

WALTER ZÜLLNER

Arengeninitien von Bischofsurkunden des 9.-14. Jhs. aus den Kirchenprovinzen Mainz und Magdeburg

Im Gegensatz zu dem Trümmerfeld, das uns von der antiken Literatur geblieben ist, ist deren Nachfolgerin, die mittellateinische Literatur Europas, trotz aller Verluste im Laufe der Jahrhunderte im überreichen Maße überliefert. Die Mannigfaltigkeit und Fülle all der Trakte, Abhandlungen, Summen, Sentenzen, Annalen, Chroniken, Briefe, Urkunden, Novellen, Trink- und Spiellieder, moralischen und religiösen Dichtungen usw. usf. ist so groß, daß die moderne Mediävistik weit davon entfernt ist, diese zu überschauen und zu einem festen System zusammenzufassen.

Eine wichtige Hilfe bei der Bestimmung und Ordnung des Materials leisten die Initienverzeichnisse, d. h. Übersichten, in denen die Anfänge der Werke in alphabeticischer Reihenfolge aufgeführt sind.¹⁾ Derartige Verzeichnisse sind vor allem unter zwei Gesichtspunkten von Bedeutung:

1. Verfasserschaft und Name eines Werkes spielten bekanntlich im Zeitalter des Feudalismus nicht die gleiche Rolle wie in der Gegenwart. Über Originalität und geistiges Eigentum hatte man gleichfalls andere Vorstellungen. So geben die Handschriften häufig Dinge an, die nicht den Tatsachen entsprechen. Da werden Titel und Autorennamen vertauscht oder weggelassen, Werke überarbeitet, verkürzt oder mit anderen verschmolzen u. a. m. Mit Hilfe vergleichender Incipit-übersichten können dergleichen Dinge einer Klärung entgegengeführt werden.²⁾

2. Das Initium eines Werkes läßt in den meisten Fällen Genre und Inhalt des Ganzen erkennen. Da es erschöpfende andere Übersichten größerer Komplexe noch nicht gibt³⁾, können Incipitverzeichnisse, die ja auch Unveröffentlichtes leicht zu erfassen vermögen, wertvolle Hinweise auf Parallelarbeiten geben und so die Interpretation des Einzelstückes erleichtern.

Diese Überlegungen gelten nicht nur für die schöngestigte Literatur, sondern auch für die Fach- und Verwaltungsprosa, also auch für das weite Feld der feudalen Urkunde.

Inhalt und Form der einzelnen Urkunde sind im allgemeinen nicht vom kleineren, sondern nur vom größeren Zusammenhang her zu bestimmen, d. h. man benötigt zu ihrer komplexen Deutung die Kenntnis vieler Stücke. Wenn man aber bedenkt, daß wir es mit Hunderttausenden von Urkunden zu tun haben, die in einer Fülle von Einzelpublikationen verstreut oder noch gar nicht veröffentlicht worden sind, dann wird rasch klar, daß eine solche Kenntnis nicht leicht zu erlangen ist. Hier bieten Übersichten von Urkundeninitien ihre Hilfe an.⁴⁾

Bei der Erarbeitung solcher Verzeichnisse wird man freilich etwas andere Maßstäbe als bei literarischen Initien anlegen müssen. Bekanntlich ist die Auffassung der Urkunde streng normiert. Jedes Diplom besteht aus verschiedenen Teilen, die deutlich voneinander geschieden sind und ihre eigene Bedeutung haben. Streng genommen müßte also ein Katalog von Urkundeninitien die Anfänge aller dieser Teile bringen. Das ist

WISSENSCHAFTLICHE
ZEITSCHRIFT

der
MARTIN-LUTHIER-
UNIVERSITÄT
HALLE-WITTENBERG

Gesellschafts-
und Sprachwissenschaftliche Reihe

XIII. Jg. 1964 Heft 5

Wiss. Z. Univ. Halle, XIII'64 G, H. 5, S. 311-334

aber unmöglich und auch für die meisten Aussteller-kategorien unnötig, denn besondere Aussagekraft haben nur die Initien der Arengen. So hat sich m. E. ein Verzeichnis der Urkundenanfänge für die überwiegende Zahl der Aussteller auf die Sammlung der Arengen-anfänge zu beschränken.⁵⁾ Das bedeutet freilich, daß diejenigen Diplome, die kein Proömium besitzen, nicht mit aufgenommen werden können. Für die Zeit des vollentfalteten Feudalismus ist das aber wohl der kleinere Teil; so wurde hinsichtlich des Bistums Halberstadt festgestellt, daß noch im 13. Jh. etwa 70 bis 80 Prozent aller Urkunden eine Arenga aufweisen.⁶⁾ Ein Initienkatalog mittelalterlicher Urkunden kann und soll natürlich auch nicht ein Regestenwerk oder Urkundenbuch ersetzen, ebensowenig wie Initienverzeichnisse literarischer Werke deren Edition überflüssig machen.

Ein Initienkatalog aller Urkunden des feudalen Europa wird sich in absehbarer Zeit nicht verwirklichen lassen. Er kann wohl auch nur aus einer Anzahl kleinerer Verzeichnisse erwachsen, die sich zeitlich und räumlich in Grenzen halten. Eine solche Vorarbeit, hervorgegangen aus Studien zum Arengenproblem in den Urkunden des Bistums Halberstadt⁶⁾, soll hier gegeben werden. Sie berücksichtigt die Diplome der Bischöfe von Brandenburg, Halberstadt, Havelberg, Hildesheim, Magdeburg, Mainz, Meißen, Merseburg und Naumburg von den Anfängen bis zum Beginn des 14. Jhs. Die Sammlung enthält Gedrucktes und Ungedrucktes. Ich habe mich um Vollständigkeit bemüht; daß diese nicht zu erreichen war und im einzelnen Lücken geblieben sind, ist selbstverständlich. Um den Umfang der Arbeit nicht zu sehr anschwellen zu lassen, war bei allen Angaben auf möglichst Kürze zu sehen.⁷⁾ Die Nachweise der gedruckten Quellen werden durch Schlüsselzahlen ausgedrückt. Die erste Zahl gibt die Nummer des zugrundegelegten Druckwerkes im Literaturverzeichnis an, die folgende römische Ziffer die jeweilige Bandnummer und die an dritter Stelle angeführte Zahl die Nummer der Urkunde oder (beim Fehlen einer fortlaufenden Numerierung) die Seitenzahl in der zitierten Publikation. Die bekannten großen Regestenwerke (wie BÖHMER-WILL [11], DOBENECKER [29] und v. MÜLVERSTEDT [91]) werden nur bei ungedruckten Stücken genannt. Ein F hinter einem Quellennachweis bedeutet, daß es sich um eine Fälschung handelt. Für die Mainzer Diplome von

1138—1200 wird künftig der 2. Band (bearbeitet von P. ACHT) des Mainzer Urkundenbuches zu vergleichen sein, der bald erscheinen dürfte.

I. Brandenburg (bis 1302)

a) 1151—1200

1. Ad hoc nobis pastoralis officii 17/I, 10/70—15/I/539.
2. Cum ob variabilis aevi labentem cursum 41/391.
3. Cum superintendentis nomine et officio 15/I/545.
4. Eterne mercedis intuitu divino 15/I/458.
5. Licit ratione officii nostri 17/I, 10/186.
6. Nos itaque eorum devotioni pro parvitate 15/I/655.
7. Quia in ecclesia beati Petri 17/I, 8/114.
8. Quisquis fidelium de propriis facultatibus 15/I/559.
9. Quoniam hoc nostrum est religioni operam dare 17/I, 8/108.
10. Quoniam ex iniuncto nobis episcopalibus *LIA Magd. Rep. U 4b Jüterbog Nr. 1-17/I, 8/113.*
11. Quoniam quidem dignum et iustum est 15/I/540.

b) 1201—1250

12. Ad religionem plantandam et cultum 15/II/19.
13. Admonet nos multipliciter et hortatur cura 15/II/22.
14. Adtendentes quod non solum ex affectu charitatis 41/433.
15. Cum nostris temporibus in emptionibus 157/107.
16. Cum per solas et nudas mortalium actiones 15/II/90.
17. Effectum iusta postulantibus indulgere 17/I, 24/334.
18. Etsi quantum in nobis est ecclesiarum 17/I, 24/329.
19. Filii Levi viris ecclesiasticis 17/I, 10/197.
20. Fugientibus cum Joseph ab Egyptia 17/I, 13/313.
21. Humane fragilitatis memoria 15/II/8.
22. In ecclesia sua posuit dei filius thronum 15/II/119.
23. In turbine raptus Elias in caelum 17/I, 9/475.
24. In viris fidelibus et devotis 41/431.
25. Inter cetera gratiarum munera 157/121.
26. Legitur columpna nubis in die 15/II/104.
27. Ne ea quae intuitu piae devotionis 41/410.
28. Ne ob labentis temporis cursum 15/II/12.
29. Officii nostri debitum exigit 17/I, 24/335.
30. Praeceptum est in lege ministrari oleum 41/429.
31. Quae perpetuo sunt firmanda 41/427.
32. Quilibet karitatis opera ita provide 17/I, 24/328.
33. Quoniam celesti patrefamilias ordinante 17/I, 13/315.
34. Sanctae religionis viris labore suum 17/I, 10/193.
35. Ut proximorum necessitatem nostram per 41/422.

c) 1251—1300

36. Acta presentis temporis scripturarum 17/I, 11/8.
37. Cum inter ceteras que sunt peccatorum *Dt. ZA II Merseburg, Kl. Seehausen Nr. 3.*
38. Cum opus pietatis valet ad omnia 173/I/201.
39. Cum pontificalis intersit auctoritatis ecclesiarum 17/I, 10/224.
40. Cum rerum gestarum certissima representatio 17/I, 8/173—178.
41. Cum testimonio sapientis non debeat perhiberi 17/I, 24/336.
42. Evanescunt simul cum tempore 17/I, 7/242.
43. Humanae actiones a memoria hominum 17/I, 10/83.
44. Iniuriatur memorie frequenter oblivio 17/I, 8/176 — I, 11/11.
45. Licit ex nostro teneamur officio 15/II/458.
46. Licit is de cuius munere venit 17/I, 12/484—145/I/175—178/IV, 3/1754—22/II, 4/172—129/131—22/II, 9/27—143/I/350—15/I/635 — 145/I/209 — 17/I, 24/339 — 149/I, 1/620 — 151/III/52 — 19/I/722.
47. Loca ad honorem virginis Marie extorta 15/II/454.
48. Multorum bonorum persepe torpet neglecta commoditas 17/I, 8/177.
49. Ne ea que aguntur in tempore 17/I, 8/179.
50. Ne res inter presentes acta 17/I, 22/435.
51. Pastoralis cura regiminis ... exigit 15/I/409.
52. Patri luminum prestamus obsequium 17/I, 24/343.
53. Preces que devocationis tenorem continent 17/I, 24/341.
54. Quamquam iuxta prophete vaticinium 17/I, 13/10.
55. Quanto maior et altior est persona 17/I, 13/204.
56. Qui postposita vanitate seculi elegerunt 15/I/580.

57. Quia diversitatem corporum diversitas 15/II/465.
58. Quia quae geruntur in tempore *LHA Magd. Kop. 456a f. 193b = 91/II/586.*
59. Quoniam priorum memoriam posteri 17/I, 13/208.
60. Quoniam propter humani generis conditionem 159/345.
61. Quoniam que geruntur in tempore 17/I, 11/5.
62. Quoniam ut ait apostolus omnes stabimus 17/I, 13/317 — *LA Gotha QQ Id. Nr. 83b = 29/III/3508 — 15/II/408 — 145/I/184 — LHA Magd. Rep. U 7 Nr. 196 — 15/II/568 — 570.*
63. Sancta mater ecclesia semper pietatis 17/I, 21/98.
64. Temporis mobilitas gestorum memoriam 15/II/863.
65. Temporum mobilitas et humanae rei instabilitas 41/468.
66. Varietates temporum et multitudo 17/I, 24/342 — I, 7/245.
67. Volentes ut ea que per nos 17/I, 24/343.

II. Halberstadt (bis 1303)

a) 1101—1150

68. Ad hoc pastoralis cure sollicitudinem 144/I/233.
69. Attendens quod dicit apostolus 144/I/204.
70. Convenit pastoralitatis nostre moderamini 145/I/4.
71. Cupiens precibus eorum qui sancta 144/I/226.
72. Cura et sollicitudo suscepti regiminis 144/I/232.
73. Diligentia convenit episcopali prava 144/I/130.
74. Fideles Christi adeo invicem glutino 144/I/193.
75. In instituendis ac confirmandis 144/I/149.
76. Iuste et utilis petitionis affectus 144/I/221.
77. Iustum et rationabile pie devotionis obsequium 137/12.
78. Nostri iuris et officii est 152/I/18.
79. Officii nostri debitum expostulat 144/I/151.
80. Officii nostri est ex iniuncta 144/I/213.
81. Pastoralis officii necessitate astringimur 152/I/17 *F.*
82. Pastoralitatis nostre officium est 144/I/154—192.
83. Quamquam prelati ecclesiarum 144/I/203.
84. Quia solent plerumque bona maiorum 96/471.
85. Quoniam diabolice suggestiones 144/I/229.
86. Quoniam divine dispositionis ordinatio 144/I/223.
87. Quoniam nostre convenient sollicitudini 144/I/230.
88. Religioni et utilitati ecclesiarum 144/I/200.
89. Religiosis desideriis assensum facile 144/I/143.
90. Si religiosis viris reverentiam 152/I/13.
91. Unde ne gratia in me vacua 144/I/189.
92. Utilitati et quieti deo pie famulantum 152/I/15.
93. Videns cottidie res ecclesiarum 146/II/3.
94. Zelus domus dei et cottidiana sollicitudo 144/I/188.

b) 1151—1200

95. Ad hoc a summo pontifice cura 126/2.
96. Ad hoc in ecclesia dei 144/I/241.
97. Attendens quod dicit apostolus 144/I/239.
98. Cum a predecessoribus nostris 146/II/8.
99. Cum ad regimen ecclesie 145/I/11.
100. Cum cuncta ecclesiarum tam prospera 144/I/299.
101. Cum ex iniuncto nobis 144/I/356.
102. Cum ex mutuo fraterne caritatis amore 144/I/289.
103. Cum in promovendis nobis suffragantibus 144/I/400.
104. Cum omnes ecclesias episcopatui 144/I/256.
105. Cum omnium ecclesiarum nostrarum 144/I/385.
106. Cum precedencium patrum iusta 152/I/39.
107. Cum preliis et seditionibus 144/I/290.
108. Cum suscepti regiminis cura 146/I/5.
109. Cum venerabiles antecessores nostros 144/I/402.
110. Cura et sollicitudo pastoralis officii 144/I/306.
111. Decet mansuetudinem nostram iustis 144/I/266.
112. Divine pietatis instruimur exemplo 144/I/320.
113. Divinis preceptis et apostolicis monitis 144/I/284.
114. Ea que ad firmamentum pacis 144/I/368.
115. Ea que coram ecclesia 144/I/389.
116. Ea que rationabiliter fiunt 144/I/339.
117. Emptiones venditiones bonorum quoque commutationes 144/I/379 — 393.
118. Ex debito officii nostri 144/I/270.
119. Honorabilium virorum antecessorum nostrorum 152/I/46.
120. Inter varias mundi fallentis illecebras 144/I/318.
121. Iustum esse arbitramur ut 152/I/35.
122. Iustum est et pontificalis exigit sollicitudo 204/27.
123. Licit ex officii nostri debito 144/I/375.

124. Mundane varietatis cursus ambiguus *152/I/32.*
 125. Mundani cursus varietas generaliter *144/I/328.*
 126. Officii nostri debitum exigit *144/I/331 – 337 – 373 – 386 – 152/I/37.*
 127. Officii nostri debitum exposcit *144/I/298.*
 128. Officii pastoralis est vigilanti sollicitudine *144/I/346.*
 129. Omne negotium munit auctoritas *144/I/387.*
 130. Omne quod inter partes diversas *144/I/376.*
 131. Ordo iuris exigit et debitum expostulat equitatis *144/I/398.*
 132. Pastoralem decet sollicitudinem *144/I/391.*
 133. Pastoralis cure administratio *150/I/154.*
 134. Pia decet pastorem in eos *144/I/302.*
 135. Pia fidelium facta scriptis *144/I/377.*
 136. Pii pastoris exigit officium *152/I/44.*
 137. Pontificalem decet sollicitudinem ecclesiarum *144/I/357.*
 138. Pontificalem decet sollicitudinem non *152/I/42.*
 139. Pontificali congruere videtur honori *144/I/308.*
 140. Pontificalis officii debitum exigit *146/II/10 – 144/I/358.*
 141. Pontificalis officii quo licet *144/I/364.*
 142. Pontificatus exigit sollicitudo *144/I/329.*
 143. Pontificatus nostri debitum *144/I/405.*
 144. Presentis temporis generatio hoc *144/I/349.*
 145. Quamquam omnibus ecclesiis diocesis *144/I/307.*
 146. Quamvis omnium paci pro debito *144/I/267.*
 147. Quando homines de visis *144/I/366.*
 148. Que ratione pacis et concordia *144/I/390.*
 149. Quecumque circa dei cultum *144/I/249 – 360.*
 150. Quecumque fidelium devotio ecclesiis *27/I/11.*
 151. Quia generatio advenit et *144/I/325.*
 152. Quia iuris et officii nostri est *144/I/246.*
 153. Quia multimodis evenientium rerum *144/I/281.*
 154. Quia solent plerumque bona maiorum *144/I/327 – 378.*
 155. Quod pio mentis proposito *144/I/301.*
 156. Quoniam ad hoc in specula sancte ecclesie *144/I/277.*
 157. Quoniam annorum revolutione *144/I/335.*
 158. Quoniam deo omnium bonorum auctore *144/I/238.*
 159. Quoniam diuturni temporis revolutione *144/I/380.*
 160. Quoniam divina largiente gratia *144/I/314.*
 161. Quoniam dum tempus est operari bonum *145/I/7.*
 162. Quoniam ea que a fidelibus *144/I/303.*
 163. Quoniam ea que in *144/I/309 – 374.*
 164. Quoniam ecclesiarum possessiones pravorum *144/I/340.*
 165. Quoniam eorum qui lectulum veri Salomonis *144/I/242.*
 166. Quoniam in rebus ecclesiasticis *146/I/4.*
 167. Quoniam pium et iustum est *144/I/297.*
 168. Quoniam plerumque inter ecclesias *144/I/395.*
 169. Quoniam pro exhibitione nostri ministerii *144/I/257.*
 170. Quoniam sancte professionis reverentia *137/15.*
 171. Quoniam sanctum et salutare esse *144/I/235.*
 172. Ratio exigit ut ex iniuncto nobis officio *146/II/10a.*
 173. Ratio susceptae administrationis expostulat *144/I/365.*
 174. Rem rite gestam in transacto tempore *144/I/370.*
 175. Sepe dum pro iniuncto nobis officio *144/I/394.*
 176. Si quid dissensionis in ecclesiis *146/I/9.*
 177. Si quid dissensionis infra terminos *144/I/324.*
 178. Sicut iniunctum nobis a deo *152/I/38.*
 179. Sicut ordinante deo multis *144/I/352.*
 180. Sollicitudinis nostre officium ammonet *144/I/264.*
 181. Sollicitudinis nostre ratio nos admonet *152/I/25.*
 182. Vita mortalium vasis assimilata *144/I/326.*

c) 1201–1250

183. Ad nostre sollicitudinis debitum *144/I/421.*
 184. Advocatorum malitia que diebus *144/I/516.*
 185. Contra varios futurorum incursus *144/I/563 – 617 – 625 – 629 – II/666 – 709 – 721.*
 186. Cum ad laudem et gloriam *144/I/601.*
 187. Cum ad promerendam veniam *144/I/735.*
 188. Cum de visis et auditis *144/I/785 – 829 – 145/I/71.*
 189. Cum debitus ordo pontificatus *144/I/528.*
 190. Cum ea que in *144/I/459.*
 191. Cum ea que rationabiliter *144/I/411.*
 192. Cum ecclesiis nobis in domino *144/I/422.*
 193. Cum ecclesiarum filios ecclesiarum *144/I/634.*
 194. Cum ecclesiis nostre providentie *144/I/420.*
 195. Cum ex debito nostri officii *157/82.*
 196. Cum ex iniuncto nobis *144/I/449 – II/692.*
197. Cum ex officio pastorali *144/II/752 – 755 – 777 – 146/I/38.*
 198. Cum ex pastoralis officii nostri debito *144/II/737.*
 199. Cum fideles aliquos et *144/II/602.*
 200. Cum fideles quoslibet et *144/I/472 – 126/486.*
 201. Cum hospitalitatem diligere iubeamus *144/I/578.*
 202. Cum inter cetera caritatis opera *145/I/67.*
 203. Cum inter precipua caritatis opera *144/II/827.*
 204. Cum iusta desideria fovenda sint *144/I/410.*
 205. Cum nostri intersit officii *144/I/426.*
 206. Cum omnibus ecclesiis nobis *144/I/482.*
 207. Cum omnibus teneamur paterna sollicitudine *145/I/14 – 15.*
 208. Cum omnisi nostre devotionis intentio *145/I/50.*
 209. Cum omnium ecclesiarum nobis *144/I/440 – 442 – 640.*
 210. Cum omnium ecclesiarum sub *152/I/54 – 144/I/559 – 587.*
 211. Cum ordinem Cisterciensium speciali *144/II/742.*
 212. Cum pius et misericors dominus *145/I/23.*
 213. Cum plerique advocati ecclesiarum *144/I/610.*
 214. Cum plerique advocati in arcum pravum *144/I/590.*
 215. Cum pre ceteris ecclesiis *144/I/607.*
 216. Cum quilibet collata sibi *152/I/82.*
 217. Cum religiosas vitam eligentibus *145/I/27.*
 218. Cum reverendum ordinem Cisterciensem *144/II/682.*
 219. Cum secundum apostolum pietas *145/I/29.*
 220. Cum status conditionis humane *145/I/58.*
 221. Cum universis in domino *137/16.*
 222. Cum utilitati omnium ecclesiarum *144/I/445.*
 223. Cum venerabiles et in deo dilecti *144/I/573.*
 224. Cum venerabiles fratres domus Teutonicae *144/I/555.*
 225. Debitum exigit officii pastoralis *144/II/791.*
 226. Diebus hiis malis in *145/I/21.*
 227. Ea que a fidelibus *144/I/675.*
 228. Ea que ecclesiis nobis *144/I/671 – 822.*
 229. Ea que firmatis indigent *152/I/78 – 145/I/45.*
 230. Ea que geruntur in tempore *144/II/816.*
 231. Ea que locis religiosis *144/I/733.*
 232. Ea que propter instabilitatem *150/I/582.*
 233. Ea que speciem continent pietatis *146/I/41 – 144/I/805.*
 234. Ecclesiarum nobis in domino *146/I/23.*
 235. Etsi ex officii nostri debito *144/I/739.*
 236. Etsi ex officio *152/I/70.*
 237. Ex iniuncto nobis a deo *144/I/659.*
 238. Ex iniuncto nobis officio *144/I/448 – 82/I/65.*
 239. Frequenter patet calumpnie *144/I/507.*
 240. Inter alia humane condicionis infirma *144/I/823.*
 241. Inter ceteras humane condicionis infirmitates *144/I/775.*
 242. Inter multimodas infirmitates condicionis *144/I/782.*
 243. Iuris vigor et ordo exigit rationis *144/I/431.*
 244. Iustum est et maxime *126/8.*
 245. Iustum est et omni *146/II/12 – 152/I/57.*
 246. Iustum est et salubre *144/I/439.*
 247. Iustum est ut ea *144/I/597.*
 248. Iustum est ut secundum nostri officii *144/I/435.*
 249. Licet ex commisso nobis *144/I/412.*
 250. Licet omnium ecclesiarum sub *144/I/500.*
 251. Licet rerum a nobis gestarum *144/I/801.*
 252. Modernorum obtinuit consuetudo utilis *144/I/773.*
 253. Modernorum temeritas que diebus *144/I/511.*
 254. Ne cum tempore transeat *144/I/504 – 112/IV/118 – 144/I/613 – 137/17 – 144/I/620.*
 255. Ne cum tempore transeant *144/I/715 – 717 – 730 – 749 – 769 – 145/I/56 – 57 – 60.*
 256. Ne ea que ad *146/I/18.*
 257. Ne ea que fiunt *144/I/690 – StA Hannover Dep. 76 C 14 = 144/I/710.*
 258. Ne illa que ab *80/VII.*
 259. Ne labente tempore que *144/I/746.*
 260. Ne per ignorantium posterorum *144/I/479.*
 261. Ne processu temporis ea *144/I/740 – 146/I/19.*
 262. Ne questiones abolite reviviscant *152/I/87.*
 263. Non est unde quis possit *144/I/658.*
 264. Officii nostri debitum exigit *144/I/474.*
 265. Pia consideratione pensantes *145/I/75.*
 266. Pia predecessorum nostrorum sequi *146/I/51 – 144/I/758.*
 267. Pontificalem decet munificentiam *173/I/81.*
 268. Pontificalem decet sollicitudinem ecclesiarum *144/I/668.*

269. Pontificalis officii nostri debitum 152/I/53 — 144/II/700.
 270. Propter labilem hominum memoriam 144/II/694.
 271. Propter modernorum versutiam 144/I/598.
 272. Provisum est humane fragilitati 144/II/795.
 273. Prudentibus virginibus que accensis 144/I/520.
 274. Quecumque a nostris predecessoribus 145/I/24.
 275. Quecumque ad augmentandum divini cultum 144/I/515.
 276. Quecumque ad commodum fratrum 144/I/579.
 277. Quecumque ad ecclesiarum commoda 204/42.
 278. Quecumque ad ecclesiarum nobis 144/I/496 — 508.
 279. Quecumque ad ecclesiarum proficuum 144/I/493.
 280. Quecumque ad ecclesiarum utilitatem 145/I/31.
 281. Quecumque ad honorem dei 145/I/22 — 152/I/83.
 282. Quecumque ad laudem et gloriam 145/I/16 — 144/I/477 — 483 — II/679 — 687.
 283. Quecumque ad prefectum eorum 145/I/26.
 284. Quecumque ad prefectum et utilitatem 144/I/706.
 285. Quecumque ad sustentationem 144/I/556.
 286. Quecumque de consensu totius ... capituli 144/I/517.
 287. Quecumque de nostra promotione 15/II/38.
 288. Quecumque ecclesiis nobis suffragantibus 144/II/726.
 289. Quecumque ecclesiis nobis in deo 144/I/514.
 290. Quecumque in nostra presentia 144/I/565 — 137/18.
 291. Quecumque inter nostram et 144/I/534.
 292. Quecumque inter partes dissidentes 144/I/583 — 585.
 293. Quecumque locis religiosis 145/I/54.
 294. Quecumque per familiares nostros 144/I/612.
 295. Quecumque per fideles patres 144/I/546 — 547.
 296. Quecumque per nos de communis consensu 144/I/606.
 297. Quecumque profectibus gloriose 144/I/497.
 298. Quecumque religiosis locis 145/I/36.
 299. Quedam quandoque ad utilitatem 204/45.
 300. Quia celesti patrefamilias ordinante 144/II/686.
 301. Quia diebus istis et temporibus 144/I/503.
 302. Quia gubernationem ecclesie deo 144/I/417.
 303. Quia modernorum versutiis 144/II/736 — 793.
 304. Quia plerumque solent laici 144/II/743.
 305. Quia sepe contractus quamvis 152/I/52.
 306. Quia sunt nonnulli qui 144/I/566.
 307. Quicquid a predecessoribus nostris 144/II/765.
 308. Quicunque contractus in nostro 173/I/63.
 309. Quoniam attestante apostolo non habemus 144/I/416.
 310. Quoniam concordia fraternum nutrit amorem StA Hannover Dep. 76 C 2 = 145/I/584.
 311. Quoniam contingit plerumque 144/I/432 — 513 — 178/III/64 — LHA Weimar (Ernest. GA) Reg. Oo S. 764 Nr. 12 = 29/II/1799.
 312. Quoniam de hiis que 144/I/592.
 313. Quoniam debitus ordo nostri pontificatus 166/11.
 314. Quoniam ea que geruntur 145/I/XVII.
 315. Quoniam eas que per 144/I/772.
 316. Quoniam facta mortalium 144/I/638.
 317. Quoniam factis et communicationibus 144/I/525.
 318. Quoniam fideles quoslibet et 144/I/471.
 319. Quoniam frequenter ea que 152/I/75.
 320. Quoniam in rote circuitu 144/II/825 — 828.
 321. Quoniam modernorum versutia 144/I/489.
 322. Quoniam mortalium facta 146/I/20a.
 323. Quoniam non solum res 144/I/806.
 324. Quoniam nostra interest paterna sollicitudine 144/I/418.
 325. Quoniam omnia que sub sole geruntur 145/I/41.
 326. Quoniam per advocatorum exactionem 146/I/20.
 327. Quoniam rerum omnium creator 144/II/688.
 328. Quoniam stili hoc agitur officio 144/I/681.
 329. Quoniam temporales hominum actiones 144/I/588.
 330. Quoniam teste scriptura corpus 144/I/818.
 331. Quoniam viatores et exules 144/I/564.
 332. Quoscumque contractus in ecclesiis 144/I/419.
 333. Quotiens ad honorem dei 144/I/741.
 334. Quotiens inter ecclesiis nobis 152/I/70.
 335. Quotienscumque ad dei honorem 144/I/644.
 336. Recognoscimus ex debito nos 64/475.
 337. Sicut ecclesiis Cisterciensis ordinis 159/672.
 338. Sicut ecclesiis nobis in domino 144/I/429.
 339. Sicut ex debito nostri officii 144/I/430.
 340. Sicut nostri est officii 144/I/665.
 341. Sicut nostri officii ratio 204/34.
 342. Ut contractus qui in 144/I/467.
 343. Ut contractus qui rationi 144/I/475.
 344. Ut ea que ad 145/I/19 — 144/I/495 — 577 — II/780 — 120/105.
 345. Ut ea que de 144/I/724.
 346. Ut ea que sunt 145/I/59.
 347. Ut ea que in 145/I/17 — 20 — 144/I/485 — 502 — 604.
 348. Ut ea que inter 146/I/19a — 144/I/548 — 152/I/71.
 349. Ut ea que locis 144/I/713 — 771 — 145/I/55.
 350. Ut ea que per 144/I/728 — 145/I/54a.
 351. Ut ea que rationabiliter 144/I/708 — 774 — 820.
 352. Ut modernorum versutiis 144/I/796.
 353. Ut piis bonorum votis 144/I/605.
 354. Vigor iuris et ordo 152/I/49 — 144/I/447.
- d) 1251—1300
355. Ab humana facilius elabuntur memoria 146/I/28—31.
 356. Acta solemnitatis delet oblivio 144/I/1627.
 357. Actionibus nostris perhenniter confirmandis 14/I/178 — 144/I/1436.
 358. Actuum humanorum in brevi 146/I/42.
 359. Ad hoc nos ad pontificalem dignitatem 144/I/1621.
 360. Aperto lancea latere crucifixi 144/I/1424.
 361. Auctoritas nobis a deo 128/I/291.
 362. Caveri debet testimonio scripturarum 144/I/1599.
 363. Circa nostros fideles semper LHA Magd. Kop. 342 f. 14b = 144/I/1096.
 364. Cogit humane vite brevitas 144/I/1117.
 365. Congruum esse constat et consentaneum LHA Magd. Kop. 748 f. 9b = 144/I/1141.
 366. Congruum est et consentaneum 144/I/1152.
 367. Cum a nobis petitur 144/I/1546 — 1611 — Dt. ZA Merseburg Domstift Stendal Nr. 77 = 144/I/1640.
 368. Cum ad laudem et honorem StA Hannover Dep. 76 C 21 = 144/I/869.
 369. Cum ad nostrum spectat officium 146/I/34.
 370. Cum civitates nobis et 145/I/87 — 120/110.
 371. Cum cura et sollicitudo 144/I/925 — 974.
 372. Cum domino attestante qui sequitur ipsum 80/VIII.
 373. Cum dominus dicat: Non in solo pane 153/I/39.
 374. Cum ea que ad cultum 144/I/1542.
 375. Cum ex iniuncto nobis 154/V/47 — 159/156.
 376. Cum ex nostri officii debito 144/I/995.
 377. Cum ex officii nostri 144/I/871 — 881 — 1667.
 378. Cum ex officio pastorali LHA Magd. Rep. U 8 St. Bonif. in Halberst. Nr. 45 = 144/I/1234 — Nr. 61 = 144/I/1316.
 379. Cum humana natura novas 144/I/1331.
 380. Cum labilis sit hominum 144/I/1231.
 381. Cum labilis sit memoria 144/I/1269.
 382. Cum necessitas compellit 144/I/1069.
 383. Cum omnium ymago vite 144/I/1350.
 384. Cum per elemosinarum largitionem 63/96.
 385. Cum populus Christianus omnibus 145/I/186.
 386. Cum posteritas Ade morti addicta 14/I/187.
 387. Cum privilegia non inspecta 177/20.
 388. Cum reliquie sanctorum 144/I/1319.
 389. Cum status humane condicione 144/I/1391 — 1583.
 390. Cum temporis mobilitas temporales 144/I/1002.
 391. Cum universis Christifidelibus prodesse 144/I/1428.
 392. Cupientes ad opera pietatis StA Wolfenb. Urk. Abt. 19 Nr. 133 = 144/I/1579.
 393. Cupientes Christifideles ad opera pietatis LHA Weimar (StA) 3.8.1278 = 144/I/1332 — StA Wolfenb. Urk. Abt. 8 Nr. 24 = 144/I/1492.
 394. Cupientes domino populum reddeire 144/I/1360 — 1603.
 395. Cupientes ex debito officii StA Hannover Calenberg 100 Osterode St. Jakob Nr. 65.
 396. Cupientes ecclesiam seu monasterium 144/I/1394.
 397. Cupientes fideles Christi ad opera pietatis 80/I — 143/I/491.
 398. Cupientes quoslibet Christifideles SA Bad Langensalza III, I, A 9, 2 = 29/IV/1032 — 161/I/393 — StA Marburg 1284 = 144/I/1447.
 399. Cupientes ut altare beati Stephani StA Wolfenb. Hs. VII B Nr. 129 S. 60 = 144/I/1313.
 400. Cupientes ut ianua precludatur 144/I/1278.
 401. Cupientes ut ymago beate et gloriose virginis StA Wolfenb. Hs. VII B Nr. 365 S. 212 = 144/I/1326.
 402. Cupientes vos ad opera pietatis 120/I/112.
 403. Cupientes vos ex debito LHA Magd. Rep. U 4a Gottesgnaden Nr. 31 = 144/I/1459.
 404. Deperire potest solemnis actio 144/I/1578a.

405. Devotionis vestre meretur officium 146/I/92.
 406. Dignum est ac rationi consonum 34/233.
 407. Ea merito condigno favore 146/II/40.
 408. Ea que ad divini cultus augmentum 144/II/1258.
 409. Ea que geruntur in tempore 144/II/1099.
 410. Ea que nostris geruntur temporibus *StA Hannover Dep.* 76 C 23 = 144/II/928.
 411. Ea que pro affectu 144/II/1454.
 412. Ea que rationabiliter fiunt 144/II/1259.
 413. Ea que temporibus modernis 15/II/324.
 414. Eorum que aguntur in *StA Hannover Dep.* 76 C 32 = 144/II/1073 – 1128.
 415. Eorum que fiunt breviter 146/II/32.
 416. Eorum que fiunt citius 146/II/41.
 417. Eorum que fiunt in 144/II/1014 – 1028 – 1100 – 1214 – *StA Hannover Dep.* 76 C 35 = 144/II/1143.
 418. Etsi iuxta apostolum dicentem 146/II/57a.
 419. Evanescunt simul cum tempore 144/II/1518.
 420. Ex approbata veterum consuetudine 144/II/1692.
 421. Ex honesta simul et utili veterum industria 152/I/134.
 422. Expediens est et consentaneum 144/II/1355.
 423. Expedit ut ea que 144/II/1161 – *LHA Magd. Kop.* 466 f. 760a = 144/II/1524a.
 424. Facta contrahentalia expedite esse *LHA Magd. Kop.* 342 f. 20a = 144/II/1170 – 157/136.
 425. Facta hominum tunc permanent 146/I/77.
 426. Ferrum rubigine consumitur 144/II/1229 – *LHA Magd. Rep.* U 7 Nr. 162 = 144/II/1304.
 427. Geste rei notitia propagatur 74/47.
 428. Geste rei memoria per 26/37.
 429. Gratum et pium nos deo exhibere servicium 161/I/607.
 430. Gratum obsequium et deo pium 147/I/458.
 431. Humanis gestibus consuevit oblivio 34/242.
 432. Illa petitio merito sortitur 144/II/1108.
 433. Inherentes vestigiis antecessorum nostrorum 17/I, 15/48.
 434. Inter cetera que inducunt *LHA Magd. Rep.* U 9 *St. Wipert in Quedlinb.* Nr. 43 = 144/II/1361.
 435. Inter cetera sollicitudinis nostre 144/II/1663.
 436. Iuris exigentia exigente necnon 17/I, 25/176.
 437. Iustis petentium desiderii dignum 144/II/872.
 438. Iustis petentium desiderii facilem *StA Wolfenb. Urk. Abt.* 9 Nr. 17 = 144/II/985 – 991.
 439. Iustum est et omni 144/II/877 – 906 – 940.
 440. Libenter nostrorum vota fidelium *LHA Magd. Kop.* 342 f. 14a = 144/II/1083.
 441. Libenter preces admittere volumus 144/II/1209.
 442. Libenter preces admittimus devotorum 144/II/1191.
 443. Libenter specialium et dilectorum *LHA Magd. Kop.* 342 f. 9b = 144/II/1103.
 444. Libertates et iura civitatum 174/I/38.
 445. Licet is de cuius munere 144/II/962 – 1226 – *LHA Magd. Rep.* U 8 *St. Bonif. in Halberst.* Nr. 37 = 144/II/968 – *StA Wolfenb. Hs. VII B* Nr. 129 f. 3 = 29/IV/2630 – ebenda *Urk. Abt.* 12 Nr. 71 = 144/II/1633.
 446. Licet omnia que ad 145/I/227.
 447. Licet omnium ecclesiarum nobis 144/II/850.
 448. Licet omnium ecclesiarum utilitatibus *StA Hannover Dep.* 76 C 20 = 144/II/878.
 449. Licet profectibus universorum 145/I/123.
 450. Licet rerum a nobis gestarum 144/II/801 – 177/10.
 451. Meritis sacre religionis vestre 144/II/1021.
 452. Mutabilium temporum successio actiones 126/15 – 159/558 – 146/I/54.
 453. Ne cum tempore transeat 144/II/1183.
 454. Ne debeat oblivio quod *LHA Magd. Kop.* 752b. S. 553 = 144/II/1336 – *StA Hannover Dep.* 76 C 42 = 144/II/1409 – 15/II/604 – 144/II/1489.
 455. Ne ea que a 144/II/1537 – 15/II/811.
 456. Ne ea que ad 145/I/95.
 457. Ne ea que aguntur 144/II/1078 – 6/25 – 144/II/1369 – 1381 – 1515 – 128/I/460.
 458. Ne ea que coram 153/I/36.
 459. Ne ea que fiunt 144/II/1685 – 152/I/169.
 460. Ne ea que geruntur 145/II/XXXV – 144/II/1384 – 204/68 – *LHA Magd. Kop.* 750 f. 17b = 144/II/1402 – 145/I/206 – *StA Wolfenb. Urk. Abt.* 19 Nr. 130 = 144/II/1571.
 461. Ne ea que legitime 144/II/932.
 462. Ne ea que perpetue *LHA Magd. Kop.* 751 f. 34a = 144/II/1426 – 15/II/734.
463. Ne ea que rite 144/II/1299.
 464. Ne facta hominum cum tempore *LHA Magd. Rep.* U 7 Nr. 104.
 465. Ne facta nostra temporalia 144/II/1058 – 1060.
 466. Ne facta nostra rationabilia 144/II/1453.
 467. Ne facta presentium hominum 144/II/1243 – *StA Wolfenb. Urk. Abt.* 19 Nr. 82.
 468. Ne facta rationabilia cursu 144/II/844.
 469. Ne geste rei memoria 144/II/1519.
 470. Ne illa que a 146/I/48 – 145/I/100.
 471. Ne illa que aguntur 144/II/1155 – 145/I/188.
 472. Ne illa que coram *LHA Magd. Kop.* 463b f. 394a = 144/II/1307.
 473. Ne illa que debent 144/II/1320 – 1379.
 474. Ne illa que geruntur *LHA Magd. Kop.* 803a f. 48b = 144/II/1463 – ebenda f. 72a = 144/II/1586.
 475. Ne illa que per 145/I/139 – 190 – 144/II/1351 – 1522.
 476. Ne illa que perpetue 26/41 – 144/II/1673 – 1674.
 477. Ne iuri et honestati 143/II/450.
 478. Ne oblivio apud posteros 153/II/28.
 479. Ne processu temporis ea 146/II/26.
 480. Ne propter momentaneum vite humane 152/I/156.
 481. Ne quod bona fide *LHA Magd. Kop.* 342 f. 19b = 144/II/1308.
 482. Ne res gesta apud 15/II/485.
 483. Ne sopite controversie reviviscant 144/II/1247.
 484. Non debet reprehensibile iudicari 144/II/1587.
 485. Ob divinam reverentiam viteque 15/II/622.
 486. Ob fragilem memoriam hominum 144/II/1525.
 487. Ob hoc propitia divinitate ad culmen pontificalis *LHA Magd. Kop.* 803a f. 78a = 144/II/1470.
 488. Oblivioni locus subtrahitur 144/II/1620 – 1624 – 1632.
 489. Obliviori locus tollitur 144/II/1629.
 490. Officii nostri debitum remedius 153/II/26.
 491. Pia predecessorum nostrorum sequi *SA Oschersleben A I 1 f.* 17a = 120/108 – 144/II/973.
 492. Pium et humanum est 144/II/1039.
 493. Pro divina misericordia viteque 15/II/663.
 494. Propter continuam hominum mutationem 150/II/1/230.
 495. Propter labilem hominum memoriam 144/II/1285.
 496. Propter labilem memoriam et 144/II/1508.
 497. Propter mutabilitatem hominum naturalem *LHA Magd. Rep.* U 7 Nr. 119 = 144/II/1168.
 498. Propter variables hominum voluntates 144/II/997.
 499. Provida sicut deliberatione provisum 144/II/846 – 958.
 500. Provida patrum auctoritas posteris 152/I/141.
 501. Quamvis fovere religiosos omnes *LHA Magd. Kop.* 803a f. 46b = 144/II/1363 – ebenda, f. 70b = 144/II/1388.
 502. Quamvis ob favorem religionis 144/II/851.
 503. Quamvis omnes nobis commissos 15/II/345.
 504. Quanto temporis malitia crescit 144/II/1414 – 1532.
 505. Que ad cultum Christi 159/563.
 506. Que geruntur in tempore 144/II/982 – *LHA Magd. Kop.* 463b f. 392b = 144/II/1486.
 507. Que pro communi hominum necessitate 120/111.
 508. Que valida esse debent 144/II/1076.
 509. Quecumque ad profectum eorum *StA Hannover Dep.* 76 C 28.
 510. Quecumque ad profectum et utilitatem 144/II/1104.
 511. Quemadmodum ferrum rubigine consumitur 144/II/1325.
 512. Quemadmodum vestimentum vetustati traditum 144/II/1469.
 513. Quia honorum operum gloriosus est fructus *StA Wolfenb. Urk. Abt.* 7 Nr. 95 = 144/II/1504.
 514. Quia cogitationes humane varie 144/II/1541a – 1555.
 515. Quia digna facta testibus 82/I/121.
 516. Quia ea que geruntur 144/II/905a.
 517. Quia ex debito pastoralis 145/I/149.
 518. Quia facta humana cum tempore *LHA Magd. Rep.* U 7 Nr. 103.
 519. Quia factorum rationabilium notitia 144/II/1562.
 520. Quia fragilis est memoria 144/II/1596.
 521. Quia generatio preterit 146/II/57.
 522. Quia hominum memoria labilis 145/I/1207.
 523. Quia memoria hominum infirma 145/I/86.
 524. Quia omnes morimur *StA Wolfenb. Urk. Abt.* 19 Nr. 138 = 144/II/1594.
 525. Quia omnium memoriam habere 153/III/28.

526. Quia temporum mutatio plerumque 174/I/56.
 527. Quia teste Salomone non est priorum memoria 144/II/1576.
 528. Quicquid per nos geritur 144/II/883.
 529. Quoniam actiones hominum temporales LHA Magd. Kop. 748 f. 7b = 144/II/1101.
 530. Quoniam antiquis hostis cuius 144/II/1271.
 531. Quoniam ea que aguntur 145/I/112 — 144/II/1043.
 532. Quoniam ex officio cure 15/II/527.
 533. Quoniam facta etiam quamcumque 144/II/942.
 534. Quoniam facta hominum etiam 144/II/1286.
 535. Quoniam fragilis est hominum 153/II/13.
 536. Quoniam fragilis hominum memoria 144/II/1118.
 537. Quoniam frequentius etiam rationabilium 144/II/910.
 538. Quoniam hominum labilis est 161/I/379 — LHA Magd. Kop. 750 f. 20b = 144/II/1448 — 1511.
 539. Quoniam humanarum rerum flos LHA Magd. Kop. 750 f. 7b = 144/II/1240.
 540. Quoniam iam olim ab apostolo StA Hannover Dep. 76 C 19 = 144/II/861.
 541. Quoniam in rote circuitu 144/II/1600.
 542. Quoniam labilis est hominum 145/I/151 — 241.
 543. Quoniam loca deo dicata 144/II/859.
 544. Quoniam loca sanctorum pia 163/382.
 545. Quoniam memoria hominum labilis 144/II/1050 — 1622.
 546. Quoniam non solum res exigue 146/I/44.
 547. Quoniam omnium habere memoriam 144/II/1400 — 1521 — 126/47.
 548. Quoniam predecessorum nostrorum sequi 145/I/90.
 549. Quoniam propter labilem memoriam 145/I/137.
 550. Quoniam que ab inferioribus StA Wolfenb. Urk. Abt. 7 Nr. 87 = 144/II/1396.
 551. Quoniam quidem de salute 15/II/807.
 552. Quoniam secundum psalmistam beatus est qui super pauperem StA Hannover Kl. Erwerbungen (Urk.) B Nr. 162, 2.
 553. Quoniam sepe rationabilium factorum 144/II/911.
 554. Quoniam tempora transeunt 145/I/210.
 555. Quoniam temporis est omnia 144/II/1544.
 556. Quoniam teste scriptura corpus StA Hannover Dep. 76 C 17 = 144/II/840.
 557. Quoniam tunc ad serviendum 144/II/1033.
 558. Quoniam ut ait apostolus 145/I/91 — 131 — 179 — 282 — Dt. ZA Merseburg Domstift Stendal 40 = 144/II/939 — 1031 — StA Wolfenb. Urk. Abt. 19 Nr. 58 = 144/II/1140 — 1216 — 143/II/336 — LHA Magd. Rep. U 8 Siechenhof Halberst. Nr. 44 = 57/356.
 559. Quorum fides certa 144/I/1115 — 150/III/113 — StA Wolfenb. Urk. Abt. 23 Nr. 61 = 144/II/1147 — LHA Magd. Kop. 752 f. 6b = 144/II/1150 — ebenda Kop. 750 f. 4a = 144/II/1188 — 34/234.
 560. Quorum fides rata 93/225.
 561. Ratio dictat iuris autenticiis 144/II/1318.
 562. Religiosam vitam ducentibus officiis StA Hannover Dep. 76 C 27 = 144/II/967.
 563. Sanctificationum auctori gratias referimus 145/I/178.
 564. Sanctorum ecclesias ad divine laudis obsequium LHA Magd. Rep. U 1 Tit. XVIII Nr. 10 = 91/III/350.
 565. Sapientium laudabilis adiungentia quadam 15/II/733.
 566. Sicut dies et tempora 144/II/923 — 965 — 983 — 984 — 1013 — 1386 — 153/II/4 — LHA Magd. Kop. 803a f. 76b = 144/II/975 u. 1057 — 15/II/230.
 567. Sicut gloria et intemerata virgo Maria 144/II/870.
 568. Splendor paterne glorie qui 144/II/1425.
 569. Universa que ad cultum 144/II/1465.
 570. Universe generis humani actiones 144/II/1276.
 571. Universe humane operationes in 144/II/1338.
 572. Ut ea facta que 145/I/99.
 573. Ut ea que ab 145/I/76.
 574. Ut ea que ad 144/II/1472.
 575. Ut ea que aguntur 144/II/1042.
 576. Ut ea que coram 144/II/1319.
 577. Ut ea que geruntur 146/II/36 — 144/II/1112 — 1306.
 578. Ut ea que in 74/47.
 579. Ut ea que nostris 144/II/943 — 157/135 — 145/I/127 — 153 — 155 — 218 — II/XXXI.
 580. Ut ea que per 144/II/924 — 996 — 1025 — 1064 — 1071 — 1087 — 1093 — 1125 — 1328 — 1435 — StA Hannover Dep. 76 C 31 = 144/II/1041 — StA Wolfenb. Urk. Abt. 19 Nr. 64 = 144/II/1184 — 128/I/347 — LHA Magd. Kop. 748 f. 13a = 144/II/1222 — StA Wolfenb. Urk. Abt. 19 Nr. 80 = 144/II/1255 — ebenda Hs. VII B Nr. 285 Kop. B II S. 432 = 144/II/1266 — StA Hannover Dep. 76 C 37 = 144/II/1277 — LHA Magd. Kop. 748 f. 22b = 144/II/1456.
 581. Ut ea que perhennis notitie 144/II/1133.
 582. Ut ea que rationabiliter 144/II/873.
 583. Ut ea que religiosis 144/II/920 — 922 — 961 — 1232 — StA Hannover Dep. 76 C 25 = 144/II/926 — ebenda C 30 = 144/II/1034 — LHA Magd. Kop. 751 f. 17b = 144/II/1008 — ebenda Kop. 803a f. 25b = 144/II/1089.
 584. Ut ea que rite 145/I/133 — 187.
 585. Ut ea que utiliter 144/II/1374.
 586. Ut ea quibus auctoritatem 146/II/47.
 587. Ut facta hominum mortali 144/II/998.
 588. Ut facta mundanorum oblivionem 144/II/1105.
 589. Ut facta nostra que LHA Magd. Kop. 750 f. 4b = 144/II/1206.
 590. Ut facta nostra rata 144/II/1045.
 591. Ut factis hominum fides 144/II/1070.
 592. Ut factis nostris fides 144/II/1080.
 593. Ut habitis autenticiis instrumentis 145/I/196.
 594. Ut hii qui temporibus 144/II/1190.
 595. Ut illa que ad 144/II/1279.
 596. Ut illa que coram 14/I/173.
 597. Ut illa que ecclesiis 146/II/49.
 598. Ut illa que nostris 144/II/1194 — 1434.
 599. Ut illa que per 144/II/947 — 948 — LHA Magd. Rep. U. 7 Nr. 118 = 144/II/1167 — ebenda Nr. 127 = 144/II/1205 — 145/I/154 — 156 — 224 — 225 — StA Wolfenb. Urk. Abt. 26 Nr. 37 = 144/II/1420.
 600. Ut illa que religiosis 144/II/1102 — 145/I/202.
 601. Ut nobis in morte 14/I/188.
 602. Virgo venustissima et omnium 145/I/288.
- e) 14. Jahrhundert
603. Cum ea que geruntur 14/I/268 — 144/II/1712.
 604. Etsi omnibus ecclesia se 144/II/1723.
 605. Inter opera karitatis elemosina 15/III/19.
 606. Ne ea que ad 145/I/292.
 607. Ne ea que fiunt 144/II/1713 — 1731 — 1736 — 152/I/184.
 608. Ne ea que perpetue 145/II/XXXVII.
 609. Quamvis ex offici nostri debito 145/I/291.
 610. Rebus quidem in humanis 144/II/1726 — 152/I/176.
- III. Havelberg (bis 1303)
- a) 1101—1150
611. Cum sepe cor nostrum 17/I, 3/80.
- b) 1151—1200
612. Iusticie tenor et rationis ordo depositit 54/II/26.
- c) 1201—1250
613. Ex iniuncto nobis a domino 17/I, 13/313.
 614. Hortatur nos apostolus ut dum tempus 17/I, 1/447.
 615. Labilis est hominum memoria 172/69a.
 616. Quoniam ut ait apostolus omnes stabimus 17/I, 3/342 — 142/I/258.
 617. Scriptum est quod opera caritatis 144/II/684.
 618. Temporales actus absorbere solet 17/I, 2/447.
- d) 1251—1300
619. Benedictus deus et pater domini nostri 95/418.
 620. Bone rei operam dare 19/II, 15/161.
 621. Cum exigente dignitate pastoralis 17/I, 3/343.
 622. Cum inter alias que peccatorum 17/I, 9/476.
 623. Cum inter holocausta virtutum 17/I, 25/5.
 624. Cum omnibus digna factis compensabuntur Dt. ZA Merseburg Kl. Seehausen Nr. 4.
 625. Licet is de cuius munere venit 17/I, 25/4 — 145/I/165.
 626. Ne que geruntur in tempore 17/I, 2/452.
 627. Quia de summi pastoris indulgentia 17/I, 2/451.
 628. Quoniam ea que aguntur 17/I, 2/450.
 629. Quoniam ea que mortalium aguntur 160/II/1080.
 630. Quoniam ut ait apostolus omnes stabimus LA Gotha QQ I d Nr. 76 = 29/III/3509.
 631. Si ad ecclesias et loca deo dicata 17/I, 22/12.

e) 14. Jahrhundert

632. Gratum obsequium et deo pium *15/III/35.*

IV. Hildesheim (bis 1310)

a) 9. Jahrhundert

633. Cum inter immensas dei patris miserations *150/I/15 F.*

634. Quoniam divine bonitatis inestimabilis *150/I/12 F.*

b) 10. Jahrhundert

635. Qualiter ego ... immensitatem criminum *150/I/38.*

c) 11. Jahrhundert

636. Legumlatores sanxerunt per synodum et publica con-cilia *150/I/61.*

637. Omnis creatura homo nomine *150/I/62.*

638. Qualiter ego ... reatus mei superflua perhorrescens *150/I/67 F.*

d) 1101–1150

639. Ad culturam vinee domini vigilantes *150/I/241.*

640. Conditoris mei beneficiis iustum est *150/I/239.*

641. Ego ... multiplices et fere cottidianas ecclesiarum *150/I/197.*

642. Exstruendis ecclesiis operam impendere *150/I/227.*

643. Iustum est et episcopali *150/I/183 – 231.*

644. Nostro episcopali officio convenit *150/I/229.*

645. Officii nostri debito exigimur *150/I/243.*

646. Pastoralis officii instruimur regula *150/I/158.*

647. Prelatorum in ecclesia dei est *150/I/194.*

648. Quia divina misericordia et meritis *150/I/240.*

649. Quia aecclesiam cui disponente deo *150/I/169.*

650. Quia lites dirimen et pacis federa *150/I/210 F.*

651. Quia multis iniuriis claustra *150/I/253.*

652. Quoniam divina clementia beatum patronum *150/I/236.*

653. Quoniam ecclesie dei nostris temporibus *150/I/228 F.*

654. Quoniam non solum qui deo *150/I/187.*

655. Si ecclesiis per parochiam *150/I/245.*

656. Sicut ex debito officii nostri *150/I/220.*

e) 1151–1200

657. Ad hoc ecclesie dei prelatos *50/92.*

658. Commissi nobis regiminis tenemur *150/I/470.*

659. Cum a deo cuius misericordie *150/I/409.*

660. Cum ad salutem nostram eternam *150/I/459.*

661. Cum certum sit omnipotenti deo *150/I/434.*

662. Cum generaliter omnibus patrocinium *150/I/423-514.*

663. Cum generatio pretereat et alia *150/I/469.*

664. Cum piissima imperatorum diligencia *150/I/413.*

665. Cum quis ob amorem omnipotentis dei *150/I/433.*

666. Debitum officii nostri nos ammonet *150/I/306 – 313 – 351 – 364.*

667. Debitum officii nostri omnimodis *150/I/339.*

668. Deo placitum est et saluti *150/I/296.*

669. Ea que diebus nostri presulatus *150/I/383 – 386.*

670. Ea que nostri presulatus tempore *50/91.*

671. Ea que ob remedium animarum *150/I/474.*

672. Ecclesiarum profectibus plurimum expedire *150/I/483.*

673. Ecclesie dei ipso auctore *150/I/537.*

674. Equum et rationi consentaneum *150/I/540.*

675. Exemplis predecessorum commoniti *150/I/430.*

676. Hominum memoria labilis est *150/I/475 – 476.*

677. Instrumenta contractuum seu libellos *150/I/323.*

678. Iustum est eos qui ecclesiasticis *150/I/417.*

679. Iustum est et episcopali providentie *150/I/302.*

680. Iustum est et episcopali valde *150/I/283.*

681. Iustum est me miserationem domini *150/I/317.*

682. Iustum et rationabile pie devotionis *150/I/294.*

683. Miserationem domini nos convenit *150/I/431.*

684. Multis experti rerum inditiae *150/I/497.*

685. Ne veritate instrumentis suis *150/I/504.*

686. Officii nostri cura nos ammonet *150/I/458.*

687. Officii nostri debito monemur *150/I/354.*

688. Officii nostri debito urgente *150/I/355.*

689. Officii nostri debitum in hoc *150/I/471.*

690. Officii pastoralis ac iuris ratione *150/I/350.*

691. Omnipotenti deo placere credimus *150/I/310.*

692. Omnipotenti domino placere confidimus *150/I/370.*

693. Operi premium esse dinoscitur *150/I/473.*

694. Oportet ut rectores ecclesiarum *150/I/276.*

695. Pastoralis cura nos ammonet *150/I/442.*

696. Pastoralis cura sollicitudinis *150/I/384 F – 387.*

697. Pastoralis cure debita sollicitudo *150/I/396.*

698. Pastoralis officii cura nos ammonet *150/I/407 – 460.*

699. Pastoralis officii sollicitudo nos ammonet *150/I/402.*

700. Pastoralis ratio sollicitudinis nos ammonet *150/I/373.*

701. Pontificalis excellentie culmen *150/I/348.*

702. Pontificalis nostrae sollicitudinis *150/I/368.*

703. Pontificalis officii debitum nos ammonet *150/I/428.*

704. Pontificalis officii est *150/I/482.*

705. Providentie pontificalis cura *150/I/280.*

706. Quamvis nos heu non nisi tenebras *150/I/343 F.*

707. Quia contra primas divine legis institutiones *150/I/399.*

708. Quia divina dispensatione ecclesiarum *150/I/300.*

709. Quia divine dispensationis vocatio *150/I/269.*

710. Quia nostris temporibus claustra *150/I/275.*

711. Quia pastoralis officii nullis *150/I/421.*

712. Quia securitatis sue instrumentis *150/I/401.*

713. Quia supernae dispositionis ordinatio *150/I/289.*

714. Quicunque pontificatus honore fungentur *150/I/398.*

715. Quidquid iuste ac canonice statuimus *150/I/429.*

716. Quoniam divini beneplaciti investigabilis ratio *150/I/447 – 484.*

717. Quoniam ecclesie dei nostris temporibus *150/I/436.*

718. Sancte ecclesie dei cura *150/I/366.*

719. Si ea que a venerabilibus *150/I/318.*

720. Si opitulante spiritu sancti clementia *150/I/424 F.*

721. Si pauperibus Christi in domo eius *150/I/309.*

722. Si sacre religionis augmentum *150/I/365.*

723. Sicut episcopali meo competit officio *150/I/273.*

724. Sicut ex officii mei debito *150/I/272.*

725. Sicut ex officii nostri debito *150/I/298 – 316 – 349.*

726. Sicut magne virtutis apud deum *150/I/389.*

727. Sicut sollicitudini nostre competit *150/I/293.*

728. Speculatoris proprium est non solum *150/I/394.*

f) 1201–1250

729. Ab humana facilius elabuntur memoria *128/I/242.*

730. Ad cautelam erroris in posterum *150/I/563.*

731. Ad cautelam futuri temporis *150/I/614 – 617 – 619 – 620 – 622 – 667.*

732. Ad humanam que fragilis est memoriam *150/I/570.*

733. Ad memoriam hominum que fragilis *168/IV/16.*

734. Ad obviandum malicieis hominum *150/I/654.*

735. Admonet nos cura suscepti regiminis *150/I/710.*

736. Auctentia scriptura ideo conficitur *150/II/514 – 134/VIII/15.*

737. Auctentiam scripturam plerumque *151/I/149 – 150/II/568.*

738. Caritatis affectio nos ammonet *143/I/442.*

739. Cauti contra futuri temporis *150/I/623.*

740. Conserbere solemus frequenter id *150/II/633.*

741. Cum a nobis petitur *134/VIII/7.*

742. Cum divine miserationis respectus *150/II/601.*

743. Cum ea que fiunt *150/II/47.*

744. Cum ecclesiarum utilitatibus *150/I/731.*

745. Cum hominum memoria existit *143/I/569.*

746. Cum memoria res fragilis *150/I/640.*

747. Cum mundane varietatis cursus *150/I/762.*

748. Cum per oblivionem res *150/II/445.*

749. Cum per succendentia temporum *50/93.*

750. Cum pontificalem deceat sollicitudinem *150/II/277 – 110/774 – 150/II/408 – 143/I/596.*

751. Cum ut ait apostolus omnes stabimus *143/I/506.*

752. De negotiis et contractibus *150/II/564.*

753. De negotiis gestis scribi *151/I/189.*

754. De negotiis solet publica *1/62 – 150/II/365.*

755. De rebus preteritis apud posteros *151/I/193.*

756. Devotio nostre dignitatis exigit *134/VIII/10.*

757. Divine remunerationis intuitu ecclesiarum *StA Hannover Calenberg Or. 33 Walkenried Nr. 8 = 150/II/322.*

758. Ea per que pauperum Christi *150/I/566.*

759. Ea que ad utilitatem *150/I/627.*

760. Ea que coram nobis *150/II/274.*
 761. Ea que in tempore geruntur *150/I/730.*
 762. Errorem quem temporis prolixitas *150/I/605* — *StA Hannover Calenberg Or. 33 Walkenried Nr. 3 = 150/II/101.*
 763. Etsi ex officii nostri debito *150/II/55.*
 764. Etsi omnibus ad benefaciendum *150/I/767* — *StA Wolfenb. Urk. Abt. 18 Nr. 12 = 150/II/S. 21.*
 765. Etsi universis ad benefaciendum *143/I/1238.*
 766. Evidentibus rerum experimentis compertum *150/I/635.*
 767. Ex officii nostri tenemur debito *150/II/240.*
 768. Expedit ut de hiis *54/II/70.*
 769. In contractibus et negotiis *134/III/91* — *143/I/609.*
 770. In evidenti est discernere *150/I/738.*
 771. In fuga est status mundi *150/I/695.*
 772. Inter plurima humane conditionis *150/II/494.*
 773. Iustis potentium desideriis dignum *151/I/97.*
 774. Iustis postulantium desideriis dignum *143/I/616.*
 775. Labilis est hominum memoria *150/I/564.*
 776. Licet ex iniuncto nobis officio *143/I/608* — *154/V/6.*
 777. Licet is de cuius munere venit *StA Wolfenb. Hs. VII B Nr. 129 f. 2b = 150/II/206.*
 778. Licet substantia veritatis verborum *150/II/563.*
 779. Maliciis hominum futuro in tempore *150/I/638.*
 780. Maliciis hominum quantum possumus *150/I/641.*
 781. Multis rerum experimentis compertum *150/I/616* — *664.*
 782. Ne ea que aguntur *150/II/57.*
 783. Ne ea que coram *150/II/648.*
 784. Ne ea que fiunt *150/II/312.*
 785. Ne ea que temporaliter acta sunt *150/I/722.*
 786. Ne rebus gestis surrepat oblivio *150/II/719.*
 787. Ne rebus memorandis surrepat oblivio *111/II/2.*
 788. Ne rei geste memoria *151/I/148.*
 789. Negocia que nostra geruntur *134/III/66.*
 790. Negocia que in nostra *150/I/575.*
 791. Nolentes cultum divini officii diminuere *StA. Wolfenb. Hs. VII B Nr. 129 f. 2b = 150/II/769.*
 792. Nominis et officii debito *150/I/698.*
 793. Offitii nostro debito urgente *150/II/711.*
 794. Officij nostri debitum expostulat *150/I/701* — *713.*
 795. Officij nostri devotio requirit *134/VIII/11* — *18.*
 796. Officij nostri est decorum *150/II/548.*
 797. Pastoralis cura requirit *134/VIII/9.*
 798. Pastoralis officii sollicitudo *150/II/102.*
 799. Paterne karitatis affectio nos *150/II/111.*
 800. Peticio cuiuslibet facilius admittitur *151/I/190.*
 801. Pontificalem decet sollicitudinem ecclesiarum *150/II/25.*
 802. Presentis temporis generatio hoc *150/II/829 = Nr. 144.*
 803. Quantum fieri potest maliciis *150/I/624.*
 804. Que geruntur in tempore *StA. Wolfenb. Hs. VII B Nr. 101 f. 62 = 150/II/136* — *ebenda Urk. Abt. 10/II Nr. 13 = 150/II/508* — *134/III/181.*
 805. Que perpetuis rata debent manere *151/I/200.*
 806. Qui verberat filium duplarem irrogat iniuriam *150/II/792.*
 807. Quia de preteritis negotiis *143/I/598* — *49/151* — *143/I/607* — *StA. Wolfenb. Hs. VII B Nr. 129 f. 8 = 150/II/738.*
 808. Quia hominum memoria debilis est *143/I/622.*
 809. Quia humana memoria fragilis est *152/I/153.*
 810. Quia hominum memoria infirma est *109/I/202.*
 811. Quia in brevi tempore *150/II/676* — *689* — *78/72.*
 812. Quia labente tempore labi *150/II/837.*
 813. Quia memoria hominum est fragilis *150/II/556.*
 814. Quia nunc maior instat necessitas *150/II/320.*
 815. Quia plerumque periclitari solet veritas *150/I/567.*
 816. Quia pontificalem decet sollicitudinem *150/I/764.*
 817. Quia profectibus ecclesiarum *150/II/567.*
 818. Quia rei geste veritas *143/I/597.*
 819. Quia sumus a domino papa defensores *143/I/513* — *515* — *546.*
 820. Quia veritas multotiens calumpniam *128/I/228* — *154/V/14.*
 821. Quicunque episcopatus honore funguntur *150/II/511.*
 822. Quoniam ad maliciam multis *150/I/763.*
 823. Quoniam adeo crescit malitia *143/I/577.*
 824. Quoniam debilis est memoria *151/I/192.*
 825. Quoniam ea que fiunt *150/I/574* — *664.*
826. Quoniam ecclesiam sancte crucis *150/II/744.*
 827. Quoniam ecclesiam dei in *150/II/510.*
 828. Quoniam fragilis et admodum *150/I/725.*
 829. Quoniam hominum memoria existit debilis *168/IV/15.*
 830. Quoniam hominum memoria infirma *143/I/574.*
 831. Quoniam in venditionibus et permutationibus *150/II/616.*
 832. Quoniam iuxta verbum sapientis generatio preterit *22/I, A, 3/322.*
 833. Quoniam labilis est memoria hominum *StA. Wolfenb. Urk. Abt. 7 Nr. 19 = 150/II/207.*
 834. Quoniam omnium habere memoriam *102/I/381.*
 835. Quoniam percurrentium volubilitas *128/I/204.*
 836. Quoniam prout tenemur erga ecclesiam *150/I/743.*
 837. Quoniam rerum veritati sepe contingit *150/II/223.*
 838. Quoniam sollicitudinis nostre officium *150/I/625.*
 839. Quoniam ut ait apostolus omnes stabimus *143/I/610* — *151/I/210.*
 840. Quoniam ut in rote circuitu vagatur *143/I/554.*
 841. Quoniam varios successus temporum *150/I/752.*
 842. Res in notitia hominum *150/I/577.*
 843. Res que digne sunt memoria *128/I/187.*
 844. Scientes salvatoris voluntatem esse *150/I/593.*
 845. Scriptura auctentica ideo conficitur *143/I/564* — *150/I/555.*
 846. Sperantes nos in retributione *143/I/531.*
 847. Ubi sincerissime devotionis exhibito *150/II/589.*
 848. Universa negocia mandata litteris *150/II/265.*
 849. Ut ea que fiunt *143/I/565.*
 850. Ut equitati custodiam faciamus *150/II/36.*
 851. Ut maior fides adhibetur *150/II/634* — *763.*
 852. Ut per succedencia tempora *StA. Wolfenb. Hs. VII B Nr. 109 f. 106 = 150/II/746.*
 853. Ut que ordinantur rationabiliter *143/I/581.*
 854. Ut rerum gestarum veritas *168/I/23.*
 855. Ut veritas que non querit angulum *150/II/707.*
- g) 1251—1300
856. A rebus gestis excludi *151/III/Nachtr. 31.*
 857. Ad perpetuam rei geste memoriam *151/I/327.*
 858. Auctentica scriptura ideo consulte *150/I/1078.*
 859. Auctenticam plerumque scripturam idcirco *StA. Wolfenb. Urk. Abt. 7 Nr. 47 = 150/II/1077.*
 860. Autenticam plerumque scripturam maiorum exemplo *StA. Wolfenb. Urk. Abt. 7 Nr. 55 = 150/II/136.*
 861. Consueti annuere supplicationibus devotorum *35/1723.*
 862. Cum a nobis petitus *150/III/300* — *143/II/460.*
 863. Cum a nobis petitus *143/II/279.*
 864. Cum ad ea que ad divinum cultum *150/III/809.*
 865. Cum certa rei experientia *134/III/267.*
 866. Cum ea que fiunt *143/II/230.*
 867. Cum ea que geruntur *StA. Wolfenb. Urk. Abt. 7 Nr. 78 = 150/III/481.*
 868. Cum ecclesie et earum dotes *150/III/679.*
 869. Cum ex debito nostri pastoralis officii *151/I/386.*
 870. Cum ex officii nostri debito *131/IX/88.*
 871. Cum ex officio nostro *151/I/374.*
 872. Cum favente pastorum principe *151/I/258.*
 873. Cum hominum labilis sit memoria *201/I/328.*
 874. Cum memorie res fragilis sit *StA Hannover Or. Hildesh., Lamspringe Nr. 51 = 150/III/707.*
 875. Cum notre devotionis locus *134/VIII/28.*
 876. Cum omnes pauperes elemosinis *151/III/Nachtr. 37.*
 877. Cum omnibus ex officiis nostri debito *151/I/519.*
 878. Cum pastoralis officii sollicitudo *150/III/804.*
 879. Cum sit animarum remedio *130/II/302.*
 880. Cum tueri et defendere *151/I/372.*
 881. Cupientes Christifideles ad opera pietatis *LHA Magd. Rep. U 8 Siechenhof Halberst. Nr. 39 = 57/355.*
 882. Cupientes quoslibet Christifideles ad pietatis opera *161/I/390.*
 883. Cura suscepti regiminis ecclesiarum *134/III/202.*
 884. De negotiis et contractibus *150/II/1103.*
 885. De negotiis gestis consulte *128/I/266.*
 886. Dei misericordiam cum lucro centesimo thesaurizamus *StA Hannover Hildesh. Or. Lamspringe 71 = 150/III/1095.*
 887. Diurna obtinuit consuetudo *168/I/37.*
 888. Ea que aguntur in tempore *151/I/411* — *168/IV/73* — *89* — *97.*
 889. Ea que coram nobis aguntur *134/III/406* — *409.*

890. Ea que geruntur a nobis *LHA Magd. Kop. 803a f. 65b = 150/II/1128 – 168/IV/25.*
891. Ea que geruntur in tempore *StA Wolfenb. Hs. VII B Nr. 365 S. 135 = 150/II/1061 – ebenda S. 171 = 150/III/361 – ebenda S. 204 = 150/III/599 – 151/I/396.*
892. Ea que in nostra *151/I/214.*
893. Ea que per nos *150/II/869.*
894. Ecclesiarum indemnitibus utiliter consultitur *150/III/235 – 248.*
895. Et sicut quod pro necessitate *151/I/385.*
896. Etsi ad benefaciendum sumus *143/II/109 – 150/III/101 = 151/I/299 – 150/III/180 – 1a/127 – 143/II/161 – 167 – 150/III/326 – 128/I/367 – 143/II/188 – 150/III/498 – 201/I/340 – 143/II/286 – 295 – 150/III/627.*
897. Etsi omnibus ad benefaciendum *StA Hannover Hildesh. Or. Escherde Nr. 67 = 150/III/649 – 151/III/Nachtr. 42.*
898. Etsi debitum pastoralis sollicitudinis *168/IV/23 – 69a/II/436.*
899. Etsi ea que publicis instrumentis *150/III/393.*
900. Etsi ex officio nostro *150/III/250.*
901. Etsi in temporibus pocius *150/III/591.*
902. Etsi is de cuius munere summo venit *130/II/190.*
903. Etsi omnium subditorum *151/III/1Nachtr. 48.*
904. Etsi quando sumus liberales *151/I/291.*
905. Ex officiis nostri debito *150/III/538 – StA Hannover Hildesh. Or. Lamspringe Nr. 57 = 150/III/823 – ebenda Nr. 45 = 150/III/717.*
906. Fidele testimonium habet scriptura *168/IV/121.*
907. Fidelis est litterarum custodia *StA Hannover Calenberg Or. 33 Walkenried Nr. 14 = 150/II/870.*
908. Filius dei deus qui et filius hominis *168/V/54.*
909. Gratulantes ad memoriam revocamus *168/IV/22.*
910. Inter alia opera misericordie *StA Hannover Calenberg Or. 100 Wülfinghausen Nr. 35 = 150/III/251 – 134/VIII/34.*
911. Iustis petentium desiderii nos *143/II/70.*
912. Licet cunctorum Christifidelium velimus *178/IV, 3/1685.*
913. Licet is de cuius munere venit *130/II/172 – StA Wolfenb. Hs. VII B Nr. 129 f. 60 = 150/III/443 – Archiv St. Michael in Erfurt I A 11 = 142/I/501 – 145/I/157.*
914. Licet omnibus ecclesiis nobis *150/III/594 – 597.*
915. Ne ea que aguntur *150/III/191 – StA Wolfenb. Hs. VII B Nr. 109 f. 31b = 150/III/304 – 134/VIII/39 – StA Hannover Celle Or. 100 Wienhausen Nr. 3 = 150/III/489 – 151/III/Nachtr. 45 – LHA Magd. Kop. 803a f. 59a = 150/III/678 – 143/II/448 – 151/I/470 – StA Hannover Hildesh. Or. Lamspringe Nr. 70 = 150/III/1091.*
916. Ne ea que coram nobis aguntur *128/I/326 – 143/II/150 – 201/I/333 – LHA Magd. Kop. 803a f. 69a = 150/III/279 – 143/II/259.*
917. Ne ea que geruntur *150/I/966.*
918. Ne facta rationabilia pravorum *LHA Magd. Kop. 803a f. 67a = 150/III/316.*
919. Ne gesta hominum per lapsum *168/IV/93.*
920. Ne illa que a nobis *LHA Magd. Kop. 803a f. 63a = 150/II/962.*
921. Ne modus et forma contractuum *151/I/453.*
922. Ne morum varietate varietas temporum *StA Wolfenb. Urk. Abt. 6 Nr. 68 = 150/II/1064.*
923. Ne rebus gestis surrepat oblivio *150/II/1061 – StA Wolfenb. Urk. Abt. 7 Nr. 46 = 150/II/1076.*
924. Ne rerum gestarum memoria *150/II/1023.*
925. Ne res gesta ex vetustate *LHA Magd. Kop. 803a f. 41b = 150/III/917.*
926. Ne veritas rei geste calumpniat *130/II/328.*
927. Non debet reprehensibile iudicari *143/II/520.*
928. Nostram decet celsitudinem subditorum *143/II/237.*
929. Officii nostri debitus exigit *150/III/555 – StA Wolfenb. Hs. VII B Nr. 365 S. 198 = 150/III/579 – 134/VIII/42.*
930. Officii nostri debito urgente *150/III/284.*
931. Pastoralem ad hoc baculum *151/I/455.*
932. Pastoralem decet sollicitudinem ecclesiarum *134/III/416.*
933. Pie devotionis opus agere *LHA Magd. Rep. U 7 Nr. 198.*
934. Pontificalem decet sollicitudinem ecclesiarum *134/III/198 – 128/I/294.*
935. Prudens decrevit antiquitas *150/III/512 – 134/III/407 – 151/I/388 – StA Hannover Hildesh. Or. Lamspringe Nr. 67 = 150/III/1031.*
936. Quamquam veritatis substantia verborum *151/I/231.*
937. Quamvis ad benefaciendum simus *StA Hannover Hildesh. Or. Escherde Nr. 72 = 150/III/796 – ebenda Nr. 73 = 150/III/808.*
938. Quamvis omnibus locis deo dicatis *151/I/510.*
939. Quamvis universa loca religiosa *143/II/31.*
940. Quamvis veritatis substantia verborum *42/74.*
941. Que aguntur in tempore *150/III/226.*
942. Que fiunt in tempore *LHA Magd. Kop. 803a f. 64a = 150/II/1084.*
943. Que geruntur a viris prudentibus *150/III/1083 – 1118.*
944. Que geruntur in tempore *143/II/229 – StA Wolfenb. Urk. Abt. 24 Nr. 347 = 150/III/1247.*
945. Quicumque de consensu totius . . . capituli *128/I/284.*
946. Qui ecclesiarum curam gerimus *151/I/341.*
947. Quia hominum memoria labilis *143/II/466.*
948. Quia labente tempore labi *151/I/213 – 134/III/214.*
949. Quia labente tempore labitur *151/I/216 – 150/II/1159.*
950. Quia non est reprehensibile *150/III/618.*
951. Quoniam ecclesias sancti Michaelis *150/II/964.*
952. Quoniam eo studio quo *150/III/413.*
953. Quoniam habere omnium memoriam *143/II/39.*
954. Quoniam malicie conditionis humane *150/II/914.*
955. Quoniam memoria nichil perdit *168/IV/24.*
956. Quoniam nemo in hac vita deo *178/VI/1272.*
957. Quoniam omnibus vobis deum timentibus *150/II/961.*
958. Quoniam omnium habere memoriam *StA Wolfenb. Urk. Abt. 19 Nr. 57 = 150/III/105 – 168/IV/32 – 150/III/141 – 240 – 143/II/250 – StA Wolfenb. Urk. Abt. 7 Nr. 80 = 150/III/491 – 606 – 201/I/347.*
959. Quoniam presens tamquam preteritum *StA Hannover Dep. 9 Heiningen Nr. 28 = 150/III/225.*
960. Quoniam temporalia tamquam pulvis *150/III/604.*
961. Quoniam ut ait apostolus omnes stabimus *StA Wolfenb. Urk. Abt. 18 Nr. 6 = 150/II/1065 – 151/I/452.*
962. Quoniam varietate temporum varietas *131/IX/49.*
963. Quoslibet Christifideles ad zelum *143/II/252 – 154/VII/121 – 143/II/417 – 15/II/789 – 147/I/442 – 151/III/Nachtr. 49 – 97a/I/1196.*
964. Sapienter ordinatur civitas que pacis tempore timet bellum *151/I/450.*
965. Si ad benefaciendum simus *StA Hannover Hildesh. Or. Escherde Nr. 97 = 150/III/1222.*
966. Si ecclesias deo dicatas *143/II/540.*
967. Si universis ad benefaciendum simus *143/II/572.*
968. Suboriri solet gestis hominum multa *134/III/211.*
969. Thesauro virtutum sic preclara vestra religio *StA Wolfenb. Urk. Abt. 25 Nr. 187 = 150/II/965.*
970. Ut a rebus gestis excludatur oblivio *150/II/1116 – 1129 – 1134 – 112/IV/132 – 150/II/1141 – 168/IV/28.*
971. Ut ea que legitime *StA Wolfenb. Hs. VII B Nr. 365 S. 152 = 150/III/321.*
972. Ut ea que rationabiliter *112/IV/123 – 168/IV/31.*
973. Ut inconcussa serventur *150/II/903.*
974. Ut memoria rerum gestarum *150/III/410.*
975. Ut negotia gesta per nos *150/III/982.*
976. Ut notum notius fiat *143/I/48.*
977. Ut rebus a nobis gestis *StA Wolfenb. Hs. VII B Nr. 365 S. 161 = 150/III/350.*
- h) 14. Jahrhundert
978. Acta modernorum lingua testium *143/III/77.*
979. Ammonet nos cura suscepti regiminis *StA Wolfenb. Hs. VII B Nr. 365 S. 260 = 150/III/1359.*
980. Cum ad benefaciendum simus *134/VIII/46 – 143/III/62.*
981. Cum nos divina suadente gratia *113/II/165.*
982. Etsi omnibus ad benefaciendum *134/III/555.*
983. Gesta temporum ne calumpnientur *StA Wolfenb. Urk. Abt. 22 Nr. 281 = 150/III/1427.*
984. Ne ea que geruntur in tempore *128/II/556.*
985. Ne fragili hominum memoria *168/IV/168.*
986. Pastorale nostrum officium exigit *143/III/86.*
987. Quamvis omnibus ecclesias nobis *StA Hannover Hildesh. Or. Escherde Nr. 100 = 150/III/1317.*

988. Quoniam illa ex lapsu temporis 168/IV/174.
 989. Quoniam memoria hominum debilis 168/IV/162.
 990. Ut ea que a nobis 46/798.

V. Magdeburg (bis 1305)

a) 11. Jahrhundert

991. Perpendens quod in omnibus que sunt 155/I/174.

b) 1101—1150

992. Cum ex officio pastorali 155/I/262.
 993. Cum iam olim ab apostolo prenunciata tempora 155/I/264.
 994. Diocesis nostre ecclesiarum omnimodis 155/I/238.
 995. Ex accepto pontificatus officio 155/I/192.
 996. Ex officii nostri qualitate 155/I/261.
 997. Exigit officii nostri qualitas 155/I/258.
 998. Quia nostri est officii 155/I/247.
 999. Quoniam divinae pietatis voluntate 155/I/236.
 1000. Quoniam igitur ex debito nostri officii 155/I/269.
 1001. Quoniam pastor pastorum Christus 155/I/240.
 1002. Quoniam iuxta divine legis mandatum 155/I/249.
 1003. Si semper sunt confirmanda 155/I/237.

c) 1151—1200

1004. Ad ecclesiarum nostrarum promotionem 155/I/426.
 1005. Ad exhibenda misericordie opera 155/I/420.
 1006. Ad nostrum spectat officium 155/I/315 A.
 1007. Ad recordationem et confirmationem 155/I/436.
 1008. Apostolica eruditione commoniti 155/I/451.
 1009. Consideracione multimode utilitatis ecclesiarum 155/I/357.
 1010. Cum ex officio pontificatus nostri 155/I/392.
 1011. Cum ob labentis evi mutabilem cursum 155/I/433.
 1012. Cum plerumque contingat 155/I/365.
 1013. Cum quelibet pietatis opera 204/33
 1014. Cum quelibet vere karitatis opera 155/I/411 — 431.
 1015. Cum quisbusque nostris fidelibus 155/I/403.
 1016. Cum ratione iniuncti nobis 155/I/402.
 1017. Cura iniuncti nobis officii 155/I/429.
 1018. Debitum officii nostri expostulat 155/I/334.
 1019. Desiderium eterne vite ad merita 155/I/397.
 1020. Divine propiciacionis graciā 155/I/337.
 1021. Ex eo status et honor civitatis servatur 156/I/65.
 1022. Ea que bone memorie antecessores 189/289.
 1023. Ea que speciem continent pietatis 147/I/114.
 1024. Ex iniuncto nobis officio 155/I/427.
 1025. Ex nomine et officio superintendentis 155/I/323.
 1026. Future securitati ecclesiarum 155/I/406.
 1027. In omnibus actibus nostris 155/I/450.
 1028. In omnibus negotiis 155/I/359.
 1029. Iniuncta nobis a deo cura 155/I/293.
 1030. Iniuncti nobis officii cura 155/I/423.
 1031. Iustum est et rationi approximat 155/I/335.
 1032. Iustum et conveniens reputamus 173/I/48.
 1033. Licet contractus qui sunt 155/I/384.
 1034. Licet ea que inter familiares 155/I/414.
 1035. Licet in oblivionem apud deum 155/I/401.
 1036. Licet iura et commoda omnium ecclesiarum 155/I/370.
 1037. Licet officii nostri debitum exigat 155/I/441.
 1038. Ne ea que inter nos 155/I/422.
 1039. Ne ea que rationabiliter 155/I/430.
 1040. Ne factum nostrum potissimum 155/I/367.
 1041. Ne per ignoranciam vel 155/I/350.
 1042. Ne ob labentis temporis cursum 155/I/405 — 413.
 1043. Ne ulla vetustate superveniente 155/I/326.
 1044. Officī nostri debito astringimur 155/I/373.
 1045. Officī nostri debitum expostulat 155/I/307.
 1046. Officī nostri est diligentia 75/II/42.
 1047. Officī nostri nos hortatur 155/I/272.
 1048. Pontificalis diligencie discretioni convenit 155/I/283 — 379.
 1049. Pontificalis officii est religiosas 155/I/304 — 339.
 1050. Predecessorum nostrorum exempla 155/I/424.
 1051. Pro honore civitatis nostre 155/I/421.
 1052. Pro iniuncto nobis divinitus officio 155/I/446.
 1053. Quando proximorum caritati omni 155/I/279.
 1054. Quia divina dispositione in sublimi 155/I/294.

1055. Quoniam annuente domino sancte dei ecclesie 155/I/338.
 1056. Quoniam ecclesie dei gubernande ... regimen 155/I/356.
 1057. Quoniam ecclesie dei utpote columbine 155/I/349.
 1058. Quoniam ex debito nostri officii 155/I/306 — 327.
 1059. Quoniam ex iniuncto nobis pontificatus 155/I/344.
 1060. Quoniam facile contingit 155/I/408.
 1061. Quoniam iustum est ut predia 155/I/348.
 1062. Quoniam non solum res exigue 155/I/410.
 1063. Quoniam omnibus qui Christiana professione 155/I/439.
 1064. Quoniam paci et veritati proficit 155/I/287.
 1065. Quoniam post miserabilem primi hominis lapsum 155/I/372.
 1066. Quoniam pro multo affectu 155/I/362.
 1067. Quoniam profectum ecclesiarum que 155/I/371.
 1068. Quoniam que nostris in temporibus 155/I/298.
 1069. Quoniam quidem deo auctore 155/I/340 — 375.
 1070. Quoniam quidem domino annuente 155/I/332.
 1071. Quoniam ut ait psalmista in imagine pertransit homo 15/I/725.
 1072. Quoniam vinculum protectionis et 155/I/309.
 1073. Ratione satis consentaneum videtur 155/I/407.
 1074. Reputamus ut quod nobis 15/I/721.
 1075. Sanctorum patrum piis actionibus erudit 155/I/354.
 1076. Sanctorum patrum predecessorum 155/I/394.
 1077. Si ratione iniuncti nobis officii 155/I/385.
 1078. Sicut divinis humanisque legibus 155/I/382.
 1079. Ut ad imitanda bonorum exempla 155/I/369.
 1080. Ut diligencia et bona voluntas 155/I/343.
 1081. Ut ea que rationabiliter 155/I/399.
- d) 1201—1250
1082. Ad confirmationem eorum que 34/104.
 1083. Ad hoc seriem rerum gestarum 157/94.
 1084. Ad obviandum maliciis hominum 157/87 — 15/I/763.
 1085. Ad presentis memoriam et futuri temporis 147/I/238.
 1086. Aperto lancea militis latere crucifixi 102/I/313.
 1087. Cogimur ex iniuncto nobis pastoralis officii LHA Magd. Kop. 751 f. 10a = 91/II/162.
 1088. Consuetudinem iuri consentaneam et LHA Magd. Rep. U 3 St. Lorenz in Magd. Nr. 3a = 91/II/354.
 1089. Cum animarum commodis officii nostri 129/83.
 1090. Cum ea que de substantia racionis LHA Magd. Rep. U 4b Jüterbog Nr. 4 = 91/II/381 — ebenda Nr. 5 = 91/II/381 — ebenda Nr. 6 = 91/II/405.
 1091. Cum ecclesia de Hakelinge 15/I/774.
 1092. Cum ecclesiastica defensione merito 17/I, 20/129.
 1093. Cum ex cura pastoralis officii 59/455.
 1094. Cum ex debito pontificalis officii 157/88.
 1095. Cum ex devocatione fidelium 90/221.
 1096. Cum ex eius exemplo 145/I/52.
 1097. Cum ex iniuncto nobis officio LHA Magd. Kop. 5 Nr. 20c = 91/II/103 — ebenda Kop. 390 f. 3 = 91/II/438.
 1098. Cum ex iniuncto nobis pastoralis 202/I/341.
 1099. Cum ex officii nostri debito 147/I/161.
 1100. Cum exigentibus peccatis malicia dierum 17/Suppl./1.
 1101. Cum facta antecessorum nostrorum 147/I/208.
 1102. Cum gestorum ordinacionis nonnumquam pateant LHA Magd. Kop. 391 f. 11b = 91/II/470.
 1103. Cum gloriosum in sanctis suis se profitetur dominus 32/I/39.
 1104. Cum in actibus bone fidei 144/I/461.
 1105. Cum in conspectu maiestatis divinae LHA Magd. Kop. 748 f. 2b = 91/II/491.
 1106. Cum inter subiectas nobis ecclesias 15/I/780.
 1107. Cum non solum plantatori planta gratiarum 147/I/142.
 1108. Cum omnibus ecclesiarum nobis subiectarum LHA Magd. Kop. 342 f. 11a = 91/II/786.
 1109. Cum possimus nuto dicere cum propheta: Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est 75/II/43.
 1110. Cum prudentibus virginibus quae LHA Magd. Kop. 748 f. 1 = 91/II/398.
 1111. Cum quelibet religiosa loca 147/I/135.
 1112. Cum secundum iura canonica licitum 17/I, 8/150.
 1113. Cum sint dies hominis breves LHA Magd. Kop. 391 f. 13a = 91/II/255.
 1114. Cum universis que ad honorum 22/I A 3/142.
 1115. Cum universorum que coram principe 17/I, 10/449.

1116. Debitum exigit officii pastoralis *LHA Magd.* Kop. 341 f. 30b = 91/II/422.
 1117. Devotionis sinceritas quam ecclesia 15/II/11.
 1118. Digna semper gratitudine recolentes *LHA Magd.* Kop. 342 f. 4b = 91/II/217.
 1119. Dignum est ut hoc quod rationabiliter *LHA Weimar (GA) Reg. Oo S. 765 Nr. 23 = 29/III/633.*
 1120. Discretorum virorum industria factum *LHA Magd.* Kop. 341 f. 18b = 91/II/368.
 1121. Divini muneris est ut naturalia 129/71 – 74.
 1122. Ea que ad ecclesiarum commoda 147/I/158.
 1123. Ea que ad ecclesiarum nostrarum 157/93.
 1124. Ea que ad usus pauperum pertinere *LHA Magd.* Kop. 751 f. 8b = 91/II/132.
 1125. Ea que ductu racionis aguntur 147/I/137 – 55/312 – 129/65.
 1126. Ea que ductu racionis ducuntur 147/I/174.
 1127. Ea que iustis et legitimis modis 186/II/20.
 1128. Effectum iusta postulantibus indulgere 17/I, 24/334.
 1129. Etsi ex officiis nostri debito 22/II, 4/159.
 1130. Ex officio regiminis pastoralis 22/II, 4/393b.
 1131. Fidelium nostrorum erga nos devotiones 5/I/41.
 1132. Hortatur pietas et persuadet 156/I/108.
 1133. Inter cetera que pastoralis *StA Wolfenb. Hs. VII B Nr. 101 f. 104b = 91/II/192.*
 1134. Iustum est et a rationis 156/I/97.
 1135. Licit ea que solemniter aguntur 147/I/139.
 1136. Licit ex communis debito caritatis 15/II/10.
 1137. Licit omnia que a nobis fiunt *LHA Magd. Rep. U 3 St Lorenz in Magd. Nr. 4 = 91/II/371.*
 1138. Memorande semper constantissime fidei puritatem 186/II/21.
 1139. Ne cause sopite denuo reviviscant 147/I/140.
 1140. Ne ea que ad utilitatem 157/98.
 1141. Ne facta nostra vetustatis nubibus 147/I/241.
 1142. Ne facta notabilia propter vetustatem 15/II/146.
 1143. Ne gratitudinis nostre virtus graciam 147/I/143.
 1144. Ne hoc quod pio desiderio agitur 147/I/168.
 1145. Ne illa que nobis mediantibus rationabiliter *LHA Magd.* Kop. 803a f. 47b = 91/II/552.
 1146. Ne illa que per nos rite 15/II/169.
 1147. Ne improbatore argui iustissime mereamur 4a/127.
 1148. Ne sopite controversie reviviscant 156/I/75.
 1149. Nisi de ingratitudinis velimis vicio 147/I/162.
 1150. Non ambigimus speciale deo parare obequium 147/I/246 F.
 1151. Officium nostri cura requirit 157/117.
 1152. Pastoralis custodie sollicitudo requirit *LHA Magd. Rep. U 3 Paulinerkl. in Magd. Nr. 3 = 91/II/340.*
 1153. Pastoralis officii debitum nos astringit 156/I/74 – 79/189.
 1154. Pastoralis officii debitum postulat 147/I/209.
 1155. Pastoralis officii providentia postulat 15/II/15.
 1156. Pii pastoris vices exequimur 157/115.
 1157. Postquam primorum parentum contagiosa transgressio 156/I/104.
 1158. Provincia nostre metropolis pentapolim habet quinque sedium 17/I, 8/149.
 1159. Prudentibus virginibus que parate sunt 147/I/223.
 1160. Quando a nobis litibus finis inponitur 147/I/185.
 1161. Que geruntur in tempore 15/II/102.
 1162. Quemadmodum officii nostri ratione exigente *LHA Magd. Rep. U 4a Kl. Gottesgnaden Nr. 23 = 91/II/571.*
 1163. Quia dignum est quod facta 156/I/101.
 1164. Quia Martham circa frequens ministerium 59/456.
 1165. Quia per poenitentiae fructum ad vitae 22/II, 4/398b.
 1166. Quia subiectarum nobis ecclesiarum *LHA Magd.* Kop. 342 f. 4a = 91/II/278.
 1167. Quoniam currentium volubilitas temporum *LHA Magd.* U 3 St. Lorenz in Magd. Nr. 6 = 91/II/495.
 1168. Quoniam dignitas conditionis humane 191/355.
 1169. Quoniam ea que ecclesiarum 22/I 3/352.
 1170. Quoniam ea que geruntur in tempore 22/I A 3/251 – 161/I/166.
 1171. Quoniam ea que rationabiliter ordinantur *StA Wolfenb. Hs. VII B Nr. 340 S. 134 = 91/II/520.*
 1172. Quoniam iuxta verbum sapientis generatio preterit 3/276.
 1173. Quoniam que in tempore fiunt *LHA Magd.* Kop. 341 f. 51a = 91/II/542.
1174. Quoniam ut ait apostolus omnes stabimus 147/I/205 – 18/I/33.
 1175. Quotiens aliquid specialiter iuris 156/I/82a.
 1176. Rebus utilibus necessariis et honestis *LHA Magd. Rep. U 4b Jüterbog Nr. 7 = 91/II/408.*
 1177. Religiosam vitam eligentibus 118a/428 – 156/I/84 – 89.
 1178. Scriptorum efficit diligentia *StA Wolfenb. Hs. VII B Nr. 340 S. 137 = 91/II/528.*
 1179. Si in operibus karitatis 52/70.
 1180. Si parientes nostris supererigimus fundamentis *LHA Magd. Rep. U 3 St. Lorenz in Magd. Nr. 7 = 91/II/440.*
 1181. Si pastores oviun sole gelique 22/I A 3/80.
 1182. Sollicitudo exigit officii pastoralis 147/I/226.
 1183. Summus paterfamilias nos domui 144/I/631.
 1184. Ut ea que a nobis *LHA Magd. Rep. U 3 St. Lorenz in Magd. Nr. 7 = 91/II/561.*
 1185. Ut facta nostra ea 15/II/168.
 1186. Ut libertatis nostre beneficia 156/I/103.
 1187. Ut loca religiosa non solum *StA Wolfenb. Hs. VII B Nr. 340 S. 42 = 91/II/187.*
 1188. Ut titulum libertatis quo sponsam suam dominus 192/326.
 1189. Vergentis in senium seculi corruptela 112/IV/117.
 1190. Volvitur tempus et est hominis vita brevis 173/I/65.
 1191. (U. beschädigt) ... vitam mortalium super terram *LHA Magd. Rep. U 4b Jüterbog Nr. 3 = 91/II/245.*
- e) 1251 – 1300
1192. Ad divine laudis obsequium basilice 17/I, 18/64.
 1193. Ad eterni regni premium 15/II/224.
 1194. Ad ea que comodum ecclesiarum 15/II/478.
 1195. Ad firmandam rei geste memoriam *LHA Magd. Kop. 341 f. 46b = 91/III/280.*
 1196. Ad utriusque vitae felicitatem 76/424.
 1197. Alma mater ecclesia de animarum salute 72/65 – 144/I/1658.
 1198. Bone rei operam dare devocationem excitat 18/104.
 1199. Cautum est et utile *LHA Magd. Kop. 342 f. 17b = 91/III/268 – 147/I/416 – 159/566 – LHA Magd. Kop. 751 f. 40b = 91/III/287 – 147/I/427 – 156/I/207.*
 1200. Circa devotas nobis ecclesias *LHA Magd. Kop. 751 f. 18b = 91/III/755.*
 1201. Circa fideles et obsequiosos 15/II/384.
 1202. Circa subiectas nobis ecclesias *LHA Magd. Kop. 342 f. 13b = 91/II/769.*
 1203. Circumspectum hominem qui oculis considerationis *LHA Magd. Rep. U 3 St. Lorenz in Magd. Nr. 18 = 91/II/750.*
 1204. Cisterciensis ordinis plantatio generosa 156/I/139 – 15/II/441.
 1205. Claudicans uno pede gressum non fugit stabilem 147/I/353.
 1206. Cum adolescentia preceps sit etas 15/II/373.
 1207. Cum ex officio pontificatus 147/I/314.
 1208. Cum labilis hominum sit memoria 15/II/253.
 1209. Cum natura semper deproperet edere novas formas 82/XI/576.
 1210. Cum nos et omnes qui nominis episcopalis 144/II/862.
 1211. Cum nos qui divina largiente 129/142.
 1212. Cum nostre sollicitudinis est 17/I, 20/188.
 1213. Cum occasio ad nostram salvacionem *LHA Magd. Kop. 751 f. 13a = 91/II/622 – 173/I/208.*
 1214. Cum pastoralis cura officii exigit *LHA Weimar (GA) Reg. Oo Nr. 31a S. 666.*
 1215. Cum plerique advocati in annum pravum conversi *LHA Magd. Kop. 391 f. 6b = 91/II/746.*
 1216. Cum res gesta mandatur litteris *LHA Magd. Rep. U 1 Tit. XIX Nr. 10 = 91/II/737.*
 1217. Cum speciale thurifexum sit domino 173/I/191 – LA Gotha QQ I d Nr. 81 = 29/III/3513 – ebenda Nr. 86 = 29/IV/36 – *LHA Magd. Kop. 1372 f. 46a = 91/II/739.*
 1218. Cum subiectas nobis ecclesias *LHA Magd. Kop. 391 f. 14a = 91/II/62.*
 1219. Cupientes ampliari cultum divinum *LHA Magd. Rep. U 4a Kl. Jüterbog Nr. 1 = 91/III/143.*
 1220. Cupientes Christifideles ad opera pietatis *LHA Magd. Rep. U 8 Stechenhof Halberst. Nr. 36.*

1221. Cupientes quod ea que ad *LHA Magd.* Kop. 341 f. 366 = 91/II/602.
1222. Cupientes quoslibet Christifideles ad pietatis opera 161/I/394.
1223. Debitum pastoralis officii virga 147/I/350.
1224. Decens est et expedit *LHA Magd.* Kop. 378 f. 46a = 91/III/389.
1225. Dignum est et racioni consonum 159/560.
1226. Dominus omnium qui neminem vult perire *LHA Magd.*Paulinerkl. in *Magd.* Nr. 15 = 91/II/609.
1227. Ea que coram nobis rationabiliter *LHA Magd.* Kop. 342 f. 8b = 91/II/620.
1228. Factorum nostrorum ordinem 159/132.
1229. Gratum et pium arbitramur nos deo *LHA Magd.* Kop. 1372 f. 69a = 91/III/385.
1230. Gratum obsequium et deo pium 17/I, 5/51—22/II, 15 /296—15/V/*Nachtr.* II 891 a.
1231. Humane actiones facilime a memoria 15/II/615.
1232. Inter actus illos quibus vita laborat 156/I/132.
1233. Libenter votis annuimus supplicancium 15/II/306.
1234. Licet incremento ecclesiarum 15/II/433.
1235. Licet is de cuius munere venit 144/II/1074 — *LHA Magd.*Dominikanerkl. Halberst. Nr. 32 = 91/III/160 — *LHA Dresden Urk.* 1140 = 112a/I/1393 — *Archiv St. Michael/Erfurt I A* 23 — 170/IV/440 — 143/II/511 — 144/II/1657 — 1659 — 145/I/281.
1236. Licet omnis actio que rationi innititur 147/I/269.
1237. Loca sanctorum piis sunt *LHA Magd.* Rep. U 7 Nr. 199 = 191/III/173 — 22/II, 15/289.
1238. Multorum bonorum persepe torpet neglecta 144/II/1494.
1239. Nascenti morbo succurrendum est medicamine tempestivo *LHA Magd.* Kop. 748 f. 12a = 91/II/773.
1240. Ne ea que a nobis rite aguntur 15/II/237 — 247 — *LHA Magd.* Rep. U 4c I *Löbnitz Nr. 1* = 91/II/667.
1241. Ne ea que aguntur in tempore 7/173 — *LHA Magd.* Kop. 803a f. 48b = 91/III/180 — 156/I/175 — *LHA Magd.* Rep. U 7 Nr. 238 = 91/III/295.
1242. Ne ea que geruntur in tempore 82/XII/429 — 52/72 — 15/II/651 — *LHA Dresden Urk.* 1329 = 91/III/240 — 159/267 — 147/I/418.
1243. Ne ea quea inter vivos aguntur *LHA Magd.* Kop. 748 f. 27b = 91/III/211 — 115/II/383 — 156/I/177 — 75/II/70.
1244. Ne naturalis defectus hominum racionabilium factorum *StA Wolfenb. Hs.* VII B Nr. 340 S. 138 = 91/II/585.
1245. Ne per oblivionis vitium *LHA Magd.* Rep. U 4c II *Klein-Wanzleben Nr. 1* = 91/II/601.
1246. Ne propter labilem hominum memoriam 143/II/119.
1247. Ne res inter presentes acta 17/I, 22/435.
1248. Oblivioni locus subtrahitur 17/I, 10/453 — 156/I/179 — *LHA Magd.* Rep. U 3 *St. Agnes in Magd.* Nr. 34 = 91/III/308 — ebenda Rep. U 4a Kl. Jüterbog Nr. 4b = 91/III/329 — 147/I/438.
1249. Opus est pietatis miseris misericordiam 145/I/185.
1250. Ordinis Cisterciensis plantatio generosa 15/II/271.
1251. Pacis hominum prestamus obsequium 15/I/440.
1252. Particeps mercedis efficitur qui 15/II/44.
1253. Pro divina misericordia viteque 15/I/619.
1254. Quamvis omnes ecclesias ex debito *LHA Magd.* Kop. 803a f. 21a = 91/III/282.
1255. Quanta devotione quanta reverentia 22/II, 1/324.
1256. Quanto nobis ad episcopum 17/I, 20/183.
1257. Que pro diuturnitate temporis *LHA Magd.* Kop. 751 f. 18a = 91/II/674.
1258. Que pro diuturnitate temporum 15/II/289.
1259. Quemadmodum in Maria dei genitrice *LHA Magd.*

1260. Qui super gregem dominicum pastor constituitur 15/II/479.

1261. Quia ea que aguntur in tempore 150/III/204.

1262. Quia iustum est et consónum racioni *Dt. ZA Mersburg Templerorden Nr. 17.*

1263. Quociens rite gesta temporis retroacti 147/I/367.

1264. Quoniam acta mortaliū ipsi morientibus *LHA Magd.* Rep. U 1 Tit. XXI Nr. 2 = 91/II/669 — 32/II/923.

1265. Quoniam auctoritate pontificalis officii 156/I/117.

1266. Quoniam ea que fuit sub tempore 159/152.

1267. Quoniam ea que geruntur in tempore *LHA Magd.* Rep. U 3 *St. Sebastian in Magd.* Nr. 2 = 91/III/236.

1268. Quoniam honor advocatie ac defensionis 15/II/432 — 157/I/141 — 129/129.

1269. Quoniam humana natura semper 157/139.

1270. Quoniam humane imbecillitas vite 17/I, 10/223.

1271. Quoniam labentibus temporum transeuntium 15/II/669.

1272. Quoniam omne bonum in publico 129/118.

1273. Quoniam omnes stabimus ante tribunal 151/I/518.

1274. Quoniam omnium habere memoriam 147/I/310 — 144/I/1077.

1275. Quoniam propter longitudinem temporum 15/II/480.

1276. Quoniam ut ait apostolus omnes nos manifestari 143/I/328.

1277. Quoniam ut ait apostolus omnes stabimus 143/II/84 — 147/I/317 — 22/II, 15/263 — 174/I/44 — 143/II/219 — *LHA Dresden Urk.* 1102 = 112a/I/1350 — 160/X/7231.

1278. Quoniam ut ait apostolus qui parce seminat *LHA Magd.* Rep. U 4a Kl. *Gottesgnaden Nr. 30* = 91/III/178 — 147/I/396.

1279. Rationis existit preterea bona 144/II/931.

1280. Rei geste iustus ordo requirit 156/I/208.

1281. Religiosam vitam eligentibus 147/I/273.

1282. Rem rite gestam in transacto tempore 190/409.

1283. Sacra religio Cisterciensi ordinis 76/158.

1284. Si recordatione quid dignum 156/I/129 — 32/II/927.

1285. Sicut gradatim ascenditur et nemo 17/I, 24/336.

1286. Tria sunt elementa mistica sacrosancti corporis 15/II/385.

1287. Ut ea que nostris temporibus peraguntur 147/I/268.

1288. Ut ea que pia devotione fidelium aguntur 156/I/181.

1289. Ut emolumentum aliquod reportet *LHA Magd.* Rep. U 12a *Gr. Blankenburg/Regenst.* Nr. 11 = 91/III/13.

1290. Ut facta nostra ea precipue 15/I/207.

1291. Ut nostrorum rite gestorum notitia 15/II/331.

1292. Ut noticia rite gestorum *StA Wolfenb.* Urk. Abt. 19 Nr. 70 = 91/III/728.

1293. Ut que a nobis rite *LHA Magd.* Rep. E *Deersheim Kasten II.*

1294. Virgo venustissima et omnium virtutum floribus 97/8 — 147/I/284.

1295. Virtus providencia curiositatis alumpna *LHA Magd.* Rep. U 1 Tit. V Nr. 1 = 91/III/98.

1296. Volentes notabilia facta nostra 7/76.

1297. (U. unvollst.) ... veterisque testamenti patres sancti videlicet Moises *LHA Magd.* Kop. 390 f. 62a = 91/III/670.

f) 14. Jahrhundert

1298. Animarum lapsui remedii est insistendum 15/III/18.
1299. Gratum obsequium et pium 147/II/486.
1300. Ne ea que aguntur *LHA Magd.* Kop. 421a S. 52 = 91/III/432.
1301. Ne ea que fuit in tempore 17/I, 3/349.
1302. Ne veritas oblivionibus et erroribus *LHA Weimar (GA) Reg. Oo S.* 97 Nr. 7 = 91/III/447.
1303. Ne veritas oblivionibus obfuscetur *LHA Magd.* Kop. 803a f. 53b = 91/III/477.
1304. Ne veritas variis oblivionibus vitietur 115/III/400.
1305. Oblivionis locus subducitur 111/II/274.
1306. Qui super gregem dominicum pastor constituitur *LHA Magd.* Kop. 391 f. 7a = 91/III/418.
1307. Quia ea que geruntur in tempore 147/II/484.
1308. Quoniam fragilis est hominum memoria 17/I, 10/454.
1309. Quoniam generatio preterit 32/I/47.
1310. Super omnium glorificatorum suffragiis meritum 15/V/*Nachtr.* III 18a.

VI. Mainz (bis 1305)

a) 9. Jahrhundert

1311. Certam aeternae beatitudinis gloriam 158/I/134 F.
1312. Convenit episcopali auctoritati pie 158/I/167.
1313. Quoniam omnibus que cure pontificalis 158/I/171.

b) 10. Jahrhundert

1314. Qualiter nos ubique dei honorem 158/I/197 F.
1315. Quoniam sollicitudo pastoris in augmento gregis 155/I/59.
1316. Sanctarum auctoritate paginarum 158/I/187 F.
1317. Si peccata gravioris culpe graviori ultione 158/I/219.

c) 11. Jahrhundert

1348. Christiane pietatis ac religionis officium 158/I/362 F.
 1349. Cum condignum nobis et salubre 158/I/385 F.
 1350. Divinis instituimur documentis nos 158/I/334.
 1351. Nostre speculacionis exigit officium 158/I/340 F.
 1352. Quamvis apud homines hominum facta 158/I/324 F.
 1353. Quoniam omnium rerum est vicissitudo 158/I/323 – 332.
 1354. Quoniam pastoralis officii nostri cura 158/I/279 F.
 1355. Quoniam quidem variante rerum eventu 158/I/381.
 1356. Quoniam rerum et eventuum multimodis 158/I/299.
 1357. Quotiens iusta petuntur dignum 158/I/251 F.
 1358. Sicut ecclesiastici cultus subversoribus 158/I/371.
 1359. Sollicitudo prelatorum iugi contemplatione 158/I/399 F.

d) 1101–1150

1330. Ad decorum et munitionem 158/I/462 F.
 1331. Ad nostrum spectat officium 122/23 – 164/I/226.
 1332. Apostoli sunt verba salubriter nos 164/I/207.
 1333. Assidue mecum predecessorum meorum facta 158/I/598.
 1334. Considerans pondus mee dispensationis 158/I/573 – 574 F.
 1335. Considerans quot et quanta in me fecerit divina maiestas 158/I/500.
 1336. Considerantes oblationes et elemosinam 168/II/11.
 1337. Cum ad nostre salutis profectum 158/I/566 – 202/I/209 – 45/I/148.
 1338. Cum condignum nobis et salubre 112/IV/81.
 1339. Cum inter labentis seculi transitoria 164/I/202.
 1340. Cum non solum ex debito 158/I/615 F.
 1341. Cum omnis rei maxime detrimentum 122/31.
 1342. Cum omnium rerum natura plus hominem 122/41.
 1343. Cum presentis vite spatium breve 139/I/94.
 1344. Cum sanctorum patrum decreta 142/I/Nachtr. 1a – 67 – 109/I/184.
 1345. Cum summi pastoris providentia 141/I/25.
 1346. Cum superne pietatis beneficiis 139/I/77 – 142/I/46.
 1347. David rex et propheta sancti spiritus organum 142/I/53.
 1348. Debitum nostre pastoralitatis nos admonet 78/85.
 1349. Dignum et racioni consentaneum 158/I/463 F – 606 F ?
 1350. Divina bonitas et bona divinitas 164/I/225.
 1351. Divina eductus revelatione vas electionis Paulus 22/I A 2/220.

1352. Divinae inspirationis votum differre 122/22.
 1353. Dum nos in incolatu vite presentis 139/I/76.
 1354. Dum predecessorum nostrorum exempla 45/I/170.
 1355. Ecclesiarum dei pastores subditorum 122/39.
 1356. Equum et rationabile est 45/I/398.
 1357. Expedit salutis et veritatis ratio 45/I/165.
 1358. Felicibus actibus et votis 110/II/688.
 1359. Fidelia antecessorum nostrorum vota 112/II/549.
 1360. Hos quos divina misericordia speculatores 122/42.
 1361. In sacrosanto legitimus evangelio: Gaudium erit in celo 158/I/532 F.
 1362. Intuentes religiosi cleri huius honestatem 158/I/477.
 1363. Mihi antecessorum meorum probatissimorum 101/27.
 1364. Nam quanto verius crediderunt 158/I/420.
 1365. Non infructuose deo nos servire confidimus 182/Cod. prob. 103.
 1366. Omnibus Christifidelibus sicut iniusta 124/326.
 1367. Omnibus confugientibus sub protectione 164/I/218.
 1368. Omnibus quidem ratione caritatis debitores sumus 45/I/139.
 1369. Pastoralis officii nostri debitum exigit 138/I/10.
 1370. Perpendens ad salutem animarum proficere 158/I/551.
 1371. Pontificali nostre convenit solertia 158/I/541 F.
 1372. Pontificalis est officii novelle plantationis propagines 45/I/180.
 1373. Potestatem quam diuina miseratio 187/II, 2/747.
 1374. Potissimum fore sensimus saluti 164/I/201.
 1375. Provida antecessorum nostrorum dispensatione 139/I/98.
 1376. Qualiter ego cum sepissime animo 158/I/554.
 1377. Qualiter ego servitium dei volens 158/I/561.
 1378. Qualiter nos ob spem retributionis 158/I/586.
 1379. Qualiter nos predecessorum nostrorum 158/I/468.
 1380. Quantum humane indagationi datur 162/I/533.

1381. Quantum laboris atque periculi 158/I/501.
 1382. Que legitimate instituta sunt 158/I/509 F.
 1383. Quia huius mundi cursus et gloria 158/I/600.
 1384. Quia in dilectione dei et proximi 164/I/211.
 1385. Quia in his rebus transitoris nil stabile 158/I/599.
 1386. Quia in plenitudine misericordie dei 138/I/9.
 1387. Quia iuxta apostolum fides est substantia sperandarum rerum 139/I/87.
 1388. Quia mundum et concupiscentias eius 60/II/465.
 1389. Quia plenitudo legis est dilectio 138/I/11.
 1390. Quiequid spiritu sancto auctore 158/I/524.
 1391. Quociens gloriosorum principum et sanctorum 122/21.
 1392. Quod ego ... ecclesie beati Martini 158/I/579.
 1393. Quod ego ... predecessorum meorum religiosis 142/I/41.
 1394. Quod ego ... ratum esse censeo quidquid 158/I/417.
 1395. Quod si quid ecclesie fidelibus temporalis 60/II/584.
 1396. Quoniam ad nostrum spectat officium 122/29 – 172/21.
 1397. Quoniam apostolica exhortatione misericordie 158/I/422 F. – 464 F.
 1398. Quoniam auctoritatibus precedentium patrum 111/I/11/558.
 1399. Quoniam deo gratum fore 22/II, 2/175.
 1400. Quoniam gratuita dei miseratione 162/I/549.
 1401. Quoniam hunc mundum in maligno positum 158/I/489.
 1402. Quoniam semper rationabilibus desideriis 124/87.
 1403. Quoniam universi ecclesiis 158/I/478 F.
 1404. Sancti propositi vota non solum 158/I/424 F.
 1405. Sanctorum patrocinio commendari desiderans 164/I/199.
 1406. Sanctorum patrum vestigia fide ac devotione 164/I/219.
 1407. Scimus et fideliter credimus 60/II/466.
 1408. Scriptum est: Date elemosinam 158/I/472 F.
 1409. Servorum dei pius affectus 164/I/200.
 1410. Si quis misericordiam dei 164/I/220.
 1411. Sicut ab exordio vocationis suaec 158/I/410.
 1412. Sicut apud deum pro querendis eterne vite 36/II/167.
 1413. Sicut pietatis et misericordie est 139/I/91.
 1414. Sicut salubre et honorabile est 142/I/45.
 1415. Sicut satis et optime intelligitur 158/I/530 F?
 1416. Suscepit cura regiminis nos admonet 164/I/210.
 1417. Thesauros bonitatis dei quos revelavit 117/656.
 1418. Ut sublimitas sancte ecclesie vigeat 164/I/212.
 1419. Videns ecclesias dei distractis rebus 158/I/601.
 1420. Volens me sanctorum patrocinio commendare 45/I/197.

e) 1151–1200

1421. A domino voluntas hominis 122/57.
 1422. Ad hoc a summo pastore pastoralitatis 138/I/24.
 1423. Ad hoc praelatorum sollicitudo 142/I/80.
 1424. Ad nostre dispensationis spectat 21/I/134.
 1425. Ad nostre salutis proiectum 45/I/300.
 1426. Ad nostrum spectat officium 138/I/15 – 65/247 – 138/I/14 – 45/I/205 – 223 – 34/89.
 1427. Ad pastoralem officii nostri spectat sollicitudinem 162/I/136.
 1428. Ad pontificale nostrum spectat officium 164/I/259.
 1429. Attendentes et diligenter considerantes 164/I/280.
 1430. Attendentes illud evangelicum: Beati misericordes 60/II/647.
 1431. Beati sunt qui veras divitias 122/45.
 1432. Corporis pericula et rerum dispendia 172/40.
 1433. Cum ad omnes generaliter viscera karitatis 164/I/293.
 1434. Cum debitum nostri officii exigat 47/58 – 68/IV/344.
 1435. Cum ex debito officii 60/I/590.
 1436. Cum ex divine voluntatis arbitrio 142/I/108.
 1437. Cum ex nostri debito officii 187/II, 1/124.
 1438. Cum ex sacri pontificatus officio 172/37.
 1439. Cum ex sola diuina pietatis gratia 141/I/62.
 1440. Cum in hac valle plorationis 164/I/240.
 1441. Cum in specula cure pastoralis 36/II/174.
 1442. Cum iustis semper et rationabilibus 122/96.
 1443. Cum iuxta nostre speculationis officium 45/I/208.
 1444. Cum non solum ex debito 111/II/307 – 168/II/24.
 1445. Cum nostri officii et propositi sit 139/I/120.
 1446. Cum omne bonum immune deductum 198/I/155.
 1447. Cum omni iuri tam divino quam humano 164/I/276.
 1448. Cum omnibus ecclesiis dignatione 43/III/110.

1449. Cum omnibus his qui ecclesie 45/I/260.
 1450. Cum sit admirabilis et speciosus 200/I/101.
 1451. Cum urgente necessitate vel 122/68.
 1452. De prelatorum officii curis fore dinoscitur 45/I/249.
 1453. Decet et huic pontificali quidem 73/55.
 1454. Decet imperialis aulae magnitudinem 58/533.
 1455. Dignum et honestati conveniens 173/I/11.
 1456. Divina summi regis dignatio 167/I/382.
 1457. Divine et humane institutionis est ratio 138/I/35.
 1458. Divine inspirationis donum est 122/44.
 1459. Dum ex debito iniuncti nobis officii 24/I.
 1460. Dum sedulo caritatis affectu promotioni 139/I/142.
 1461. Ea que per rationis diffinitionem 34/106.
 1462. Ea que tempore ... nostri 170/I/424.
 1463. Eam nostrae sollicitudinis curam 142/I/110.
 1464. Ego ... quod ratum et inconcussum 139/I/116.
 1465. Equitatis ratio et a deo 122/83.
 1466. Ex credita nobis a deo pastoralis 162/II/158.
 1467. Ex debito officii nobis commissi 139/I/135.
 1468. Ex iniuncto nobis a deo sacri 168/II/28 – 53/74 – 168/II/30 – 60/II/469 – 45/I/302.
 1469. Ex iniuncto nobis a domino presulatus 44/298.
 1470. Ex iniuncto nobis regiminis officio 81/147.
 1471. Ex officiis nostri debita amministratione 164/I/238.
 1472. Ex officiis nostri tenemur debito 122/122 – 164/I/299 – 199/II/342.
 1473. Ex pastorali sollicitudine officii 45/I/321.
 1474. Ex regiminis officio a deo nobis 45/I/328.
 1475. Exigente nostre commissionis officio 149/II, 1/117.
 1476. Generatio advenit et generatio preterit 162/I/621.
 1477. Honori et utilitati studere volentes 141/I/49.
 1478. Humane fragilitatis condicio variis 162/II/77.
 1479. Imperator regni eterni et ianitores celestis curie 164/I/256.
 1480. Imperatoriae mansuetudinis benignitas 58/532.
 1481. Imperialis clementie requirit serenitas 2/II, 1/App. 219.
 1482. In veteris testamenti serie reperitur 138/I/16.
 1483. Legibus atque decretis irrefragibili 45/I/225.
 1484. Licet ex eo quo divina favente clementia 122/128.
 1485. Licet ex iniuncto nobis a deo sacri 187/III/90.
 1486. Mundum in maligno esse positum 122/67.
 1487. Ne res gesta infingenda memorie posterorum 45/I/326.
 1488. Nominis et officii nostri propria interpretatio 138/I/44.
 1489. Nostre speculationis exigit officium 139/I/106.
 1490. Officii nostri requirit auctoritas 138/I/33 F.
 1491. Omnibus quidem ratione caritatis debitiores 172/32.
 1492. Onus honori addens divina dispensatio 178/II/528.
 1493. Pastorali cure humilitatem nostram 164/I/288.
 1494. Pastoralis cure nostre debitum exigit 141/I/42.
 1495. Pastoralis officii a deo concessa 45/III/950.
 1496. Pastoralis sollicitudinis a deo nobis 150/I/385 – 203/1020.
 1497. Pietatis ratione et officii nostri debito 173/39.
 1498. Pium est et honestati per omnia 138/I/22 F.
 1499. Pontificalis debitum officii exigit 162/II/157.
 1500. Pontificalis officii est religiosos 122/65.
 1501. Pontificalis officii nostri nos hortat 172/34.
 1502. Postquam divina nos clemencia 45/III/853.
 1503. Propter fragilem humane conditionis memoriam 60/I/523.
 1504. Provida sanctorum patrum institutione sancitum 45/I/402.
 1505. Providentie a deo nobis iniuncte 124/90.
 1506. Quamvis nimis necessarium et quasi 56/723.
 1507. Quandoquidem manifestum est 172/29.
 1508. Quanto presentis aevi fragilitas 81/148.
 1509. Quia apostolo attestante gratuita dei clementia 162/I/615.
 1510. Quia dignum est ut monasteria 122/66.
 1511. Quia memorie altius imprimitur 181/I/95.
 1512. Quia sicut et sacra testatur auctoritas 122/49.
 1513. Quod memorie sempiterne commendandum 122/81.
 1514. Quod ratum et perpetuum 122/80.
 1515. Quod ratum esse volui 45/I/242.
 1516. Quoniam divina providente clementia 119/I/62.
 1517. Quoniam ex officio regiminis 45/I/295.
 1518. Quoniam ex sacri pontificatus officio 144/I/353.
 1519. Quoniam in cure pastoralis specula 187/II, 1/128 – 122/130 – 45/I/331.
 1520. Quoniam in omnibus ecclesiis dei 122/111.
1521. Quoniam in specula cure pastoralis 141/I/63.
 1522. Quoniam inquirentium dominum generationis 164/I/228 – 149/II, 1/91 F.
 1523. Quoniam inter innumera humanae salutis remedia 122/109 F ?.
 1524. Quoniam inter remedia humane salutis innumera 122/127.
 1525. Quoniam irrevocabilis est temporum cursus 138/I/29 F.
 1526. Quoniam moderaminis nostri officio 173/I/30.
 1527. Quoniam omnium facta mortalia 45/III/856.
 1528. Quoniam provida religiosorum virorum 148/I/10.
 1529. Quoniam religiosorum omnium 138/I/43.
 1530. Quoniam rerum et eventuum 164/I/227.
 1531. Quoniam res ecclesiasticas non humani 138/I/25.
 1532. Quoniam virorum prudentium 122/131.
 1533. Quociens a nobis postulatur 45/I/293.
 1534. Quotiens aliquid per nos 162/I/113.
 1535. Quotienscumque ad diluendos excessus 148/I/18.
 1536. Sacre scripture ammonet eulogium 149/II, 1/98.
 1537. Sacre scripture docet auctoritas 138/I/18.
 1538. Sacrorum canonum auctoritas 141/I/45.
 1539. Sancta et salubris apostolica doctrina 122/63.
 1540. Sanctum et salutare divine pagine elogium 164/I/235.
 1541. Si ad regimen et salutem ecclesie 45/I/254.
 1542. Si non defecisset sanctus 122/79 F.
 1543. Si quid venerabilibus locis 122/148 – 101.
 1544. Sicut apostolica doctrina salubriter 117/613.
 1545. Sicut Christianissimis hominibus ad salutem 45/I/261.
 1546. Sicut ea que iuste et rationabiliter 164/I/304.
 1547. Sicut gratum habemus a nobis 15/I/411.
 1548. Sollicitudine debita et paterno affectu 141/I/50.
 1549. Sollicitudinis a deo nobis iniuncte 125/II/12.
 1550. Speculacio pontificalis officii 22/I A 2/379.
 1551. Status antiquus a patribus 164/I/242.
 1552. Statuta pactionum quarum longeva recordatio 162/I/14.
 1553. Suscepti nobis a deo pontificalis officii 180/II/458.
 1554. Testimonia veritatis et indicia necessaria 122/48.
 1555. Ut ad nostre posteritatis noticiam 167/I/548.
 1556. Ut ea que humana ordinat dispensacio 164/I/301.
 1557. Ut ea que nostris finem debitum 199/II/9.
 1558. Ut victimae cordis nostri domino 122/51.
 1559. Virorum prudentum interesse disnoscitur 122/120.
- f) 1201—1250
1560. A deo nobis commissa sollicitudo 60/II/593.
 1561. Acta hominum litteris utiliter commendantur 87/436.
 1562. Acta serenissimorum regum et sublimium 45/I/457.
 1563. Acta serenorum regum et sublimium 23/I/40 – 51/196.
 1564. Assumpta curae pastoralis sollicitudo 99/395.
 1565. Cautissima est scriptorum memoria 60/II/528.
 1566. Commissus nobis a deo prelationis 92/II/77.
 1567. Commissum nobis multarum ecclesiarum regimen *HStA München Erzst. Mainz Urk.* 3229 = 11/II, 33/224.
 1568. Cum a nobis petitur 187/III/97 – 149/II, 1/133 – 8/III/114 – 60/II/474 – 180/III/800 – 45/I/532 – 556.
 1569. Cum beatus qui super pauperem 8/III/128.
 1570. Cum ecclesia de Hildewardeshusen domino 8/III/125.
 1571. Cum ecclesiarum dei sollicitudine 60/II/653.
 1572. Cum ex eius exemplo 145/I/48.
 1573. Cum ex officiis nostri debito *LHA Weimar (HStA)* 1247 Juni 6 = 11/II, 33/622 – 66/378.
 1574. Cum felicis memorie predecessores nostri *StA Hanover Calenberg Or. Hilwartshausen Nr. 23* = 11/II, 32/400 – 142/I/184.
 1575. Cum his intendere teneamus 88/307.
 1576. Cum ideo nos dominus in apicem pontificalis 125/III/1513.
 1577. Cum in lege veteri quod sancta 187/II, 1/149.
 1578. Cum in negotiis scrupulum habentibus 164/I/361.
 1579. Cum incommodum oblivionis humana infirmitas 199/I/794.
 1580. Cum labilis sit humana memoria 139/I/181 – *StA Hannover Calenberg Or. 100 Bursfelde Nr. 52* = 11/II, 32/123.
 1581. Cum multa saepius pro rerum altercatione 83/I/1391.
 1582. Cum nos deceat non solum 60/II/699.

1583. Cum omnibus ex debito iusticie *139/I/178.*
 1584. Cum omnium ecclesiarum *164/I/458.*
 1585. Cum paci et quieti omnium religiosorum *139/I/184.*
 1586. Cum quod rationabiliter et in opere *139/I/278.*
 1587. Cum scripture veritas optima memorie *178/IV, 1/296.*
 1588. Dignum est facilem assensum prebere *38a/62.*
 1589. Dignum omnino censemus et consentaneum *109/II, 11.*
 1590. Donaciones ecclesias liberaliter factas *164/I/441.*
 1591. Dum sit cautum pias et providas *164/I/517.*
 1592. Ea que a fratribus et coepiscopis *181/II/Nachr. 89.*
 1593. Ea que aguntur in tempore *38/22.*
 1594. Ea que Christifideles studio pietatis *111/II/265.*
 1595. Ea que circa ecclesias dei *164/I/360.*
 1596. Ea que geruntur in tempore *164/I/389.*
 1597. Ea que in negotiis ecclesiasticis *124/335.*
 1598. Ea que inter ecclesiasticas aguntur *138/I/103 – 164/I/358.*
 1599. Ea que provide disponuntur in tempore *StA Würzburg Mainzer Bücher versch. Inh. Nr. 17 = 11/II, 33/28.*
 1600. Ecclesiis nobis subditis quarum *141/I/81.*
 1601. Eis que pietate rationabili *164/I/345.*
 1602. Eos digne prosequimur speciali gratia *48/102.*
 1603. Et libenter personas bene meritas *164/I/404.*
 1604. Etsi omnibus ecclesiarum profectibus intendere *108/219.*
 1605. Ex sacri pontificatus officio ad prodesse *183/I/35.*
 1606. Exigit nostri sollicitudo ministerii *143/I/539.*
 1607. Expedit et est dignum *StA Darmstadt 1236 = 11/II, 33/20.*
 1608. Facile a memoria labitur hominum *100/II/53.*
 1609. Fidelis est litterarum custodia *45/II/765.*
 1610. Honestis et providis ordinationibus *141/I/76.*
 1611. Honori ecclesiarum nostrarum et commodis *141/I/91.*
 1612. Igitur ut et decora filia *17/I, 22/431.*
 1613. Igitur ut pulchra et decora filia *150/II/789.*
 1614. Iustis petentium desideris *180/II/549 – 149/I, 1/2 – LHA Weimar (HStA) 1217 Okt. 23 = 11/II, 32/283 – 164/I/351 – 100/I/148 – 175/III/851 – 117/616 – 199/II/151 – 73/89 – 123/II/56 – 142/I/232 – 149/I, 1/195 – 201/XII/149 – 30/102 – StA Hannover Cahlenberg Or. 33 Walkenried Nr. 11a = 11/II, 33/354 – 164/I/499 – 154/VII/55 – 139/I/311 – 195/I/22 – 142/I/290.*
 1615. Iustis petentium votis circa ea *StA Marburg 1227 Mz. 5 = 117/515.*
 1616. Iustis petitionibus ecclesie nostre *HStA München Erzst. Mainz Urk. 3227 = 11/II, 33/159.*
 1617. Iustis postulantum desideris *162/III/507.*
 1618. Iuxta commissae nobis dispensationis officium *141/I/69.*
 1619. Licet ad evitanda pericula rerum *173/I/101.*
 1620. Licet alienaciones possessionum *138/II/260.*
 1621. Licet ex iniuncto nobis a deo sacri *187/III/103.*
 1622. Licet ex officii debito *60/II/594.*
 1623. Licet ex officii nostri debito *StA Wolfenb. Urk. Abt. 25 Nr. 43 = 11/II, 32/99.*
 1624. Licet omnes ecclesias nobis subiectas *37/310.*
 1625. Licet omnibus ex iniuncto nobis officio *168/II/41.*
 1626. Licet pium sit et domino placitum *60/II/757.*
 1627. Licet simus omnibus ecclesiis in domino debitores *85/109 – 36/II/VIII.*
 1628. Licet universis Christifidelibus ex iniuncto *139/I/160.*
 1629. Modernorum industria ad cautelam casuum *8/III/115.*
 1630. Ne ea que fiunt sub tempore *172/58.*
 1631. Ne fidelis et pia devotio *139/I/213.*
 1632. Ne in piis hominum actionibus *StA Darmstadt Bosenheim Nr. 1 = 11/II, 32/164 – ebenda Bosenheim Nr. 2 = 11/II, 32/165.*
 1633. Ne pro distribucione irrationabili pensionum ecclesie *StA Marburg 1247 Mai 1 = 11/II, 33/597.*
 1634. Ne processu temporis oblivionis *142/I/154.*
 1635. Ne processu temporis vel humana *164/I/326.*
 1636. Ne providis honorum hominum actibus *173/I/70.*
 1637. Ne quod memoria indiget *164/I/440.*
 1638. Ne quod pro necessitate temporis *164/I/442.*
 1639. Ne rerum series que in nostra audiencia *164/I/329.*
 1640. Ne vota piarum mentium ex malitia *164/I/354.*
 1641. Nisi sollicite pro viribus commissum *142/I/223.*
1642. Nos igitur attendentes quod ipse *199/II/101.*
 1643. Officii nostri debitum requirit *139/I/233.*
 1644. Ordinationes hominum provide et honeste *141/I/77.*
 1645. Pastoralis officii sollicitudo nos ammonet *187/II/132.*
 1646. Paterne caritatis affectio nos ammonet *45/III/1089.*
 1647. Perutilis est scripturarum memoria *138/I/242 – 90.*
 1648. Pium esse decernitur et salubre *164/I/417.*
 1649. Pium est et honestati per omnia *138/I/59.*
 1650. Predecessorum nostrorum imitari vestigia *164/I/380.*
 1651. Pro eo quod nos et fratres vestri *68/IX/157.*
 1652. Propter temporum mutationem *19/I/56.*
 1653. Quamquam omnium ecclesiarum nostre *171/86.*
 1654. Que geruntur a nobis testimonio *138/II/158.*
 1655. Que geruntur in tempore *StA Wolfenb. Hs. VII C Nr. 39 (II) S. 51 – 45/I/588.*
 1656. Quecumque facta nostra memorie *141/I/92.*
 1657. Quecumque facta et fide digna *38a/61.*
 1658. Quia apostolo testante gratuita dei clementia *162/III/41.*
 1659. Quia labilis est hominum memoria *168/II/68.*
 1660. Quia litterarum testimonia de gestis *142/I/262.*
 1661. Quia mundum et concupiscentiam eius *60/II/472.*
 1662. Quia sancta et universalis ecclesia *117/615.*
 1663. Quia ut ait apostolus stabimus omnes *45/I/526.*
 1664. Quicquid statuitur facile aboletur *67/III/429.*
 1665. Quod ad decorum domus dei *45/I/506.*
 1666. Quod ego ... quia ex administratione *138/I/185.*
 1667. Quoniam elemosina conclusa in sinu pauperum *139/I/265.*
 1668. Quoniam ex iniuncto nobis officio *138/I/118.*
 1669. Quoniam generatio advenit *163/II/241.*
 1670. Quoniam memoria nichil perdit *142/I/216 – 109/II/10.*
 1671. Quoniam superna favente clementia *45/I/432.*
 1672. Quoniam ut ait apostolus stabimus omnes *149/I, 1/59.*
 1673. Quoniam ut ait apostolus quosdam quidem *19/I/133.*
 1674. Quos equitas adiuvat et veritas *138/I/65.*
 1675. Quotiens ecclesiarum nostro regimini *187/III/97.*
 1676. Quociens in rebus vel contractibus *45/III/1082.*
 1677. Religiosam vitam habentibus *168/II/228.*
 1678. Religiosarum idoneas petitiones personarum *107/I/38.*
 1679. Rerum gestarum series si scripto *138/II/566.*
 1680. Sapit iusticiam accedit ad gratiam *94/I, 2/621.*
 1681. Scriptorum solet memorie commendari *138/I/96.*
 1682. Si ecclesias et personas omnipotentis dei *100/I/160.*
 1683. Si in officiis karitatis presertim ecclesie *HStA München Erzst. Mainz Urk. 3244 = 11/II, 33/397.*
 1684. Sicut ex officio nostro *164/I/344.*
 1685. Sicut sancta ecclesia instituta apostolicis *141/I/90.*
 1686. Sollicitudo nostra exigit pastoralis *69/IV, 1/62.*
 1687. Statutis hominum providis et honestis *45/I/704.*
 1688. Tanta decursus temporum solet oblivio *45/I/461.*
 1689. Tanto ad exaudiendum preces vestras *60/II/475.*
 1690. Tanto ad exaudiendum petitiones vestras *45/III/955 – 60/II/698.*
 1691. Ubi paterfamilias largus est *150/II/20.*
 1692. Universis quibus domus domini valeat adornari *124/79.*
 1693. Universis quibus honestas ecclesiae decorari *185/II/360 – 114/IV/660.*
 1694. Ut ea que humana ordinat dispensacio *178/IV, 1/33.*
 1695. Ut rerum gestarum veritas *4/I/285.*
 1696. Ut vivamus spiritui sancto *60/II/687.*
 1697. Utilis est scripturarum memoria *StA Marburg 1209 Okt. 1 = 11/II, 32/126.*
 1698. Utilis est scriptorum memoria *149/I, 1/3 – 138/I/75.*
 1699. Venerabilia deo dicata loca *45/I/537.*
- g) 1251–1300
1700. Ad opera pietatis vos speciali premio *123/II/606.*
 1701. Attendentes et merito revolventes *HStA München Erzst. Mainz Urk. 3393 = 11/II, 36/380.*
 1702. Cum a nobis petitur *StA Darmstadt 1254 Febr. 18 = 11/II, 33/79 – 194/UB 7 – 199/I/530 – 150/III/347 – 9/285 – 135/I/471 – 142/I/629 – StA Darmstadt 1290 Nov. 24 = 184/I, 1, 38/178 – 149/I, 1/537 – 20/V/69.*
 1703. Cum ab humana facilis labantur memoria *138/II/363.*
 1704. Cum ad promerenda gaudia semipeterna *179/II/159.*
 1705. Cum divini nominis cultum *62/III/331.*
 1706. Cum et plantare sacram religionem *StA Marburg Kop. VI, 423 f. 38b = 184/I, 1, 38/567.*

1707. Cum ex debito officii nostri pastoralis *StA Darmstadt* 1282 *Mz. 7 = 11/II, 36/534.*
1708. Cum ex officiū debito data pīs locis *DA Erfurt I 118a = 29/IV/1099.*
1709. Cum in omnibus pīs voluntatibus *142/I/628.*
1710. Cum iuxta legis preceptum sancta decernantur esse sanctorum *StA Marburg Dep. Haina* 1298 *Dez. 7 = 184/I, 1, 38/559.*
1711. Cum loca sacra et deo dicata *StA Wolfenb. Urk. Abt. 25 Nr. 165 = 11/II, 35/24.*
1712. Cum locis religiosis et sacre religioni deditis *141/I/414.*
1713. Cum officium pastorale quod suscepimus *45/I/907.*
1714. Cum omnes nobis commissos teneamur *145/I/93.*
1715. Cum personis et locis deo dicatis *178/IV, 3/2095.*
1716. Cum salutiferum sit et dignum *125/I/1289.*
1717. Cum sicut a memoria nostra *45/I/725.*
1718. Cum simus in eminenti specula ecclesie *131/I/106.*
1719. Cum ut ait apostolus omnes stabimus *171/II/118.*
1720. Cupientes fideles quoslibet ad charitatis *174/I/45.*
1721. Cupientes quoslibet Christifideles ad pietatis *161/I/395 — StA Marburg Amöneburg* 1289 *Dez. 14 = 184/I, 1, 38/104 — StA Hannover Calenberg Or. 100 Reinhausen Nr. 13 = 184/I, 1, 38/141.*
1722. Cupientes quoslibet in Christo fideles ab bona *153/II/18.*
1723. Cupientes quoslibet in Christo fideles ad pietatis *19/I/443 — StA Marburg Eschwege* 1290 *Okt. 27 = 184/I, 1, 38/173.*
1724. Debitorum ad beneficenciam singulis *45/I/872.*
1725. Devotionis et fidei vestre integritas *142/I/726.*
1726. Devocationis meretur affectus *LHA Dresden Urk. 1170 = 22/II, 4/365.*
1727. Devotionis vestre meretur affectus *141/I/238.*
1728. Devocationis vestre meretur effectus *SA Nordhausen I Lc 4 = 11/II/36/396 — 60/II/851.*
1729. Digne agere credimus cum beneficencie *100/I/395 — 198/I/319 — 139/I/627 — SA Nordhausen Kop. Frauenbg. II Ob 131 = 29/IV/2784 — 171/245 — 45/I/845 — 199/III/335 — StA Würzburg Mainzer Bücher versch. Inh. Nr. 19 = 184/I, 1, 38/223 — HStA München Erzst. Mainz Urk. 3301 = 184/I, 1, 38/416 — 60/II/661 — 164/I/1256 — StA Würzburg Mainzer Bücher versch. Inh. Nr. 19 = 184/I, 1, 38/631.*
1730. Dignum esse censemus omnino *149/II, 1/369.*
1731. Dignum et omnino rationi *178/IV, 3/483.*
1732. Divine benignitatis immensitas *145/I/94 — 144/II/887.*
1733. Dominus noster Ihesus Christus pater misericordiarum *LA Meiningen QQ I a 1 (9) = 184/I, 1, 38/61.*
1734. Ea que ad comodum vestrū *HStA München Erzst. Mainz Urk. 3301 = 11/II, 35/110.*
1735. Ea que pro ecclesiariū utilitatis *45/I/843.*
1736. Ea que pro remedisi animarum *45/I/777 — 781.*
1737. Etsi concordiam que genetrix *164/I/1015.*
1738. Etsi ex officiū nostri debito *164/I/602.*
1739. Etsi omnium sanctorum merita *LHA Magd. Kop. 751 f. 14a = 11/II, 35/337.*
1740. Fidelis est litterarum custodia *45/II/765.*
1741. Gloriosus deus in sanctis suis *StA Darmstadt* 1289 *Juni 16 = 184/I, 1, 38/68 — LHA Magd. Rep. U 7 Nr. 223 = 184/I, 1, 38/71.*
1742. Gratum obsequium et deo pium *StA Marburg Schlosskapelle Marburg* 1290 Nov. 24 = *184/I, 1, 38/179 — 163/377 — 45/I/879.*
1743. Id nec improbe petitur *LHA Magd. Rep. U 10b Neustadt Nr. 1 = 184/I, 1, 38/401.*
1744. In augmentum devotionis nobis deo proprio *DA Erfurt IIs. Erfurt 27: Miscell. Coll. mss. montis s. Petri 1760 734 = 11/II, 37/82.*
1745. In augmentum devotionis vobis deo proprio *77/127 — HStA München Rheinp. Urk. 2053 = 184/I, 1, 38/211 — StA Darmstadt Rüsselsheim* 1294 Apr. 3 = *184/I, 1, 38/348 — 149/II, 1/748.*
1746. In devocationis augmentum vobis deo proprio *HStA München Rheinp. Urk. 1376 = 184/I, 1, 38/90 — StA Darmstadt Bubenheim* 1289 Sept. 22 = *184/I, 1, 38/94.*
1747. In devocationis sanguine tum confidimus *StA Darmstadt* 1294 Juli 14 = *184/I, 1, 38/358.*
1748. In iuneta nobis pastoralis officiū eura *60/II/657 — 164/I/931.*
1749. Iuri consonum et proximum *60/II/658.*
1750. Iustis potentium desideriis *104/63 — 200a/I/198 — 164/I/674 — 12/II, 5/10 — 138/II/385 — 83a/XVI, 1/39 — 139/I/455 — 124/353 — 200/VI/113 — 45/I/722 — 139/I/500 — 149/II, 1/497 — 115/I/188 — 199/II/105 — StA Nordhausen I La 12 = 11/II, 36/522 — 197/174 — 40/I/453 — 89/XXXVIII/22 — 178/IV, 3/2141.*
1751. Iustis potentium votis *104/65.*
1752. Libenter annuimus hiis que volbis *HStA München Erzst. Mainz Urk. 3362 = 11/II, 36/367.*
1753. Licet alienationes possessionum quas ecclesie *138/II/376 — 125/II/311.*
1754. Licet generaliter officiū nostri debitum *60/II/762.*
1755. Licet es de cuius munere venit *LHA Magd. Rep. U 7 Nr. 129 — 172/97 — 140/III/489 — LHA Weimar (HStA 1281 Mai 15 = 11/II, 36/515 — StA Marburg 1282 Sept. 16 = 11/II, 36/560 — 149/II, 1/612 — 178/IV, 3/1757 — 20/IV/251 — 22/II, 1/275 — 281 — Archiv St. Michael Erfurt I A 18 = 29/IV/2701 — 106/III/734 — LHA Dresden Urk. 1186 = 112a/I/1434 — 150/III/830 — 151/I/426 — 178/VI/1426 — 31/143 — StA Hanover Calenberg Or. 100 Osterode St. Jakob Nr. 69 = 184/I, 1, 38/140.*
1756. Licet omnium ecclesiarum nobis subiectarum *HStA München Erzst. Mainz Urk. 3293 = 11/II, 35/86 — 164/I/611.*
1757. Licet omnium religiosorum et deum *121/I/233.*
1758. Licet simus omnibus ecclesiis *199/III/48 — 164/I/632 — 105/II/366 — 199/I/478 — StA Darmstadt 1294 Mz. 27 = 184/I, 1, 38/344.*
1759. Licet simus omnibus subiectis *45/I/650.*
1760. Licet universis ecclesiis et personis *StA Marburg Stift Fritzlar* 1291 Apr. 1 = *184/I, 1, 38/209.*
1761. Loca sanctorum omnium pia *149/I, 1/244 — 76/85 — 84/III/660.*
1762. Loca sanctorum pia devotione *60/II/851.*
1763. Ne per lapsum temporis *142/I/571.*
1764. Ne pro defectu temporalium fervor *178/IV, 3/2450.*
1765. Ne rei memoria per incrementa operum *139/I/528 F.*
1766. Officiū nostri debitam prosequimur actionem *60/II/538.*
1767. Officiū nostri debitum nos *178/IV, 3/939.*
1768. Omnia que sunt in tempore *141/I/157.*
1769. Opus pietatis et misericordie *142/I/620.*
1770. Pastoralis officiū debitum id exquirit *201/IV/XXX.*
1771. Pastoralis officiū nobis iniuncti sollicitudo *LA Meiningen QQ Ia 1 (13) = 184/I, 1, 38/423.*
1772. Pastoralis officiū sollicitudo nos ammonet *178/IV, 3/1241.*
1773. Pie supplicatio voluntatis *149/II, 1/332.*
1774. Pie supplicationis voluntas *45/I/773.*
1775. Pium esse dinoscitur ut gloriantibus *168/II/544 — 142/I/701.*
1776. Ponentes coram oculis mentis nostre *19/I/711.*
1777. Pontificalis officiū ad quod *60/II/538.*
1778. Pro circa vestrā indigenciam zelo ducti *StA Marburg Stift Hersfeld* 1296 Juli 18 = *184/I, 1, 38/456.*
1779. Quanta benignitas dulcedine in teneris annis *HStA München Erzst. Mainz Urk. 3383 = 11/II, 36/265.*
1780. Que ad honorem dei et proficuum animarum *45/III/1116.*
1781. Que laudem et auementationem divini cultus *117/627.*
1782. Quedam iuris et necessitatis ratio *199/III/49.*
1783. Qui non solum sua sed et semetipsos *76/140.*
1784. Quia claustrum vestrū speciali *168/II/521.*
1785. Quia dulcissimo celesti sposo Ihesu Christo *StA Marburg Kl. Eschwege* 1294 Okt. 18 = *184/I, 1, 38/376.*
1786. Quia filiali devocioni merito paternus affectus *125/II/522.*
1787. Quia monasterii vestri religionem *138/II/494 — 45/II/235.*
1788. Quia refrigercente caritate multorum *115/I/766.*
1789. Quod nos iugis meditacione pensantes *164/I/1028.*
1790. Quod nos nostris oculis proponentes *164/I/789.*
1791. Quoniam que geruntur in tempore *138/II/299.*
1792. Quoniam ut ait apostolus omnes stabimus *141/I/152 — StA Marburg* 1253 Jan. 21 = *11/II, 35/42 — 146/I/48a — 149/I, 1/125 — 169/377 — 22/II, 1/226 — 139/I/560 — DA Erfurt Urk. 130 = 142/I/526 — 19/I/569.*
1793. Quoslibet Christiane fidei orthodoxos *80/X/9.*
1794. Quociens a nobis petitus *StA Darmstadt* 1282 Juli 16 = *11/II, 36/552 — 199/III/334.*

1795. Rationi contrarium pietati non consonum *141/I/415*.
 1796. Religionis vestre meretur honestas *19/I/580*.
 1797. Religiosam vitam eligentibus *45/I/893*.
 1798. Sanctorum meritis inclita gaudia fideles *194/UB 14*.
 1799. Sane quotiens piis locis *6/I/185*.
 1800. Si populus Israeliticus qui sub legis umbra vivebat
LA Gotha QQ d Nr. 83 = 11/II, 36/173 - Archiv St. Michael Erfurt I A 6 = 142/I/479 - SA Gotha Urk. 2 = 29/IV/1636 - 154/VII/125 - 109/II/praefer.
 1801. Supplicationibus nobilium convenit nos *100/I/394*.
 1802. Ut ecclesia vestra dignis honoribus *HStA München Kl. Ottobeuren 22 = 11/II, 37/II*.
 1803. Ut decime ecclesiis et personis ecclesiasticis *45/I/818*.
 1804. Ut et vestram universitatem aliqualiter honoremus
StA Darmstadt 1266 Juli 30 = 11/II, 36/165.
 1805. Ut in vobis fervor religionis *139/I/769*.
 1806. Ut iuxta officii nostri debitum *149/I, 1/525*.
 1807. Ut per nostre subventionis auxilium *LA Gotha QQ I c 12 (12) = 184/I, 1, 38/224*.
 1808. Ut per sanctae visitationis officium *100/I/455*.
 1809. Ut prodeat de vultu dei iudicium *25/III/589*.
 1810. Vite perhennis gloria qua mira benignitas *164/I/723*.
- h) 14. Jahrhundert
1811. Ad laudem dei animarum salutem *106/IV/95*.
 1812. Cum perceptio decimarum ad personas ecclesiasticas
60/II/701.
 1813. Cupientes honorem et decorem ecclesie *199/III/357*.
 1814. Digne agere credimus cum beneficie *103/I, 2/63*.
 1815. Ne pro defectu temporalium *97/I/10 - 194/14 - LA Meiningen QQ I a 1 (6) = 184/I, 1, 38/794 - 200/I/407*.
 1816. Piis ac devotis tuis supplicationibus *HStA München Erzst. Mainz Urk. 3543 = 184/I, 1, 38/722*.
 1817. Piis ac devotis vestris supplicationibus *StA Hannover Calenberg Or. 100 Katlenburg Nr. 57 = 184/I, 1, 38/772*.

VII. Meißen (bis 1312)

a) 1101–1150

1818. Cum omnis humanae conditionis natura *13/II*.

b) 1151–1200

1819. Caritas et benivolencia in qua universis *161/I/121*.
 1820. Cum futurorum incerta novitas *22/II, 1/53*.
 1821. Cum nostra humilitas vicem veri gerat *22/II, 1/52*.
 1822. Cum unum sit necessarium eum Maria *22/II, 1/50*.
 1823. Iustum est et rationi approximat *22/I A 2/355*.
 1824. Quoniam ex officio episcopali *22/I A 2/475*.
 1825. Quoniam iustum deo gratum esse dinoscitur *LHA Dresden Urk. 88 = 112a/I/98*.
 1826. Quoquidem nobis ex officio cotidiana incubit *6a/196*.
 1827. Saepenumero fit ut de contractu *22/II, 1/59*.

c) 1201–1250

1828. Copiose quidem eorum qui fuerunt ante nos *22/II, 1/85*.
 1829. Cum ad videndum deum in Syon *22/II, 4/402b*.
 1830. Cum ea quae de substantia rationis *22/II, 1/117*.
 1831. Cum ea que ecclesiasticis in dotibus *18/I/14*.
 1832. Cum ex officio nostro *22/II, 1/102*.
 1833. Cum fidelium devotione ad instar lucerne *LHA Dresden Urk. 208 = 112a/I/242*.
 1834. Cum innumeris vitiorum maculis *22/II, 1/75*.
 1835. Cum inter cetera virtutum opera elemosina *136/13*.
 1836. Cum misericors et miserator dominus *22/II, 4/394*.
 1837. Cum nostrum officium requirat *18/I/20a*.
 1838. Cum officii nostri debitum hoc requirat *28/I/30*.
 1839. Cum secundum cursum malicie diei *18/I/42*.
 1840. Cunetis quidem quos nostri regiminis *115/II/173*.
 1841. Cura officii pastoralis exposcit *22/II, 4/3*.
 1842. Cura pastoralis officii quam gerimus *22/II, 4/149*.
 1843. Elemosina viri quasi sacerdos est *136/17*.
 1844. Fidelis agricolae officium hoc exposcit *22/II, 4/147 – 148*.
 1845. Inter alia humanae conditionis infirma *22/II, 1/114*.
 1846. Ne deinceps locum habeat *LHA Dresden Urk. 252 = 112a/I/296*.

1847. Ne ea quae geruntur in tempore *22/II, 1/158*.
 1848. Officii nostri debitum nos invitat *196/208*.
 1849. Omnibus quidem in commune fidelibus *115/II/178*.
 1850. Pia consideracione pensantes quod beatus *22/II, 4/7*.
 1851. Propter ambiguos rerum eventus *18/I/28*.
 1852. Quia dominus omnium cuius magnitudinem *18/I/22*.
 1853. Quod in ruinam et in resurrectionem *22/I A 3/249*.
 1854. Quoniam circa emptiones possessionum *22/II, 4/157*.
 1855. Quoniam de iis quae terrena sunt *22/II, 4/153*.
 1856. Quoniam desperare potest sollempnis actio *136/34*.
 1857. Quoniam ea quae de fidelium largitate *22/II, 4/389b*.
 1858. Quoniam ea que ecclesiis dei *22/II, 7/1*.
 1859. Quoniam ea que ex donatione fidelium *22/II, 4/154*.
 1860. Quoniam ea que geruntur *LHA Dresden Urk. 416 = 112a/I/503*.
 1861. Quoniam ex iuncto nobis a deo officio *LHA Dresden Urk. 456 = 29/III/1602*.
 1862. Quoniam facta hominum *173/I/66*.
 1863. Quoniam frequenter patet calumpnie *136/19*.
 1864. Quoniam is eius potestas nec incipit *22/II, 4/391*.
 1865. Quoniam labilis est hominum memoria *22/II, 4/156 – 158 – II, 12/606*.
 1865a. Quoniam labilis est memoria hominum *22/II, 1/136*.
 1866. Quoniam per incrementa temporum *115/II/173*.
 1867. Quoniam rerum preterlabencium acta *136/35*.
 1868. Quoniam secundum cursum malitia diei *115/II/176*.
 1869. Quoniam ut ait apostolus invidia diaboli *22/II, 4/402c*.
 1870. Quoniam ut ait apostolus omnes stabimus *22/II, 1/123 – 124 – 160*.
 1871. Rationis inventio per auctoritatis amminiculum solidatur *LHA Dresden Urk. 341 = 112a/I/427*.
 1872. Sicut ad locum unde exeunt flumina revertuntur *22/II, 1/84*.
 1873. Sicut malitia perversorum detestabilis coram deo *115/II/172*.
 1874. Sicut temeritas perversorum *18/I/17*.
 1875. Ut ea quae fiunt legitime *115/II/182*.
 1876. Ut quod pia geritur devotione *18/I/49*.
 1877. Ut sacre scripture testatur auctoritas *18/I/29*.
- d) 1251–1300
1878. Cum ea que ex fidelium devotione piis locis *83b/412*.
 1879. Cum ea quae fiunt in tempore *22/II, 1/188 – 244 – 255 – LHA Dresden Urk. 800, 808, 1392 = 112a/I/993, 1002, 1719*.
 1880. Cum ex constitutionibus tam novi *22/II, 1/264*.
 1881. Cum ex officii nostri debito statuta *22/II, 1/317*.
 1882. Cum hominis vita fragilis *22/II, 1/319*.
 1883. Cum humani generis conditio *22/II, 1/181*.
 1884. Cum inter certas solemnitates *18/I/95*.
 1885. Cum occasio ad vestram salvacionem *LA Gotha QQ I d Nr. 79 = 29/III/3517*.
 1886. Cum orationibus debitis et devotis *DA Naumburg Env. 108 (Reg. 129)*.
 1887. Cum sit ex debito nostri officii clerum *18/I/82*.
 1888. Cum varia et inopinata circa miserum statum *142/I/454*.
 1889. Cupientes Christifideles ad pietatis opera *18/I/89*.
 1890. Cupientes quoslibet Christifideles ad pietatis *SA Bad Langensalza III, I, A 9, 3 = 29/IV/1042*.
 1891. Desiderantes reddere domino populum acceptabilem *22/II, 4/21*.
 1892. Ea quae ad pietatis usus *22/II, 1/198*.
 1893. Equitati et racioni convenire videtur *17/I, 2/367 – 448*.
 1894. Gaudemus in domino et in potentia virtutis *22/II, 15/257*.
 1895. Gloriosus deus in sanctis suis *20/V/41*.
 1896. Inter opera pietatis illud *22/II, 1/202*.
 1897. Iuris praecepta praecipua hacc noscuntur: Honeste vivere *22/II, 1/301*.
 1898. Licet is de cuius munere venit *143/II/82 – 154/VII/126 – 22/II, 1/266 – LHA Dresden Urk. 1176 = 112a/I/1443 – 161/I/544 – 22/II, 15/157*.
 1899. Loca sanctorum omnium pia *146/I/80*.
 1900. Multorum bonorum persepe torpet *17/I, 8/179*.
 1901. Ne ea quae fiunt in tempore *22/II, 1/252*.
 1902. Ne ea que ordinantur devocione *22/II, 7/5*.
 1903. Ne ea que piis locis iuste *LHA Dresden Urk. 529 = 112a/I/659*.
 1904. Ne lites seu discordiae *22/II, 1/194*.

1905. Ne rationabiliter et utiliter gesta *LHA Dresden Urk.*
649 = 112a/I/816.
1906. Ne rerum gestarum memoria elabatur 22/II, 4/161.
1907. Pro divina reverentia deque 22/II, 1/248.
1908. Quae geruntur in tempore 22/II, 1/211.
1909. Quemadmodum tempus defluens est 22/II, 1/303.
1910. Quoniam ea quae geruntur in tempore 115/II/197.
1911. Quoniam ea que sub tempore aguntur 136/49.
1912. Quoniam memoria hominum de facili confunditur 115/II/189.
1913. Quoniam mundus preterit 135/I/298 – 319.
1914. Quoniam omnium habere memoriam *LHA Dresden Urk.* 629 a/b = 29/III/3101 – 22/II, 1/239 – 274.
1915. Quoniam originalis peccati maculis delectis 22/II, 15/261.
1916. Quoniam pro varietate temporum acta variantur *LHA Dresden Urk.* 550 = 112a/I/683.
1917. Quoniam qui male agit odit lucem 135/I/309.
1918. Quoniam ut ait apostolus omnes stabimus 17/I, 9/
476 – 22/II, 1/173 – 11/10/12 – 147/I/398 – *LHA Dresden Urk.* 687 = 112a/I/854.
1919. Res propria seu aliena bene utentibus 18/I/66.
1920. Sanctarum mentium invisibilis habitator 22/II, 4/
361b.
1921. Tempus preterit et humane simul 22/II, 12/41.
1922. Ut ea que ad cultum instaurantur divinum 142/I/448.
1923. Ut ea quae fiunt in tempore 22/II, 1/204.
1924. Ut ea quae mente pia 22/II, 1/195.
1925. Ut quod rite a nobis *LHA Dresden Urk.* 528 = 22/II
15/253.

e) 14. Jahrhundert

1926. Dignum deo nos credimus exhibere obsequium 22/II,
4/192.
1927. Ne ea quae geruntur in tempore 22/II, 1/339.
1928. Quoniam omnium habere memoriam 115/II/222.

VIII. Merseburg (bis 1319)

a) 1151–1200

1929. Ad hoc a provisore omnium bonorum 161/I/102.
1930. Caritatis pariter et iusticie ratione 161/I/134.
1931. Moderaminis nostri officio convenit 161/I/127.
1932. Prudentiam cuiuslibet episcopi decet 161/I/109.
1933. Quando homines de visis vel auditis 161/I/110.
1934. Quoniam auctore deo pro pacis integritate 161/I/112.
1935. Quoniam in specula ecclesiae constituti 161/I/130.
1936. Quoniam sancta ecclesia in quibusdam membris 161/
I/139.
1937. Quoniam sepe hominum facta 161/I/119.
1938. Quoniam summi et boni pastoris vice fungimur 161/I/
129.
1939. Venditiones commutationes et paeta 161/I/126.

b) 1201–1250

1940. Cum ex eius exemplo cuius omnes 161/I/247.
1941. Cum in passione nostri redemptoris duorum habeatur
mentio gladiorum 161/I/185.
1942. Ex quo auctore deo super familiam 161/I/162.
1943. Oportet ea que sine fraudis ingenio 161/I/214.
1944. Piis causis operam dari 161/I/249.
1945. Quia ex iniuncto nobis a deo presulatus officio 161/I/
163.
1946. Quia scripturarum testimonio 161/I/198.
1947. Quoniam ex iniuncto nobis a deo presulatus 161/I/
164.
1948. Quoniam exemplis ipsius instruimur 161/I/160.
1949. Quoniam superveniente dierum longitudine 161/I/
152.
1950. Quoniam ut ait apostolus omnes stabimus 161/I/
227 – 262.
1951. Sicut debemus onera nostra 161/I/229.
1952. Ut nostris feliciter instituta temporibus 161/I/254.
1953. Ut quod a nobis rite geritur 161/I/255.

c) 1251–1300

1954. Actiones humane in brevi desicerent 161/I/375.
1955. Cum humana memoria transeat 161/I/593.
1956. Cum pia negocia ex debito 161/I/389.

1957. Cum piis Christifidelium desideriis 161/I/565.
1958. Cum piorum statuta contractuum 161/I/424.
1959. Cupientes Christifideles ad pietatis opera 161/I/574.
1960. Cupientes Christifideles ad zelum devocationis 161/I/584.
1961. Cupientes ex offici nostri debito *Stiftsbibl.* Zeitz Kat.
51, 3 f. 28.
1962. Cupientes quoslibet Christifideles ad pietatis 161/I/
433 – 466 – 469.
1963. Desiderantes populum domini ad zelum 161/I/612.
1964. Devotionis vestre meretur affectus 161/I/450.
1965. Dominus et salvator noster 161/I/369.
1966. Ea que ecclesiis ex donatione 161/I/617.
1967. Gaudemus in domino et in potentia virtutis 161/I/356.
1968. Gratum et pium obsequium deo inpendere 161/I/587.
1969. Gratum et pronum obsequium deo inpendere 161/I/
573.
1970. Gratum obsequium deo tocius inpendi 161/I/553.
1971. Humane actiones a memoria 161/I/446.
1972. Licet domus domini 161/I/365.
1973. Licet is de cuius munere venit 161/I/329 – 404 – 22/
II, 15/13 – 39/III/438 – 10/II/1005 – *LHA Dresden Urk.* 1186 = 29/IV/2711 – ebenda Urk. 1368 = 29/
IV/2712 – 161/I/512 – 163/440.
1974. Licet priscis temporibus tam viri religiosi 161/I/352.
1975. Litterarum veritas et testium ydoneitas 161/I/580.
1976. Longitudo temporum multitudo tractatum 161/I/
536.
1977. Multitudo tractatum varietasque temporum 161/I/
591.
1978. Ne ea que fiunt in tempore 161/I/280.
1979. Ne ea que fiunt sub tempore 161/I/413.
1980. Nos ... auctoritati canonis innitentes 161/I/449.
1981. Piis fidelium desideriis et factis 161/I/296.
1982. Quamvis ex meritis premia 146/II/63.
1983. Quod cum nos secundum debitum officii 161/I/306.
1984. Quoniam ea que fiunt sub tempore 161/I/416.
1985. Quoniam elemosina inter cetera misericordie 161/I/
515.
1986. Quoniam labilis est hominum memoria 161/I/438.
1987. Quoniam omnes stabimus ante tribunal 161/I/425.
1988. Quoniam omnium rerum habere memoriam 161/I/422.
1989. Quoniam secundum varietatem temporum 161/I/382.
1990. Quoniam universa que lunari globo 161/I/430.
1991. Quoniam ut ait apostolus omnes stabimus 161/I/294 –
311 – 330 – 440 – 106/III/736 – 161/I/577.
1992. Quoslibet Christifideles ad zelum 161/I/397.
1993. Quoslibet sancte fidei professores ad zelum 161/I/
402.
1994. Sanctarum mencium invisibilis inhabitator 161/I/344.
1995. Temporales successus gesta fidelium 161/I/353.
1996. Temporum fluxibilitas etatum mutabilitas 161/I/478.
1997. Ut iuxta officii nostri debitum 161/I/496.

d) 14. Jahrhundert

1998. Cum a nobis petitur 161/I/657 – 720.
1999. Cum cautum sit diem extremi iudicii 161/I/693.
2000. Cum ex officio nostro pastorali 161/I/690 – 711.
2001. Cum humana natura velud umbra 161/I/699.
2002. Cupientes populum domini ad zelum 161/I/629.
2003. Gratum et pium deo obsequium impendere 161/I/702.
2004. Gratum et pium obsequium deo inpendere 161/I/671 –
716.
2005. Ne ea que aguntur in tempore 161/I/642.
2006. Ne ea que fiunt in tempore 161/I/666.
2007. Officii nostri debitum subditorum 161/I/649.
2008. Pia facta fidelium noticie transmittere 161/I/650.
2009. Quoniam ut ait sapiens generacio in figura 161/I/655.

IX. Naumburg (bis 1304)

a) 1101–1150

2010. Cum omni sagacitate et industria 165/I/129 F – 148.
2011. Cum omnium ecclesiarum sollicitudinem 165/I/183.
2012. Cum prelatorum ecclesie pia sollicitudine 165/I/155.
2013. Divinis cultibus adminicula prestare 165/I/182.
2014. Iustus et clemens dominus qui affluentis gratia 165/I/
176.
2015. Quia disponente deo cure pastoralis officio 165/I/171.
2016. Quia in corpore cui caput Christus est 165/I/104.
2017. Quia in durissima mortis conditione versamur 165/I/
173.

2018. Quia in humanis contractibus omnia 165/I/172.
 2019. Quoniam in magni patrisfamilias domo 165/I/177.
 2020. Quoniam quidem parvitas nostra vicem gerit 165/I/175.
 2021. Si circa dispensacionem pontificalem 165/I/168.
 2022. Si piis fidelium laboribus 165/I/133.
 2023. Sicut pravorum hominum actus 165/I/180.
 2024. Spiritualis rector congrue tenet curam 165/I/179.
 2025. Teste propheta in memoria eterna iustus erit 165/I/124.
 2026. Videns utilius animeque nostre salubrius 165/I/130.

b) 1151–1200

2027. Acciones pie maximeque religiosa 165/I/270.
 2028. Ad hoc pastores ecclesiarum 165/I/228.
 2029. Commissum nobis a domino dispensationis 165/I/326.
 2030. Cum ad omnes Christifideles pertinere 165/I/254.
 2031. Cum dignitati nostre conueniat 165/I/405.
 2032. Cum ex credito nobis pontificali officio 165/I/240.
 2033. Cunctorum siquidem hominum interest saluti 165/I/334.
 2034. Decet omnes quos ad pontificalis curam 165/I/211.
 2035. Decet universos quos divina clementia 165/I/371.
 2036. Ecclesiastico regimini congruum esse credimus 165/I/364.
 2037. Fraterne ac digne peticioni dignum est 165/I/234.
 2038. Interest sacrosancte ecclesie nos 165/I/321.
 2039. Iustis desideriis petentium facilem 165/I/394.
 2040. Iustum est et rationi approximat 165/I/272.
 2041. Iustum est et rationi perhibetur consonum 165/I/287 F.
 2042. Licet unus sit fons divine caritatis 165/I/213.
 2043. Meminisse debet universa fidelium beatitudine 165/I/398.
 2044. Officii nostri auctoritas nos hortatur 165/I/252.
 2045. Officii nostri debito astringimur 165/I/273.
 2046. Officii nostri debito exigente 165/I/382.
 2047. Officii nostri debitum expostulat 165/I/236 – 256 – 279.
 2048. Officii nostri nos hortatur auctoritas 165/I/221.
 2049. Pontificalis officii debito astringimur 165/I/290.
 2050. Pravorum hominum nimium callida exigit insolentia 165/I/284.
 2051. Providendum nobis solerter esse cognoscimus 165/I/403.
 2052. Que in diebus sacerdotii nostri 165/I/368.
 2053. Quoniam ad episcopalis diligentie sollicitudinem 165/I/251.
 2054. Quoniam apostolico informamur precepto 165/I/264.
 2055. Quoniam dies nostri sicut umbra declinant 165/I/324.
 2056. Quoniam dignitatis nostre decet sollicitudinem 165/I/283.
 2057. Quoniam domino dispensante summi pastoris 165/I/217.
 2058. Quoniam etas preterit et etas advenit 165/I/235.
 2059. Quoniam ex commisso nobis episcopalis 165/I/266 – 361.
 2060. Quoniam exemplo boni pastoris informamur 165/I/230.
 2061. Quoniam in ecclesia dei boni pastoris vicem 165/I/260.
 2062. Quoniam officii nostri 165/I/192.
 2063. Quoniam pro officiis nostri qualitate 165/I/316.
 2064. Quoniam ut ait apostolus nos sumus in quos devenerunt fines seculorum 165/I/209.
 2065. Quoniam vivorum deum videntium domini speculatores 165/I/314.
 2066. Rationabilis peticio digna est 165/I/216.
 2067. Religiosis desideriis dignum est facilem 165/I/218.
 2068. Scientes quoniam dum sumus in corpore 165/I/197.
 2069. Sicut ex caritatis intime officio nostre 165/I/292.
 2070. Sicut fidelium orationibus apud divine clementie 165/I/233.
 2071. Tam ex officio et dignitatis auctoritate 165/I/391.
 2072. Ubi iusta bonorum desideria piis effectibus 165/I/277.
 2073. Universalis esse sollicitudo primaria 165/I/232.

c) 1201–1250

2074. Canonice religionis hortatur devotio 173/I/76.
 2075. Comisse nobis sollicitudinis racio 165/I/418 – 173/I/62.
 2076. Consuevit provida modernitas facta sua Stiftsbibl. Zeitz 87 (Kop. Ciz.) f. 43b.

2077. Cum ex iniuneto nobis officio plantare religionem 127/137.
 2078. Cum ex officio nostri debito plantare religionem 115/I/440.
 2079. Cum officio nostri debitum indemnitati et paci LHA Magd. Kop. 1372 f. 31b = 29/III/1821.
 2080. Cum officio nostri est religiosos omnes 165/I/427.
 2081. Dignum est ut negotia 132/I/74.
 2082. Equitatis ammonet racio et pastoralis 165/I/411.
 2083. Gratitudinis virtus postulat et requirit Stiftsbibl. Zeitz 87 (Kop. Ciz.) f. 56b.
 2084. Inter cetera pietatis opera LHA Weimar (GA) Reg. Oo S. 765 Nr. 22 = 29/III/627.
 2085. Iustum est et officii nostri debitum exigit 135/I/404a.
 2086. Licet ea que aguntur in tempore Stiftsbibl. Zeitz Kat. S. 52 Nr. 20.
 2087. Licet ordo iuris in iusticie trutina ponderatus 115/II/441 – 176/I/62.
 2088. Manifesta ratione simul et auctoritate 165/I/425.
 2089. Mессis quidem multa est operari pauci ULB Halle Bibl. Ponick. Hist. 16 f. 126 = 29/III/742a.
 2090. Ne gestarum rerum pereat memoria 165/I/426.
 2091. Ne rerum bene gestarum pereat memoria 165/I/420 F.
 2092. Ne super operibus pietatis facta Stiftsbibl. Zeitz 87 (Kop. Ciz.) f. 31.
 2093. Omnium habere memoriam et nullius oblivisci LHA Weimar (GA) Reg. Oo S. 765 Nr. 17.
 2094. Pastoralis officii debitum nos sollicite ammonet 176/I/71.
 2095. Pontificalis dignitatis a deo ordinata Stiftsbibl. Zeitz 87 (Kop. Ciz.) f. 12.
 2096. Que fiunt in tempore LHA Weimar (GA) Reg. Oo S. 681 Nr. 7a = 29/III/1820.
 2097. Quia facta mortaliū sine testimonio Stiftsbibl. Zeitz Kat. S. 52 Nr. 20.
 2098. Quia iuxta verbum sapientis nichil permanens est DA Naumburg Env. 84 Reg. 92.
 2099. Quoniam ad interitum festinant omnia 115/II/439.
 2100. Quoniam dies nostri pretereunt LHA Dresden Urk. 247 = 29/II/2013.
 2101. Quoniam ea que divinis obsequiis deputantur 127/119.
 2102. Quoniam hominum memoria labilis esse videtur LHA Weimar (GA) Reg. Oo S. 765 Nr. 14.
 2103. Quoniam longiquitas temporis mater consuevit LHA Weimar (GA) Reg. Oo S. 684 Nr. 3 = 29/III/1628.
 2104. Quoniam mentibus humanis longa temporum successio 165/I/419.
 2105. Quoniam omnium modernorum memorie Stiftsbibl. Zeitz 87 (Kop. Ciz.) f. 48b.
 2106. Quoniam per procedentium temporum curricula 127/I/107 F.
 2107. Quoniam plerumque contingit ut per longas temporum successiones LHA Weimar (GA) Reg. Oo S. 685 Nr. 17 = 29/III/412.
 2108. Quoniam ut ait apostolus omnes stabimus 84/I/678.
 2109. Quoniam ut legitur breves dies hominis sunt 115/II/438 – 127/102 – LB Dresden Ms. L. 90 (Kop. Bos.) S. 29.
 2110. Quoniam valde fragilis est hominum memoria Stiftsbibl. Zeitz 87 (Kop. Ciz.) f. 30 = 29/II/2060.
 2111. Sicut ex iniuneto nobis officio 165/I/421 F.
 2112. Sicut per iniunetum nobis officium 116/X/195 – 127/I/103 F.
 2113. Ut in nostris gesta temporibus LHA Dresden Urk. 324 = 29/III/738.
 2114. Ut iustis et rationabilibus factis LHA Dresden Urk. 324 = 29/III/488.
 2115. Ut negotia que perpetuitatis radicem 132/I/80.
 2116. Vices suas quas nobis commisit serenissimus dominus 115/II/176.

d) 1251–1300

2117. Ab humana facilius elabuntur memoria DA Naumburg Env. 104 Reg. 124 = 29/III/2692.
 2118. Ad evitandum futura litigia que cupiditas rerum DA Naumburg Env. 159 Reg. 195 – 115/II/450.
 2119. Bone rei operam dare devocationem excitat Stiftsbibl. Zeitz 87 (Kop. Ciz.) f. 65 – 188/96.
 2120. Concessiones nostras pariter et indulta 71/75.
 2121. Cum a nobis quod iustum est petitur 135/I/223.
 2122. Cu ea que geruntur in tempore DA Naumburg Liber privilegiorum f. 164a (Reg. 126).

2123. Cum ex nostro sit officio pastorali locis piis *LHA Dresden XIV*, 57 f. 220b.
2124. Cum hominum labilis sit memoria *DA Naumburg Env. 157/158 Reg. 194.*
2125. Cum mortalium memoria simul cum ipsis *LHA Dresden Urk. 568 = 29/III/2476.*
2126. Cum nec longitudini temporum 127/220 — 135/I/226 F.
2127. Cum nec multitudini rerum *Stiftsbibl. Zeitz 87 (Kop. Ciz.) f. 17b = 29/IV/121 — DA Naumburg Env. 116 Reg. 137 — Stiftsbibl. Zeitz 87 (Kop. Ciz.) f. 42b — LHA Dresden Urk. 984 = 29/IV/1898 — ebenda Urk. 988 = 29/IV/1923 — 82/IX/673.*
2128. Cum per humane fragilitatis industriam 173/I/277.
2129. Cum temporis mobilitas cuncta 127/360.
2130. Cum temporis mobilitas omnia *LHA Dresden Urk. 1306 = 112a/I/1618.*
2131. Cum vita hominum brevis tempore *DA Naumburg Statutenbuch St. Marien in Naumburg f. 48b (Reg. 177) — Stiftsbibl. Zeitz 87 (Kop. Ciz.) f. 55.*
2132. Devotionis meretur affectus ut iustis petitionibus *LHA Dresden Urk. 1005 = 29/IV/2751.*
2133. Digne agere credimus si in hiis negotiis 176/I/308.
2134. Etsi quelibet loca sanctorum *LHA Weimar (HStA) 1273/74 = 29/IV/1658 — Stiftsbibl. Zeitz 87 (Kop. Ciz.) f. 66 — LHA Weimar (HStA) 1292 Juni 23.*
2135. Firmiter credimus quod qui parce seminat *LHA Dresden Urk. 987 = 112a/I/1222.*
2136. Inter plurima humane conditionis infirma *LHA Weimar (GA) Reg. Oo S. 684 Nr. 6 = 29/IV/1690 — 70/I/312.*
2137. Licet ex sequela remunerationis eterne iugum domini 127/396.
2138. Licet is de cuius munere venit *LHA Weimar (GA) 1281 Aug. 11 — 145/I/174 — 106/III/735 — LHA Dresden Dep. Cap. Misn. 158 = 22/II, 4/19.*
2139. Loca sanctorum omnium sunt pia 22/II, 15/285.
2140. Loca sanctorum pia sunt devocione 89/XLIX/249.
2141. Mundus interit et mundanae simul intereunt actiones 70/I/303.
2142. Mundus preterit et mundane simul pretereunt actiones *DA Naumburg Env. 119 Reg. 142 — LHA Dresden Urk. 842 = 29/IV/1124 — DA Naumburg Env. 143/144 Reg. 180 — ebenda Liber privilegiorum f. 148 — ebenda Env. 156 Reg. 193 — ebenda Env. 164 Reg. 202.*
2143. Ne ea geruntur in tempore *DA Naumburg Env. 126/127 Reg. 150 = 29/IV/1365 — ebenda Env. 139 Reg. 173 = 29/IV/2567.*
2144. Ne gestarum rerum memoria pereat *Stiftsbibl. Zeitz Nr. 22 Abt. 9 — ebenda 87 (Kop. Ciz.) f. 37b = 29/IV/726 — DA Naumburg Liber privilegiorum f. 44b (Reg. 155) = 29/IV/1557 — LHA Dresden Urk. 752 = 112a/I/1576 — ebenda Urk. 1313 = 112a/I/1626 — ebenda Urk. 1314 = 112a/I/1627 — DA Naumburg Env. 150/151 Reg. 187.*
2145. Ne gestarum rerum memoria 115/II/384.
2146. Ne mutabilitas temporis ea 115/II/532.
2147. Ne rei geste memoria pereat 176/I/309.
2148. Ne rerum gestarum memoria pereat 173/I/321 — *DA Naumburg Env. 161 Reg. 199.*
2149. Ne rerum pie gestarum memoria pereat *DA Naumburg Env. 167 Reg. 206.*
2150. Ne res digne memoria per successionem temporum 173/I/344.
2151. Ne simul labantur cum tempore *LHA Weimar (GA) Reg. Oo S. 666 Nr. 30 = 29/III/3353.*
2152. Ne vero labantur cum mundo labili *Stiftsbibl. Zeitz 87 (Kop. Ciz.) f. 29.*
2153. Omnes ut ait apostolus ante tribunal Christi *LHA Dresden Urk. 1316 = 112a/I/1629.*
2154. Opus est pietatis miseris misericordiam inpendere 145/I/181.
2155. Pastoralis officii cura nos ammonet *DA Naumburg Env. 120 Reg. 143.*
2156. Piarum mentium devotione requirit *LHA Dresden Urk. 840 = 112a/I/1053.*
2157. Pontificalem decet sollicitudinem ecclesiarum *DA Naumburg Liber privilegiorum f. 165 (Reg. 148).*
2158. Preter eum in cuius singularem dei hominis videlicet nativitatem 147/I/393.
2159. Que geruntur in tempore 70/I/299 — *DA Naumburg Env. 103 Reg. 123.*
2160. Quia facta mortalium per naturam 173/I/253.
2161. Quia iuxta verbum sapientis nichil permanens est *DA Naumburg Env. 94 Reg. 105 — ebenda Env. 137 Reg. 188.*
2162. Quia labente tempore transeunt simul cum tempore *DA Naumburg Env. 125 Reg. 149.*
2163. Quia rerum gestarum deficiente memoria 161/I/274.
2164. Quia tempus preterit et tempus advenit *LHA Dresden Urk. 1311 = 112a/I/1624.*
2165. Quoniam absque gratia spiritus septiformis nemo 160/X/7194.
2166. Quoniam ea que geruntur in tempore *LHA Dresden Urk. 607 = 29/III/2919.*
2167. Quoniam ex continuo generationum transitu *LHA Weimar (GA) Reg. Oo S. 766 Nr. 29 = 29/IV/1600.*
2168. Quoniam ex fluxu temporum *DA Naumburg Env. 142 Reg. 179.*
2169. Quoniam ex mutacione temporum ac generacionum transitu *Stiftsbibl. Zeitz 87 (Kop. Ciz.) f. 70b.*
2170. Quoniam labilis est hominum memoria 22/II, 1/209 — 210 — *DA Naumburg Env. 135 Reg. 166 = 29/IV/1972 — ebenda Env. 136 Reg. 167 = 29/IV/1971 — Stiftsbibl. Zeitz (Kop. Ciz.) f. 13.*
2171. Quoniam mundus interit et mundane simul intereunt actiones *DA Naumburg Env. 122 Reg. 145.*
2172. Quoniam omnium habere memoriam *LHA Dresden Urk. 589 = 29/III/2714 — DA Naumburg Env. 121 Reg. 144 = 29/IV/975 — 115/II/377 — 70/I/308 — LHA Dresden Dep. Cap. Misn. 120 = 29/IV/1230 — ebenda Urk. 895 = 112a/I/1123.*
2173. Quoniam quemadmodum ex dictis sanctorum colligimus 147/I/351.
2174. Quoniam sancta mater eterni agni *DA Naumburg Env. 128 Reg. 151 = 29/IV/1417.*
2175. Quoniam ut ait apostolus omnes stabimus *LHA Dresden Urk. 515 = 112a/I/612 — 22/II, 15/262 — LHA Magd. Rep. U 7 Nr. 197.*
2176. Quoniam ut ait apostolus qui parce seminat 147/I/399.
2177. Quoniam volvitur tempus et dies hominum *SA Naumburg 1273 Mai 6 = 29/IV/973.*
2178. Sanctorum mencium invisibilis inhabitator 173/I/209.
2179. Satis intelligit humana ratio quod mundus interit 115/II/444 — *LHA Dresden Urk. 586 = 29/III/2677.*
2180. Si deberent singula que geruntur *LHA Weimar (GA) Reg. Oo S. 580 Nr. 72 = 29/III/2444.*
2181. Sicut ex inuincito nobis officio super gregem 127/333.
2182. Sicut fonscium defluentes rivi nesciunt recursum *DA Naumburg Env. 118 Reg. 141 = 29/IV/696.*
2183. Specialis dilectio quam erga vestrum capitulum 22/II, 1/192.
2184. Ut ea que coram nobis *LHA Weimar (GA) Reg. Oo S. 666 Nr. 22 = 29/III/2128.*
2185. Volvitur tempus et est hominis vita brevis 82/II/235.

e) 14. Jahrhundert

2186. Ne ea que geruntur in tempore *DA Naumburg Env. 179/180 Reg. 219.*
2187. Ne rerum pie gestarum memoria in oblivionem *DA Naumburg Env. 170 Reg. 210.*
2188. Ne rerum pie gestarum memoria pereat 115/II/387 — 173/I/368 — *DA Naumburg Env. 181 Reg. 220.*
2189. Pastoralis officii nostri sollicitudo requirit 173/I/369.
2190. Que geruntur in tempore *DA Naumburg Env. 182 Reg. 221.*
2191. Religiosam vitam eligentibus 127/426 — 176/I/344.
2192. Ut in nostris temporibus gesta 173/I/352.
2193. Virgo venustissima et omnium virtutum floribus insignita 147/II/474.

VERZEICHNIS DER ZITIERTEN DRUCKWERKE

1. ALTEN, v.: Zur Chronologie der Hildesheimischen Bischöfe Siegfried I. und Conrad II. ..., Zs. HV Nieders., 1869, S. 1ff.
- 1a. ALTEN, v.: Urkundliches über die Edelherren von Depenau, Zs. HV Nieders., 1868, S. 46ff.
2. Annali Bolognesi, hg. v. L. V. SALVIOLE, Bd. II, 1, Bassano 1789.
3. ARNDT, G. A.: Archiv der Sächs. Geschichte, II, Leipzig 1785.

4. BÄR, H.: Beiträge zur Mainzer Geschichte ..., Teil 2, Mainz 1790.
- 4a. BEHREND, P. W.: Geschichte der Stadt Neuwaldensleben ..., Königslutter 1802.
5. BEHREND, P. W.: Neuwaldenslebische Kreis-Chronik ..., Teil 1, Neuwaldensleben 1824.
6. BEHREND, P. W.: Urkunden nebst historischen Nachrichten, betreffend die Kirchen und Pfarren einiger Orte des ... Amtes Fallersleben ..., Archiv HV Nieders. NF, 1849/51, S. 21ff.
- 6a. BENZ, K. E.: Die Anfänge des Klosters und der Propstei Riesa, Beitr. z. sächs. Kirchengesch. 26 (1913) S. 181ff.
7. BEYER, H.: Versuch einer urkundlichen Geschichte des eh. Cistercienser-Nonnenklosters S. Agnetis in der Neustadt Magdeburg, Allgem. Archiv f. d. Gesch.kunde d. Preuß. Staates, hg. v. L. v. LEDEBUR, 17 (1835), S. 59ff., 156ff.
8. BÖHMER, G. L.: Electa iuris civilis ..., Bd. 3, Göttingen 1778.
9. BÖHMER, G. L.: Observationes iuris canonici, Göttingen 1766.
10. BÖHMER, J. F.: Acta imperii selecta, 2. Abt., Innsbruck 1870.
11. BÖHMER, J. F.: Regesta archiepiscoporum Maguntiensium, hg. v. C. WILL, 2 Bde., Innsbruck 1877/86.
12. (BRÜCKNER): Sammlung verschiedener Nachrichten zu einer Beschreibung des Kirchen- und Schulenstaats im Herzogthum Gotha, Teil II, 5, Gotha 1759.
13. CALLES, S.: Series Misnensium episcoporum, Regensburg/Wien 1752.
14. Codex diplomaticus Alvenslebianus, hg. v. G. A. v. MÜLVERSTEDT, Bd. 1, Magdeburg 1877.
15. Codex diplomaticus Anhaltinus, hg. v. O. v. HEINEMANN, Teil 1-3, 5, Dessau 1867/81.
16. Codex diplomaticus Brandenburgensis, hg. v. Ph. W. GERCKEN, 8 Bde., Salzwedel 1769/85.
17. Codex diplomaticus Brandenburgensis, hg. v. A. F. RIEDEL, Hauptteil I, Bd. 1-3, 5, 7-13, 15, 18, 20-22, 24, Suppl., Berlin 1838/65.
18. Codex diplomaticus Lusatiae superioris, hg. v. G. KÖHLER, Bd. 1, 2. Aufl., Görlitz 1856.
19. Codex diplomaticus Moenofrancosurtanus, hg. v. J. F. BÖHMER u. F. LAU, Bd. 1, Frankfurt/M. 1901.
20. Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae, hg. v. A. Božek, Bd. 4-5, Olmütz 1845/Brünn 1850.
21. Codex diplomaticus. Sammlung der Urkunden zur Geschichte Cur-Rätiens und der Republik Graubünden, hg. v. Th. v. MOHR, Bd. 1, Chur 1848/52.
22. Codex diplomaticus Saxoniae regiae, hg. v. E. G. GERSDORF u. a., Hauptteil I, Abt. A, Bd. 1-3, Hauptteil II, Bd. 1-2, 4, 7, 9-10, 12, 15, Leipzig 1864/98.
23. Codex diplomaticus ordinis sanctae Mariæ Theutonicorum, hg. v. J. H. HENNES, Bd. 1, Mainz 1845.
24. Codex Thuringiae diplomaticus, hg. v. A. L. J. MICHAELSEN, Lfg. 1, Jena 1854.
25. Constitutiones et acta publica imperatorum et regum, MGH Legum sectio IV, Bd. 3, hg. v. J. SCHWALM, Hannover/Leipzig 1904/06.
26. DIESTELKAMP, A.: Halberstädter Analakten, Sachs./Anh. 4 (1928), S. 27ff.
27. DIESTELKAMP, A.: Zur Frühgeschichte des Benediktinerklosters Krevese, Beiträge z. Gesch., Landes- u. Volksk. d. Altmark, 6 (1931/36), S. 107ff.
28. Diplomatarium Illeburgense, hg. v. G. A. v. MÜLVERSTEDT, Bd. 1, Magdeburg 1877.
29. DOBENECKER, O.: Regesta diplomatica neenon epistolaria historiae Thuringiae, 4 Bde., Jena 1895/1935.
30. DOMEIER, J. G.: Die Geschichte der ... Stadt Moringen ..., Göttingen 1752.
31. DOPPLER, A.: Die ältesten Original-Urkunden des f. e. Consistorial-Archives zu Salzburg (1200-1350), Mitt. d. Ges. f. Salzb. Landeskunde 10 (1870), S. 127ff.
32. DREYHAUPT, J. CHR. v.: Pagus Neletici et Nudici oder ... Beschreibung des ... Saal-Creyeses ..., 2 Teile, Halle 1749/55.
33. DRONKE, E. F. J.: Codex diplomaticus Fuldensis, Bd. 1, Kassel 1850.
34. ERATH, A. U. v.: Codex diplomaticus Quedlinburgensis, Frankfurt/M. 1764.
35. F...: Vom eh. Closter Catlenburg, Braunschwe. Anzeigen Stück 89 (1745), Sp. 1716ff.
36. FALCKENHEINER, C. B. N.: Geschichte hessischer Städte und Stifter, Bd. 2, Kassel 1842.
37. FALK: Urkunden, Monatsschr. f. rhein-westf. Gesch.-forsch. u. Altert.kunde 2 (1876), S. 310f.
38. FEDER: Entdeckter Ungrund derjenigen Einwendungen, welche ... gegen des Hohen Teutschen Ritter-Ordens Löbl. Balley Hessen, und insbesondere, der Land-Commende bey Marburg und Commende Schiffenberg wohlhergebrachten Immediätät, Exemption und Gerechtsamen, fürgebracht worden ..., Frankfurt/M. 1753.
- 38a. FÖRSTERMAN, E. G.: Urkunden des Benediktinerklosters Homburg ..., Neue Mitt. a. d. Geb. hist.-ant. Forsch. 7 H. 4 (1846), S. 27ff.
39. FONTES rerum Bernensium, Bd. 3, Bern 1880.
40. FUSSLEIN, W.: Studien zur Gründungsgeschichte des Zisterzienserfrauenklosters Saalfeld-Stadtilm, Zs. d. V. f. Thür. Gesch. u. Altert.kunde NF 30 (1933), S. 381ff.
41. GERCKEN, PH. W.: Ausführliche Stifts-Historie von Brandenburg, Braunschweig/Wolfenbüttel 1766.
42. GROTFEND, C. L.: Dieterich, Bischof von Wirland ..., Zs. HV Nieders. 1859, S. 65ff.
43. (GRUBER): Zeit- und Geschicht-Beschreibung der Stadt Göttingen ..., Bd. 3, Hannover/Göttingen 1738.
44. GRUNER, J. F.: Opuscula ad illustrandam historiam Germaniae pertinentia, Coburg 1760.
45. GUDENUS, V. F. v.: Codex diplomaticus exhibens anecdota ab anno DCCCLXXXI ad MCCC Moguntiacum, ius Germanicum, et S. R. I. historiam illustrantia, Bd. 1-3, Göttingen 1743, Frankfurt/M.-Leipzig 1747/51.
46. HARENBERG, J. C.: Historia ecclesiae Gandershemensis ..., Hannover 1734.
47. HASE, E.: Die Gründung und das erste Jahrhundert des Klosters Lausnitz, Mitt. d. Gesch.- u. Altert.-forsch. Ges. d. Osterlandes 8 (1882), S. 11ff.
48. HEIDEMANN: Geschichte des Klosters Steina, Zs. HV. Nieders. 1871/72, S. 46ff.
49. HEINEMANN, O.: Beiträge zur Diplomatik der älteren Bischöfe von Hildesheim, Marburg 1895.
50. HEINEMANN, O.: Nachträge und Berichtigungen zu JANICKE's Urkundenbuch des Hochstifts Hildesheim ..., Bd. 1, Zs. HV Nieders. 1897, S. 86ff.
51. HELIWIG: Zur Geschichte des Dom- oder Kreuzstiftes in Nordhausen ..., Zs. d. Harzv. 27 (1894), S. 122ff.
52. HERTEL, G.: Geschichtliche Nachrichten über die Saale bei Calbe, Gesch.bll. Magdeb. 31 (1896), S. 1ff.
53. HIDDER, B.: Diplomata Helvetica varia, Bern 1873.
54. HODENBERG, W. v.: Verdener Geschichtsquellen, H. 2, Celle 1857.
55. HOLSTEIN, H.: Urkunden und Urkunden-Regesten zur Geschichte des Klosters Ammensleben ..., Gesch.bll. Magdeb. 14 (1879), S. 310ff.
56. HUYSKENS, A.: Die Klöster der Landschaft an der Werra, Marburg 1916.
57. JACOBS, E.: Neue Beiträge zur Geschichte des Siechenhofes zu Halberstadt, Zs. d. Harzv. 25 (1892), S. 350ff.
58. JAGEMANN: Lebensgeschichte Christians Erzbischofs von Maynay ..., Magacina f. d. neue Historie u. Geogr., hg. v. A. F. BÜSCHING, 13 (1779), S. 497ff.
59. JANICKE, K.: Die Gründung des St. Lorenzklosters in der Neustadt bei Magdeburg, Gesch.bll. Magdeb. 3 (1869), S. 444ff.
60. JOANNIS, G. CHR.: Rerum Moguntiacarum ..., Bd. 1-2, Frankfurt/M. 1722.
61. JOANNIS, G. CHR.: Tabularum litterarumque veterum ... spicilegium, Frankfurt/M. 1724.
62. KHAMM, C.: Hierarchia Augustana ..., Bd. 3, Augsburg 1719.
63. KINDSCHER: Halberstädter Ablaß vom 23. Aug. 1279, Gesch.bll. Magdeb. 12 (1877), S. 96.
64. KLEEMANN, S.: Urkunden aus dem Pfarrarchive der Kirche St. Bonifacii zu Ditsfurt, Zs. d. Harzv. 23 (1890), S. 475ff.
65. KREMER, J. M.: Genealogische Geschichte des alten Ardennischen Geschlechts ..., Frankfurt/Leipzig 1785.
66. KREUSER, J.: Kölner Dombriefe ..., Berlin 1844.
67. KREYSIG, G. CHR.: Beyträge zur Historie derer Chur- und Fürstlichen Sächsischen Lande, Bd. 3, Altenburg 1756.

68. KUCHENBECKER, J. PH.: *Analecta Hassiaca*, Bd. 4 u. 9, Marburg 1730/35.
69. LEDDERHOSE, C. W.: *Kleine Schriften*, Bd. 4, Eisenach 1792.
- 69a. LEIBNIZ, G. W.: *Scriptorum Brunsvicensia illustrantium t. 2* ..., Hannover 1710.
70. LEPSIUS, C. P.: *Geschichte der Bischöfe des Hochstifts Naumburg*, Teil 1, Naumburg 1846.
71. LEPSIUS, C. P.: *Historische Nachricht von dem St. Claren-Kloster zu Weißenfels* ..., Neue Mitt. a. d. Geb. hist.-ant. Forsch. 3 II. 2 (1837), S. 45ff.
72. LEUCKFELD, J. G.: *Antiquitates Gandersheimenses* ..., Wolfenbüttel 1709.
73. LEUCKFELD, J. G.: *Antiquitates Ilfeldenses* ..., Quedlinburg 1717.
74. LEUCKFELD, J. G.: *Antiquitates Michaelsteinenses et Amelunxbornenses* ..., Wolfenbüttel 1710.
75. LEUCKFELD, J. G.: *Antiquitates Praemonstratenses*, Magdeburg/Leipzig 1721.
76. LEUCKFELD, J. G.: *Antiquitates Walckenredenses* ..., Leipzig/Nordhausen 1706.
77. LEUCKFELD, J. G.: *Historische Beschreibung von Dreyen in und bey der Güldenen-Aue gelegenen Oertern* ..., Leipzig/Wolfenbüttel 1720.
78. LEYSER, P.: *Historia comitum Ebersteinensium in Saxonia*, Helmstedt 1724.
79. LEYSER, P.: *Opuscula* ..., Nürnberg 1800.
80. LICHTENSTEIN, J. TH.: *Epistola I-X observationcularis historico-juridicas ex diplomatisbus Helmstadiensibus sistens*, Helmstedt 1745ff.
81. LINNEBORN, J.: *Inventare der nichtstaatlichen Archive des Kreises Paderborn*, Münster 1923.
82. LUDEWIG, J. P. v.: *Reliquiae manuscriptorum omnis aevi* ..., Bd. 1, 2, 9, 11, 12, Frankfurt/M.-Leipzig, Halle 1720/41.
83. LÜNING, J. C.: *Corpus iuris feudalis Germanici* ..., Frankfurt/M. 1727.
- 83a. LÜNING, J. C.: *Teutsches Reichs-Archiv*, Bd. 16, Leipzig 1716.
- 83b. MÄRCKER, T.: *Das Burggraftum Meissen*, Leipzig 1842.
84. MENCKE, J. B.: *Scriptores rerum Germanicarum praeceps SAXONICARUM* ..., Bd. 1 u. 3, Leipzig 1728/30.
85. MENGERSHAUSEN, K. v.: *Erleichterung des Verständnisses urkundlicher Nachrichten über das Fürstenthum Göttingen* ..., Vaterl. Archiv f. Hannov.-Braunschweig. Gesch. 1833, S. 75ff.
87. MONE, F. J.: *Hessische Urkunden und Regesten*, Zs. Gesch. Oberrh. 2 (1851), S. 431ff.
88. MONE, F. J.: *Nassauische Urkunden*, Zs. Gesch. Oberrh. 11 (1860), S. 298ff.
89. MONUMENTA BOICA, Bd. 38 u. 49, München 1866/1910.
90. MÜLVERSTEDT, G. A. v.: *Laien in deutschen Hochstiftern*, Gesch.bll. Magdeb. 6 (1871), S. 202ff.
91. MÜLVERSTEDT, G. A. v.: *Regesta archiepiscopatus Magdeburgensis*, 3 Bde., Magdeburg 1876/86.
92. Beurkundete Nachricht von dem Closter-Hauß und Commende Schiffenberg ..., Teil 2, Gießen 1755.
93. NEBE, G.: *Die Kirchenvisitationen des Bistums Halberstadt in den Jahren 1564 und 1589*, Halle 1880.
94. NEUGART, T.: *Episcopatus Constantiensis Alemannicus* ..., Teil I, Bd. 2, hg. v. F. J. MONE, Freiburg/Br. 1862.
95. OPEL, J. O.: *Die Chronik des St. Clarenklosters zu Weißenfels*, Neue Mitt. a. d. Geb. hist.-ant. Forsch. 11 (1867), S. 373ff.
96. PRUTZ, H.: *Heinrich der Löwe* ..., Leipzig 1867.
97. RACKWITZ, Urkunden des Servitenklosters Himmelgarten bei Nordhausen, Teil 1, Nordhausen 1881.
- 97a. REHMEYER, PH. J.: *Antiquitates ecclesiasticae inclytae urbis Brunsvigae* ..., Teil 2, Braunschweig 1707.
98. REHMEYER, PH. J.: *Braunschweig-Lüneburgische Chronic*, Braunschweig 1722.
99. REMLING, F. X.: *Geschichte der Benediktiner-Probstrei St. Reinigberg bei Cusel in der Rheinpfalz*, Abh. Bayer. Akd. d. Wiss. 8 (1860), S. 309ff.
100. REMLING, F. X.: *Urkundenbuch zur Geschichte der Bischöfe zu Speyer*, 2 Bde., Mainz 1852/53.
101. REUTER, J. G.: *Albansgulden oder kurze Geschichte des Ritterstiftes zum hl. Alban bey Mainz* ..., Mainz 1790.
102. ROCKINGER, L.: *Briefsteller und Formelbücher des eilfsten bis vierzehnten Jahrhunderts*, 2 Bde., München 1863/64.
103. ROTH, F. W. E.: *Fontes rerum Nassoicarum*, Bd. 1, Wiesbaden 1880.
104. SAGITTARIUS, C.: *Historia Gothana*, Jena 1713.
105. SCHaab, C. A.: *Die Geschichte der Erfindung der Buchdruckerkunst* ..., Bd. 2, Mainz 1830.
106. SCHANNAT, J. F./HARTZHEIM, J.: *Concilia Germaniae*, Bd. 3-4, Köln 1760/61.
107. SCHANNAT, J. F.: *Historiae episcopatus Wormatiensis* Bd. 1, Frankfurt/M. 1734.
108. SCHANNAT, J. F.: *Fuldischer Lehn-Hof* ..., Frankfurt/M. 1726.
109. SCHANNAT, J. F.: *Vindemiae literariae* ..., 2 Teile, Fulda/Leipzig 1723.
110. SCHEIDT, CHR. S.: *Codex diplomaticus worinnen die Anmerkungen und Zusätze zu ... von MOSERS Einleitung in das Braunschweig-Lüneburgische Staats-Recht ... ihren weitern Beweß ... erhalten*, Göttingen 1759.
111. SCHEIDT, CHR. L.: *Historische und diplomatische Nachrichten von dem hohen und niedern Adel in Deutschland* ..., Teil 2, Hannover 1755.
112. SCHEIDT, CHR. L.: *Origines Guelficae* ..., Bd. 2 u. 4, Hannover 1751/53.
- 112a. SCHIECKEL, H.: *Regesten der Urkunden des Sächsischen LHA Dresden*, Bd. 1, Berlin 1960.
113. Die Schloßkapelle S. Mariae Magdalene in castella, Beiträge zur Hildesh. Geschichte, Bd. 2, Hildesheim 1829, S. 144ff.
114. SCHMINCKE, F. C.: *Monimenta Hassiaca* ..., Bd. 4, Kassel 1765.
1115. SCHOETTGEN, CHR./KREYSIG, G. CHR.: *Diplomatica et scriptores historiae Germanicae medii aevi*, 3 Bde., Altenburg 1753/60.
116. SCHOETTGEN, CHR./KREYSIG, G. CHR.: *Diplomatica und curieuse Nachlese der Historie von Ober-Sachsen* ..., Teil 10, Dresden/Leipzig 1733.
117. SCHULTZE, J.: *Klöster, Stifter und Hospitäler der Stadt Kassel und Kloster Weissenstein*, Marburg 1913.
118. SELLO, G.: *Kleine Beiträge zur Geschichte Erzbischofs Wichmann von Magdeburg*, Gesch.bll. Magdeb. 21 (1886), S. 253ff.
- 118a. SELLO, G.: *Quellen zur Geschichte des Cisterzienserklosters Zinna*, Gesch.bll. Magdeb. 21 (1886), S. 415ff.
119. SENCKENBERG, H. CHR.: *Meditationes de universo iure et historia*, Bd. 1, Gießen 1711.
120. SETZEPFANDT, R.: *Urkunden der Stadt Groß-Oschersleben*, Gesch.bll. Magdeb. 33 (1898), S. 104ff.
121. STEINER, J. W. C.: *Alterthümer und Geschichte des Bachgaus im alten Maingau*, Bd. 1, Aschaffenburg 1821.
122. STUMPF, K. F.: *Acta Maguntina seculi XII.*, Innsbruck 1863.
123. TENTZEL, W. E.: *Supplementum historiae Gothanae secundum* ..., Jena 1702.
124. Thuringia sacra sive historia monasteriorum, quae olim in Thuringia floruerunt ..., Frankfurt/M. 1737.
125. Hessische Urkunden, hg. v. L. BAUR, Bd. 1-3, Darmstadt 1846/63.
126. Die Urkunden des Klosters Stötterlingenburg, hg. v. C. v. SCHMIDT-PHISELDECK, Halle 1874.
127. Altenburger Urkundenbuch 976-1350, hg. v. H. PATZE, Jena 1955.
128. Asseburger Urkundenbuch, Bd. 1-2, hg. v. J. v. BOCHOLTZ-ASSEBURG, Hannover 1876/87.
129. Urkundenbuch des Klosters Berge bei Magdeburg, hg. v. H. HOLSTEIN, Halle 1879.
130. Urkundenbuch der Stadt Braunschweig, hg. v. L. HÄNSELМАNN, Bd. 2, Braunschweig 1900.
131. Urkundenbuch zur Geschichte der Herzöge von Braunschweig und Lüneburg und ihrer Lande, hg. v. H. SUDENDORF, Bd. 1 u. 9, Hannover 1859/77.
132. Urkundenbuch von Stadt und Kloster Bürgel, 1. Teil, hg. v. P. MRTZSCHKE, Gotha 1895.
134. Calenberger Urkundenbuch, hg. v. W. v. HODENBERG, Abt. 3 u. 8, Hannover 1855/58.
135. Urkundenbuch der Deutschordensballei Thüringen, hg. v. K. H. LAMPE, Bd. 1, Jena 1936.
136. Urkundenbuch des Klosters Dobrilugk und seiner Besitzungen, hg. v. R. LEHMANN, Leipzig/Dresden 1941/42.

137. Urkundenbuch des ... Klosters Drübeck, hg. v. E. JACOBS, Halle 1874.
138. Urkundenbuch der Abtei Eberbach im Rheingau, hg. v. K. ROSSEL, 2 Bde., Wiesbaden 1862/70.
139. Urkundenbuch des Eichsfeldes, hg. v. A. SCHMIDT, Bd. 1, Magdeburg 1933.
140. Urkundenbuch des Landes ob der Enns, Bd. 3, Wien 1862.
141. Urkundenbuch der Stadt Erfurt, hg. v. C. BEYER, Bd. 1, Halle 1889.
142. Urkundenbuch der Erfurter Stifter und Klöster, hg. v. A. OVERMANN, Bd. 1, Magdeburg 1926.
143. Urkundenbuch der Stadt Goslar ..., hg. v. G. BODE, Bd. 1-3, Halle 1893/1900.
144. Urkundenbuch des Hochstifts Halberstadt und seiner Bischöfe, hg. v. G. SCHMIDT, Bd. 1-2, Leipzig 1883/84.
145. Urkundenbuch der Stadt Halberstadt, hg. v. G. SCHMIDT, 2 Bde., Halle 1878/79.
146. Urkundenbuch der Collegiat-Stifter S. Bonifacii und S. Pauli in Halberstadt, hg. v. G. SCHMIDT, Halle 1881.
147. Urkundenbuch der Stadt Halle, hg. v. A. BIERBACH, Bd. 1-2, Magdeburg 1930-39.
148. Hennebergisches Urkundenbuch, hg. v. K. SCHÖPPACH u. a., Teil 1, Meiningen 1842.
149. Hessisches Urkundenbuch, hg. v. A. WYSS u. II. REIMER, Abt. I, 2 Bde.; Abt. II, 2 Bde., Leipzig 1879/92.
150. Urkundenbuch des Hochstifts Hildesheim und seiner Bischöfe, hg. v. K. JANICKE u. II. HOOGEWEG, Bd. 1-3, Leipzig 1896, Hannover/Leipzig 1901/03.
151. Urkundenbuch der Stadt Hildesheim, hg. v. R. DOEBNER, Bd. 1 u. 3, Hildesheim 1881/87.
152. Urkundenbuch des ... Klosters Ilsenburg, hg. v. E. JACOBS, Bd. 1, Halle 1875.
153. Urkundenbuch der Deutscherdens-Commende Langeln und der Klöster Himmelpforten und Waterle ..., hg. v. E. JACOBS, Halle 1882.
154. Lüneburger Urkundenbuch, hg. v. W. v. HODENBERG, Abt. 5 u. 7, Celle 1860/61.
155. Urkundenbuch des Erzstiftes Magdeburg, hg. v. F. ISRAEL u. W. MÖLLENBERG, Bd. 1, Magdeburg 1937.
156. Urkundenbuch der Stadt Magdeburg, hg. v. G. HERTEL, Bd. 1, Halle 1892.
157. Urkundenbuch des Klosters ULF zu Magdeburg, hg. v. G. HERTEL, Halle 1878.
158. Mainzer Urkundenbuch, Bd. 1, hg. v. M. STIMMING, Darmstadt 1932.
159. Urkundenbuch der Klöster der Grafschaft Mansfeld, hg. v. M. KRÜHNE, Halle 1888.
160. Mecklenburgisches Urkundenbuch, Bd. 2 u. 10, Schwerin 1864/77.
161. Urkundenbuch des Hochstifts Merseburg, hg. v. P. KEHR, Bd. 1, Halle 1899.
162. Urkundenbuch zur Geschichte der jetzt die Preußischen Regierungsbezirke Coblenz und Trier bildenden mittelrheinischen Territorien, hg. v. H. BEYER u. a., 3 Bde., Koblenz 1860/74.
163. Urkundenbuch der eh. freien Reichsstadt Mühlhausen i. Th., hg. v. K. HERQUET u. W. SCHWEINEBERG, Halle 1874.
164. Nassauisches Urkundenbuch, hg. v. W. SAUER, Bd. 1, Wiesbaden 1886/87.
165. Urkundenbuch des Hochstifts Naumburg, hg. v. P. ROSENFIELD, Bd. 1, Magdeburg 1925.
166. Urkundenbuch des Klosters Neuzelle und seiner Besitzungen, hg. v. E. THEUNER u. W. LIPPERT, Lübben 1897/Dresden 1924.
167. Urkundenbuch für die Geschichte des Niederrheins ..., hg. v. Th. J. LACOMBLETT, Bd. 1, Düsseldorf 1840.
168. Urkundenbuch des historischen Vereins für Niedersachsen, hg. v. E. VOLGER u. a., Heft 1-5, Hannover 1846/60.
169. Nürnberger Urkundenbuch, Bd. 1, Nürnberg 1951/59.
170. Osnabrücker Urkundenbuch, hg. v. F. PHILIPPI u. M. BÄR, Bd. 1 u. 4, Osnabrück 1892/1902.
171. Urkundenbuch des Klosters Otterberg in der Rheinpfalz, hg. v. M. FREY u. F. X. REMLING, Mainz 1845.
172. Urkundenbuch des Klosters Paulinzella 1069-1534, hg. v. E. ANEMÜLLER, Jena 1905.
173. Urkundenbuch des Klosters Pforte, hg. v. P. BOEHME, Bd. 1, Halle 1893/1904.
174. Urkundenbuch der Stadt Quedlinburg, hg. v. K. JANICKE, 2 Abt., Halle 1873/82.
175. Urkundenbuch der Abtei St. Gallen, hg. v. H. WABTMANN, Bd. 3, St. Gallen 1882.
176. Urkundenbuch der Vögte von Weida, Gera und Plauen sowie ihrer Hausklöster Mildenfurth, Cronschwitz, Weida und z. h. Kreuz bei Saalburg, hg. v. B. SCHMIDT, Bd. 1, Jena 1885.
177. Urkundenbuch der Stadt Wernigerode bis zum Jahre 1460, hg. v. E. JACOBS, Halle 1891.
178. Westfälisches Urkundenbuch, hg. v. H. A. ERHARD u. a., Bd. 2 (u. d. T. *Regesta historica Westfalica*), 3, 4, 6, Münster 1851/98.
179. Urkundenbuch der Stadt Wetzlar, hg. v. E. WIESE u. M. SPONHEIMER, 2 Bde., Marburg 1911/43.
180. Wirtembergisches Urkundenbuch, Bd. 2-3, Stuttgart 1858/71.
181. Urkundenbuch der Stadt Worms, hg. v. H. Boos, Bd. 1-2, Berlin 1886/90.
182. USSELMANN, A.: *Episcopatus Bambergensis* ..., St. Blasien 1802.
183. VARNHAGEN, J. A. TH. L.: *Grundlage der Waldeckischen Landes- und Regentengeschichte*, Bd. 1, Göttingen 1825.
184. VOGL, E.: *Regesten der Erzbischöfe von Mainz von 1289-1396*, Abt. I, Bd. 1, Leipzig 1913.
185. VOGL, J.: *Monumenta inedita rerum Germanicarum praeincipie Bremensium* ..., Bd. 2, Bremen 1752.
186. WALTHER, S.: *Singula Magdeburgia* ..., Bd. 2, Magdeburg/Leipzig 1733.
187. WENCK, H. B.: *Hessische Landesgeschichte*, Bd. 2-3, Frankfurt/M.-Leipzig 1789/1803.
188. WILKE, J. G. L.: *Ticemannus* ..., Leipzig 1754.
189. WINTER, F.: *Chronicon Ammensebniense*, Neue Mitt. a. d. Geb. hist.-ant. Forsch. 13 (1874), S. 260ff.
190. WINTER, F.: *Die Grafschaften im Nordthüringen*, Gesch.bll. Magdeb. 9 (1874), S. 281ff., 394ff.
191. WINTER, F.: *Die Gründung des Peter-Paulsstiftes in der Neustadt-Magdeburg*, Gesch.bll. Magdeb. 2 (1868), S. 353ff.
192. WINTER, F.: *Statuten des Stiftes St. Sebastian in Magdeburg*, Gesch.bll. Magdeb. 8 (1873), S. 325ff.
193. WOLF, J.: *Commentatio de archidiaconatu Heiligenstadensi* ... Göttingen 1809.
194. WOLF, J.: *Diplomatica Geschichte des Peters-Stiftes zu Nörten*, Erfurt 1799.
195. WOLF, J.: *Politische Geschichte des Eichsfeldes* ...; Bd. 1, Göttingen 1792.
196. Ein paar Worte über das, vor der Stiftung des Klosters Alten Zella 1162 schon vorhandene, der heiligen Wandelburgis geweihte Klösterlein ..., Archiv f. sächs. Gesch. u. Alt.kunde, hg. v. K. GAUTSCH, 1, Grimma 1843, S. 194ff.
197. WÜRDWEIN, ST. A.: *Chronicon diplomaticum monasterii Schönau* ..., Mannheim 1792.
198. WÜRDWEIN, ST. A.: *Diplomataria Moguntina* ..., Bd. 1, Mainz 1788.
199. WÜRDWEIN, ST. A.: *Diocesis Moguntina in archidiaconatus distincta* ..., 3 Bde., Mannheim 1769/77.
200. WÜRDWEIN, ST. A.: *Monasticon Palatinum* ..., Bd. 1 u. 6, Mannheim 1793/96.
- 200a. WÜRDWEIN, ST. A.: *Subsidia diplomatica* ..., Bd. 1 u. 4, Heidelberg 1772/74.
201. WÜRDWEIN, ST. A.: *Nova subsidia diplomatica* ..., Bd. 1, 4 u. 12, Heidelberg 1781/89.
202. WÜRDWEIN, ST. A.: *Thuringia et Eichsfeldia mediæ aevi ecclesiastica in archidiaconatus distincta*, Bd. 1, Mannheim 1790.
203. ZÖLLNER, W.: *Drei Hamerslebener Urkunden aus dem 12. Jh.*, Wiss. Zs. Univ. Halle, GSR 8 (1959), S. 1017ff.
204. ZÖLLNER, W.: *Die Urkunden und urbariellen Aufzeichnungen des Augustiner-Chorherren-Stifts Hamersleben* ..., Masch.schr. Habil.-Schrift Halle 1963.

ANMERKUNGEN

- 1) Derartige Verzeichnisse bieten vor allem LITTLE, A.G.: *Initia operum Latinorum quae saeculis XIII., XIV., XV. attribuuntur*, Manchester 1904; VATASSO, M.: *Initia patrum aliorumque scriptorum ecclesiasticorum Latinorum ex Mignei patrologia et ex compluribus aliis libris, Studi e testi 16/17*,

2 Bde., Rom 1906/08; CHEVALIER, U.: *Repertorium hymnologicum*, 6 Bde., Löwen/Brüssel 1892/1921; PELZER, A.: *Répertoire d'incipit pour la littérature latine philosophique et théologique du moyen âge*, éd. augm., Rom 1951; WALTHER, H.: *Initia carminum ac versuum medii aevi posterioris Latinorum*, Göttingen 1959 (Suppl. in Vorbereitung). THORNDIKE, L./KIBRE, P.: *A catalogue of incipits of mediæval scientific writings in Latin*, 2. Aufl., Cambridge (Mass.) 1963. Auch in quellenkundlichen Handbüchern werden Initienregister neuerdings für erforderlich gehalten, vgl. A. LHOTSKY: *Quellenkunde zur mittelalterlichen Geschichte Österreichs*, MiÖG — Erg. bd. 19, Graz-Köln 1963, S. 467ff.

²⁾ Hierzuheben ist, daß man bereits im Mittelalter das Initium eines Werkes für das wichtigste Bestimmungsmittel hielt. Es muß auch erwähnt werden, daß solche Dinge wie Gesetze, päpstliche Bullen und Enzykliken, bestimmte Sonntage (Introitus) u. a. stets nach den Anfangsworten zitiert wurden und teilweise noch heute werden (vgl. auch HEILIG, K.: *Methodisches zu einem Incipitkatalog*, Zs. f. deutsche Geistesgeschichte 2 (1936), S. 65).

³⁾ Bibliographie der literargeschichtlichen Sammelarbeiten bei HAUCK, K.: *Mittellateinische Literatur*, in: *Deutsche Philologie im Aufriß*, hg. v. W. STAMMLER, 2. Aufl., Bd. 2, Berlin 1960, Sp. 2564ff.

⁴⁾ Die Forderung nach Initienverzeichnissen von Urkunden hat — soweit ich sehe — erstmalig Giry, A.: *Manuel de diplomatique*, Paris 1894, S. 546, erhoben. Initienverzeichnisse von Papsturkunden im Regestenwerk von JAFFÉ/LOEWEN TLD (Regesta pontificum Romanorum) . . . , 2. Aufl., Bd. 2, I. zig 1888, S. 775ff.) und bei KOPCZYNSKI, H.: *Die*

Arengen der Papsturkunden nach ihrer Bedeutung und Verwendung bis zu Gregor VII., Phil. Diss. Berlin 1936, S. 104ff. — Ein wertvolles Verzeichnis bietet auch das grundlegende Werk von H. FICHTENAU: *Arenga, Spätantike und Mittelalter im Spiegel von Urkundenformeln*, MiÖG — Erg. bd. 18, Graz/Köln 1957, S. 226ff.

⁵⁾ HEILIG, a. a. O., S. 73 möchte — ohne Angabe von Gründen — Initien von *Intitulatio*, *Arenga* und *Dispositio* haben.

⁶⁾ Vgl. ZÖLLNER, W.: *Die Arenga in den Urkunden der Bischöfe von Halberstadt von den Anfängen bis zur Mitte des 13. Jhs.*, mit einem Anhang: *Die Halberstädter Ars dictandi aus den Jahren 1193/94*, Masch.schr. Phil. Diss. Halle 1959, S. 249 (Auszug erscheint in der *Wiss. Zs. Univ. Halle*, Ges.-sprachw. Reihe 1964).

⁷⁾ Es ist verständlicherweise unmöglich, alle die Arbeiten anzuführen, die Informationen vermittelten. Von besonderem Wert waren die Vorarbeiten zur Fortsetzung des Naumburger Urkundenbuches (von E. DEVRIENT), die im LHA Magdeburg aufbewahrt werden. Allen Archiven und Bibliotheken, die mir halfen, bin ich zu Dank verpflichtet.

Manuskripteingang: 1. 11. 1963 • Als Manuskript gedruckt

Verfasser:

Dr. phil. habil. WALTER ZÖLLNER ist Wiss. Mitarb. m. Lehrauftrag in der Abteilung für Allgemeine Geschichte des Mittelalters im Institut für Allgemeine Geschichte d. Univ. Halle, Direktor: Prof. Dr. HEINZ TILLMANN.